

MTS

SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKASTA, MAANPUOLUSTUKSESTA JA TURVALLISUUDESTA

MAANPUOLUSTUSTIEDOTUKSEN SUUNNITTELUKUNTA

Tiedotteita ja katsauksia
Joulukuu 2022

2022:4

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS 2022:4

Suomalaisten mielipiteitä
ulko- ja turvallisuuspolitiikasta,
maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Puolustusministeriö

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use.
Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-951-663-190-8

ISSN pdf: 2490-0052

ISBN painettu: 978-951-663-174-8

ISSN painettu: 1796-055X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2022

Paino: PunaMusta Oy, 2022

Painotuotteet
4041-0619

Suomalaisten mielipiteitä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS 2022:4

Julkaisija Puolustusministeriö

Yhteisötekijä Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

Kieli suomi

Sivumäärä

94

Tiivistelmä

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta sekä maanpuolustuksesta. Mukana on myös kysymyksiä turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä, sekä turvallisuuden kehittymisestä seuraava viiden vuoden aikana sekä eri tahojen vaikutuksesta Suomen turvallisuuteen. Lisäksi kysytään huolta aiheuttavista tekijöistä, erilaisiin uhiin varautumisesta, Euroopan unionin tulevaisuudesta, suhtautumisesta Suomen Nato-jäsenyyden hakemiseen, Puolustusvoimien kykyyn torjua sotilaallisia uhkia, Suomen sotilaallisesta yhteistyöstä ja suhtautumisesta Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön. Kysymyksiä on kaikkiaan 20, joista kaksi uusia.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Koronatilanteen vuoksi tutkimus toteutettiin yhdistelmänä Omnibustutkimuksen henkilökohtaisia haastatteluja sekä Taloustutkimuksen internet-paneelissa. Tutkimuksen otos on 1033 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmänä on maamme 15–79-vuotias väestö Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964.

Asiasanat asevelvollisuus, puolustus, puolustuspolitiikka, turvallisuuspolitiikka, turvallisuus, ulkopolitiikka, Nato

ISBN PDF 978-951-663-190-8

ISBN painettu 978-951-663-174-8

ISSN PDF 2490-0052

ISSN painettu 1796-055X

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-663-190-8>

Finländarnas åsikter om utrikes- och säkerhetspolitiken, försvaret och säkerheten

Planeringskommissionen för försvarsinformation PFI 2022:4

Utgivare Försvarsministeriet

Utarbetad av	Planeringskommissionen för försvarsinformation		
Språk	finska	Sidantal	94

Referat

Planeringskommissionen för försvarsinformation (PFI) har i en intervjuundersökning rett ut medborgarnas åsikter om Finlands utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt om försvaret. Med finns också frågor om faktorer som påverkar säkerheten och känslan av trygghet och hur säkerheten kommer att utvecklas under de kommande fem åren, samt medverkan av olika organisationer till Finlands säkerhet. Dessutom ingår frågor om faktorer som väcker oro, beredskapen inför olika hot, Europeiska unionens framtid, förhållandet till Finlands ansökan i Nato, förtroendet för Försvarsmaktens förmåga att avvärja militära hot samt inställningen till Finlands militära samarbete, samt samarbete mellan Europeiska unionen och Nato. Frågorna var totalt 20, varav två var nya.

Undersökningen gjordes av Taloustutkimus Oy på uppdrag av PFI. På grund av coronaläget genomfördes den som en kombination av en omnibusundersökning med personliga intervjuer och en webbpanel av Taloustutkimus. Undersökningen omfattar ett urval på 1033 personer. Målgrupp för undersökningen är landets befolkning i åldern 15–79 år med undantag av landskapet Åland.

Rapporten består av en textdel och figurer som kompletterar den, där tidsserier med tidigare ställda frågor kan ses. Figurerna har tagits fram av Taloustutkimus Oy. En del av frågorna utgör en enhetlig tidsserie sedan år 1964.

Nyckelord värnplik, landets försvar, försvarspolitik, säkerhetspolitik, utrikespolitik, säkerhet, Nato

ISBN PDF	978-951-663-190-8	ISSN PDF	2490-0052
ISBN tryckt	978-951-663-174-8	ISSN tryckt	1796-055X

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-663-190-8>

Finns' opinions on foreign and security policy, national defence and security

The Advisory Board for Defence Information ABDI 2022:4

Publisher Ministry of Defence

Group Author The Advisory Board for Defence Information

Language Finnish

Pages

94

Abstract

A Survey commissioned by The Advisory Board of Defence Information (ABDI) explored the opinions of Finnish people on Finnish foreign policy and security policy, defence policy and national defence. There are questions on factors affecting safety and citizens' sense pertaining to security over the next five years. There are also questions about the impacts of various organizations on Finland's security. The survey also included questions on factors causing concern, preparations against various threats, the future of the European Union, views on the fact that Finland has applied for membership in NATO, confidence in The Defence Force's ability to counter military threats and Finland's military cooperation and attitudes towards cooperation between the European Union and NATO. Altogether 20 questions were asked, two of which for the first time.

Commissioned by the ABDI, market research company Taloustutkimus Oy carried out the survey. Because of the coronavirus situation, the survey was carried out as a combination of personal interviews as a part of omnibus research and an internet panel by Taloustutkimus Oy. The sample size was 1033 people. The target group of the study comprised the entire population between the ages of 15 and 79, with the exception of the Åland Islands.

The report comprises a text section with illustrating figures that also present the time sequence of the questions asked in previous surveys. These illustrations were prepared by Taloustutkimus Oy. Some of the questions represent a continuous sequence since 1964.

Keywords conscript service, National defence, defence policy, security policy, foreign policy, NATO

ISBN PDF 978-951-663-190-8

ISSN PDF 2490-0052

ISBN printed 978-951-663-174-8

ISSN printed 1796-055X

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-663-190-8>

Sisältö

Saatteeksi	7
Yhteenveto	11
Yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi on hakenut Naton jäsenyyttä.....	13
Naton ja Euroopan unionin arvioidaan vaikuttavan myönteisimmin Suomen turvallisuuteen, Venäjän kielteisimmin.....	14
Myönteinen suhtautuminen sotilaalliseen yhteistyöhön Naton ja Yhdysvaltojen kanssa kasvanut merkittävästi viime vuodesta	18
Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon vahvistunut selvästi.....	19
Maanpuolustustahto edelleen ennätyskorkealla.....	21
Henkilökohtainen maanpuolustustahto vakaalla pohjalla	24
Puolustusmäärärahojen korottaminen saa vahvan tuen.....	25
Vahva luottamus Suomen sotilaalliseen puolustuskykyyn.....	27
Luottamus ulkopoliitiikan hoitoon kasvanut viime vuodesta.....	28
Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen.....	30
Myönteinen suhtautuminen Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön vahvistunut selvästi	31
Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla koetaan uhkaavammaksi.....	31
Suomen osallistumisen Pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön ja Suomen Nato-jäsenyyden arvioidaan lisäävän Suomen ja suomalaisten turvallisuutta eniten.....	32
Kehitys Venäjällä, energian saatavuus, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja hintojen nousu aiheuttavat eniten huolta	33
Ukrainan auttamista tuetaan laajasti	34
Nykyisen asevelvollisuusjärjestelmän tuki ennätyskorkealla.....	36
Asevelvollisuuteen perustuva malli nähdään parhaaksi Suomen puolustusjärjestelmälle	39
Myönteinen suhtautuminen yleiseen kansalaispalvelukseen lisääntynyt	41
Aseelliseen hyökkäykseen ja suuronnettomuuksiin arvioidaan varaudutun hyvin, energian riittävyyteen ja talouskriisiin heikoimmin.....	42
Tulevaisuus koetaan turvattomaksi	43
MTS:n tutkimusjaosto.....	44
MTS:n puheenjohtajisto.....	44
MTS:n sihteeristö.....	44
Liitekuviot	45

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta sekä maanpuolustuksesta. Mukana on myös kysymyksiä turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä sekä turvallisuuden kehittymistä seuraava viiden vuoden aikana. Lisäksi kysytään huolta aiheuttavista tekijöistä, erilaisiin uhkiiin varautumisesta, Euroopan unionin tulevaisuudesta, suhtautumisesta Suomen Nato-jäsenyyden hakemiseen, luottamuksesta Puolustusvoimien kykyyn torjua sotilaallisia uhkia ja suhtautumisesta Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön, sekä Ukrainan auttamisesta. Kysymyksiä on kaikkiaan 20, joista kaksi uusia.

MTS on tehnyt mielipidetutkimuksia perustamisestaan, vuodesta 1976, lähtien. Mukana on myös kaksi kysymystä, joita MTS:n edeltäjä, Henkisen maanpuolustuksen suunnittelukunta (HMS) on esittänyt vuodesta 1964 vuoteen 1975.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Koronatilanteen vuoksi tutkimus toteutettiin yhdistelmänä Omnibustutkimuksen henkilökohtaisia haastatteluja sekä Taloustutkimuksen internet-paneelissa, kuten vuoden 2021 haastattelut. Henkilökohtaisia haastatteluja tehtiin 523 kpl, Paneelivastauksia kertyi 510 kpl. Haastateltavista naisia oli 521 ja miehiä 512. Ennen vuotta 2020 tutkimus on tehty pelkästään henkilökohtaisina haastatteluina osana omnibus-tutkimusta.

Tutkimuksen kohderyhmänä on maamme 15–79-vuotias väestö Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Tutkimuksen otoskoko on 1033 henkilöä. Otos muodostettiin kiintiöpöiminnalla, jossa kiintiöinä ovat valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, suuralue- ja kuntatyyppijakautuma. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15–79-vuotiaista väestöstä tuhansina (SVT 31.12.2021).

Henkilökohtaiset haastattelut tehtiin 14.9.–2.10.2022. Haastatteluja tehtiin 158 paikkakunnalla, joista kaupungeja oli 68 ja muita kuntia 90. Haastattelutyöhön osallistui 30 Taloustutkimus Oy:n koulutettua tutkimushaastattelijaa. Paneeliosion vastaukset kerättiin 9.9.–3.10.2022. Tutkimuksen virhemarginaali on koko väestön osalta 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Ikäryhmittäin painottamaton ja painotettu aineisto jakautuvat seuraavasti:

	Painottamaton n	Painottamaton %	Painotettu N	Painotettu %
15–19 v.	54	5 %	281	6 %
20–24 v.	61	6 %	324	7 %
25–34 v.	134	13 %	707	16 %
35–49 v.	278	27 %	1 035	24 %
50–64 v.	254	25 %	1 052	24 %
65–79 v.	252	24 %	943	22 %

Aineistossa alle 50-vuotiaat ovat hieman aliedustettuina, 35–49 ja yli 65-vuotiaat jonkin verran yliedustettuina. Yli- ja aliedustukset korjattiin painotuksella.

Tulostuksessa aluejako on tehty kolmeen: Helsinki-Uusimaa/Etelä-Suomi (vastaajamäärä 541), sisältäen Helsinki-Uusimaan ja Etelä-Suomen suuralueet, Länsi-Suomi (vastaajamäärä 242), sisältäen Länsi-Suomen suuralueen ja Itä-Suomi/Oulu/Lappi (vastaajamäärä 250), sisältäen Pohjois- ja Itä-Suomen suuralueen. Alla olevassa taulukossa selviävät painottamattoman ja painotetun aineiston vastaajamäärät ja -osuudet suuraluetasolla.

	Painottamaton n	Painottamaton %	Painotettu N	Painotettu %
Helsinki-Uusimaa	312	30 %	1 363	31 %
Etelä-Suomi	229	22 %	892	21 %
Länsi-Suomi	242	23 %	1 052	24 %
Pohjois- ja Itä-Suomi	250	24 %	1 035	24 %

Puoluekantaa taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että suurempien puolueiden kohdalla saadaan luotettavampia tietoja kuin pienemmistä puolueista, joiden kannattajia otoksessa on vähemmän. Tulokuviiin on otettu mukaan vain ne puolueet, joiden äänestämistä kannatti yli 50 vastaajaa.

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?”. Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 70 prosenttia (718 henkilöä) ja sen jätti kertomatta 30 prosenttia (315 henkilöä). Vuonna 2021 puoluekantansa ilmoitti 73 prosenttia ja sen jätti kertomatta 27 prosenttia.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssä. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964. Kysymysten laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimus- ja työjaostot. Raportin on valmistellut työjaostolle MTS:n tutkimusjaosto.

Tämän tutkimuksen, kuten aiempienkin, data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa (www.fsd.tuni.fi), jonne Taloustutkimus sen lähettää.

MTS:n raportit ovat nettisivuillamme suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä (www.defmin.fi/mts).

Ruotsissa Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) on tehnyt vastaavia mielipidetutkimuksia: Allmänhetens syn på samhällsskydd, beredskap, säkerhetspolitik och försvar. Ne ovat luettavissa ositteessa: <https://www.msb.se/sv/Publikationer>

Norjassa Folk og Forsvar tekee vuosittain mielipidemittauksia turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Ne löytyvät osoitteesta: <https://www.folkogforsvar.no/meningsmalinger/>

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Niitä lainattaessa, tai käytettäessä, on mainittava, että kyseessä on MTS:n tutkimus.

Yhteenveto

Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaan helmikuussa 2022, on Euroopan turvallisuusympäristö muuttunut monin tavoin. Suomi ja Ruotsi jättivät toukokuussa 2022 jäsenyyshakemukset Natoon. Energian riittävyys, hintojen nousu ja yleinen epävarmuus koettelevat kaikkia Euroopan maita. Tämä heijastuu myös MTS:n tämän syksyn mielipidetutkimuksen tuloksissa. Verrattuna viime vuoteen muutoksia on erityisesti suhtautumisessa Natoon ja Yhdysvaltoihin. Luottamus Suomen omaan puolustusjärjestelmään ja puolustuskykyyn on vahvistunut, myös maanpuolustustahto on edelleen ennätystasolla.

Lähes yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi on hakenut Naton jäseneksi. Kahdeksan kymmenestä katsoo, että Nato on eniten Suomen turvallisuutta lisäävä taho, kun vielä vuosi sitten vajaa kolmannes ajatteli näin. Myös Yhdysvaltojen myönteinen vaikutus Suomen turvallisuuteen on vahvistunut selvästi. Venäjän kielteinen vaikutus on puolestaan lisääntynyt, nyt yhdeksän kymmenestä on sitä mieltä, että Venäjä vaikuttaa kielteisesti Suomen turvallisuuteen.

Suomen osallistumisen Pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön ja Suomen Nato-jäsenyyden arvioidaan eniten lisäävän Suomen ja suomalaisten turvallisuutta.

Naton ja Yhdysvaltojen kanssa tehtävään puolustusyhteistyöhön myönteinen suhtautuminen on kasvanut selvästi. Yhteistyöhön Naton kanssa suhtautuu myönteisesti yhdeksän kymmenestä, vuosi sitten seitsemän kymmenestä.

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon on kasvanut viime vuodesta. Nyt enemmän kuin neljä viidestä pitää puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna. Luottamus on ainoastaan kerran aiemmin ollut yhtä korkealla. Myös luottamus ulkopolitiikan hoitoon on vahvistunut viime vuodesta.

Yli puolet tukee puolustusmäärärahojen korottamista, tuki on korkeammalla tasolla kuin koskaan aiemmin. Myös nykyisen asevelvollisuusjärjestelmän tuki on ennätystasolla.

Luottamus Puolustusvoimien kykyyn torjua Suomeen kohdistuvia sotilaallisia uhkia on hyvin vahva, yhdeksän kymmenestä luottaa Suomen sotilaalliseen puolustuskykyyn, vuosi sitten seitsemän kymmenestä.

Myönteinen suhtautuminen Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön on vahvistunut viime vuodesta.

Ukrainan auttamista tuetaan laajasti, pakotteiden asettamista Venäjälle yli puolet haluaisi lisätä, aseellista apua lähes puolet ja taloudellista apua reilu kolmannes.

Kehitys Venäjällä, energian saatavuus, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja hintojen nousu ovat tekijöitä, jotka huolestuttavat eniten.

Tulevaisuus koetaan turvattomaksi, yli puolet katsoo, että Suomi ja suomalaiset elävät turvattomammassa maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana.

Yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi on hakenut Naton jäsenyyttä

MTS kysyi vuosina 2002 – kevät 2022 Pitäisikö Suomen mielestänne pyrkiä Naton jäseneksi. Keväällä 2022 68 prosenttia oli sitä mieltä, että Suomen pitäisi pyrkiä Naton jäseneksi, 15 prosenttia oli sitä vastaan.

Suomi päätti toukokuussa 2022 hakea Naton jäseneksi yhdessä Ruotsin kanssa. MTS kysyi nyt kansalaisten suhtautumisesta tähän.

Enemmän kuin neljä viidestä, 85 prosenttia, suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti siihen, että Suomi on hakenut Nato-jäsenyyttä, miehistä 88 ja naisista 81 prosenttia. Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 88 prosenttia, 35–49-vuotiaista 87, 25–34-vuotiaista 76 ja alle 25-vuotiaista 81 prosenttia.

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti suhtautuu 96 prosenttia, SDP:n 93, keskustan 92, perussuomalaisten 89, vihreiden 87 ja vasemmistoliiton kannattajista 53 prosenttia.

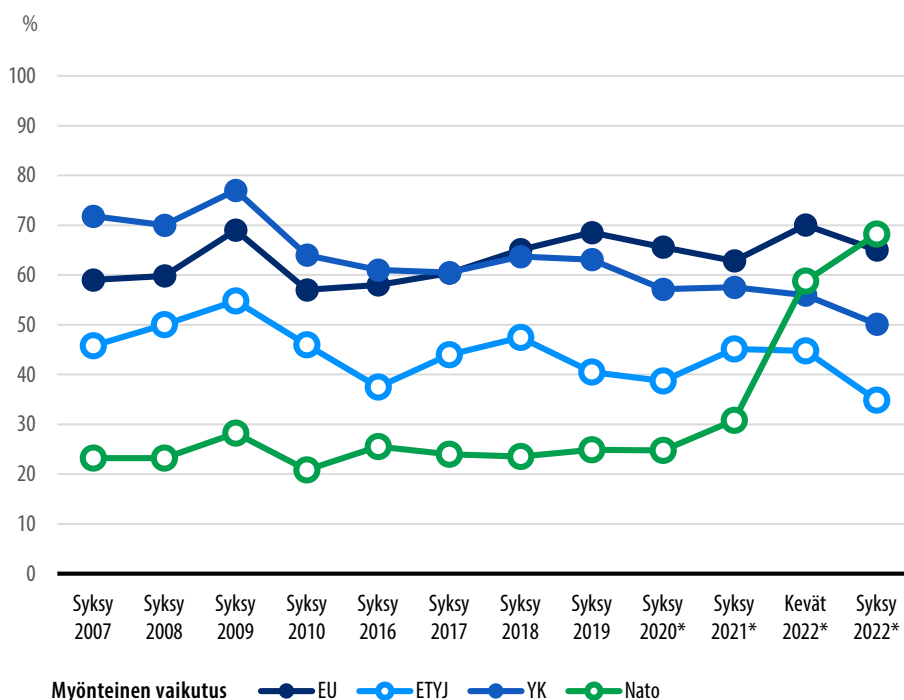
Erittäin tai melko kielteisesti suhtautuu 12 prosenttia, naisista 14 ja miehistä kymmenen prosenttia. Ikäluokasta 25–34-vuotiaat, kielteisesti suhtautuu 19 prosenttia, alle 25-vuotiaista 16, 35–49-vuotiaista 11 ja yli 50-vuotiaista yhdeksän prosenttia.

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 38 prosenttia, perussuomalaisten 11, vihreiden seitsemän, SDP:n ja keskustan kuusi ja kokoomuksen kannattajista neljä prosenttia. (kuvio 1)

Naton ja Euroopan unionin arvioidaan vaikuttavan myönteisimmin Suomen turvallisuuteen, Venäjän kielteisimmin

MTS kysyi nyt kymmenennen kerran Euroopan unionin, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö ETYJ:n, YK:n Kiinan, Naton, Venäjän ja Yhdysvaltojen vaikutuksesta Suomen turvallisuuteen. Edellisen kerran tämä kysymys esitettiin keväällä 2022. Viime vuoteen verrattuna Naton turvallisuutta lisäävä vaikutus on kasvanut selvästi, samoin Yhdysvaltojen. Venäjän kielteinen vaikutus vuoden takaisesta on vahvistunut selvästi.

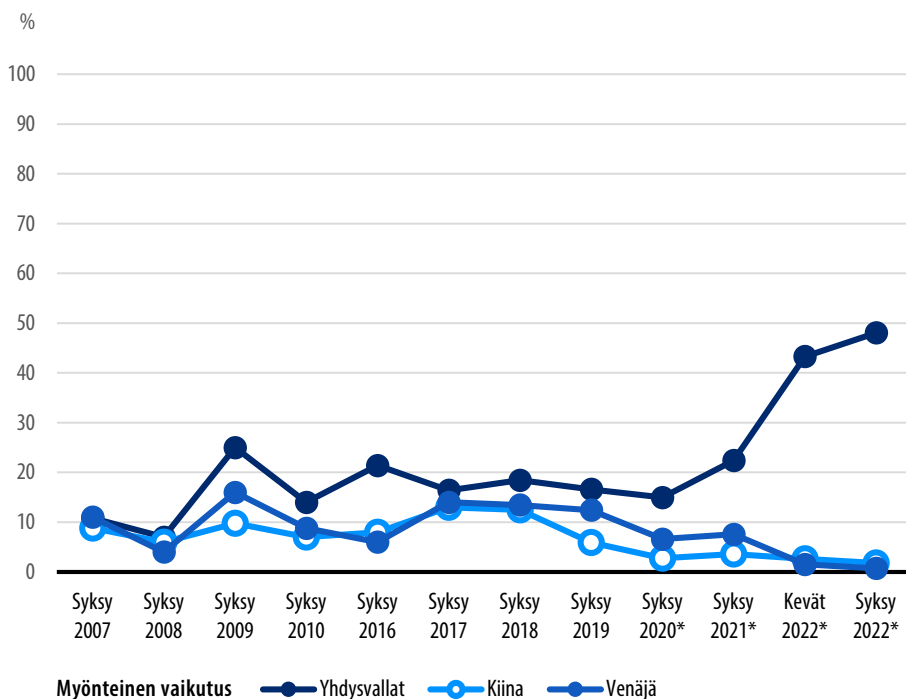
Kuvio 2A. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen 2007–2010 ja 2016–2022, myönteinen vaikutus ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

Kysymystä ei ole esitetty vuosina 2011–2015

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 2B. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen 2007–2010 ja 2016–2022, myönteinen vaikutus ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

Kysymystä ei ole esitetty vuosina 2011–2015

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Nato

Enemmän kuin kaksi kolmesta, 68 prosenttia (59 % keväällä 2022, 31 % v. 2021) on sitä mieltä, että Nato vaikuttaa myönteisesti Suomen turvallisuuteen. Vajaa viidenes, 17 prosenttia (23 % ja 22 %) katsoo, että vaikutus on sekä myönteinen, että kielteinen. Seitsemän prosenttia (8 % ja 20 %), kokee vaikutuksen kielteisenä, kolme prosenttia (4 % ja 12 %) ei näe mitään vaikutusta, ja viisi prosenttia (6 % ja 15 %) ei osaa sanoa.

EU

Kaksi kolmesta, 65 prosenttia (70 % keväällä 2022 ja 63 % v. 2021) katsoo, että Euroopan unionilla on myönteinen vaikutus Suomen turvallisuuteen. Sekä

kielteisenä, että myönteisenä EU:n vaikutuksen kokee 13 prosenttia (13 % ja 11 %), yhdeksän prosenttia (10 % ja 14 %) ei näe mitään vaikutusta, kielteisenä vaikutuksen kokee seitsemän prosenttia (4 % ja 7 %). Kantaansa ei osaa sanoa kuusi prosenttia (3 % ja 5 %).

YK

Puolet, 50 prosenttia (56 % keväällä 2022, 58 % v. 2021) on sitä mieltä, että YK vaikuttaa myönteisesti Suomen turvallisuuteen. Reilu neljännes, 27 prosenttia (24 % ja 23 %) ei näe YK:lla mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen. Kahdeksan prosenttia (9 % ja 7 %) näkee vaikutuksen sekä myönteisenä, että kielteisenä. Kolme prosenttia (2 % ja 2 %) näkee vaikutuksen kielteisenä, 12 prosenttia (8 % ja 10 %) ei osaa sanoa.

Yhdysvallat

Lähes puolet, 48 prosenttia (43 % keväällä 2022, 22 % v. 2021) on sitä mieltä, että Yhdysvallat vaikuttaa myönteisesti Suomen turvallisuuteen. Vaikutuksen kokee sekä myönteisenä, että kielteisenä 26 prosenttia (35 % ja 31 %). Yhdeksän prosenttia (7 % ja 19 %) kokee vaikutuksen kielteisenä. Samoin yhdeksän prosenttia (8 % ja 16 %) katsoo, että Yhdysvalloilla ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen. Kahdeksan prosenttia (7 % ja 12 %) ei osaa sanoa.

ETYJ

Kolmannes, 35 prosenttia (45 % keväällä 2022, 45 % v. 2021) on sitä mieltä, että ETYJ vaikuttaa myönteisesti Suomen turvallisuuteen. Viisi prosenttia (6 % ja 6 %) kokee vaikutuksen sekä myönteisenä, että kielteisenä, reilu viidennes, 23 prosenttia (22 % ja 19 %) ei näe mitään vaikutusta. Yksi prosentti (1 % ja 1 %) näkee vaikutuksen kielteisenä, reilu kolmannes, 36 prosenttia (26 % ja 29 %) ei osaa sanoa kantaansa.

Kiina

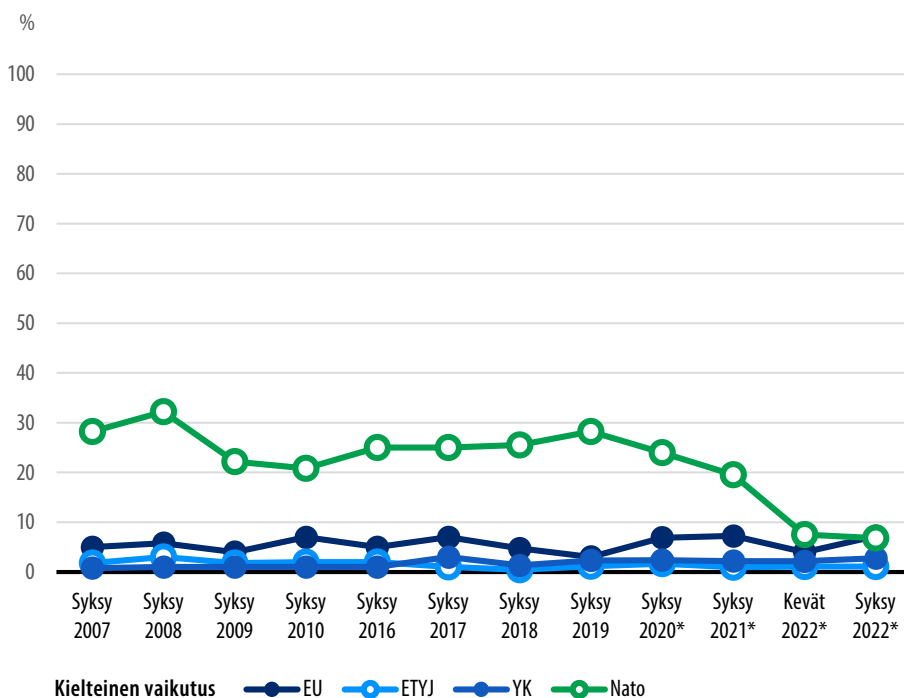
Kielteisenä Kiina vaikutuksen Suomen turvallisuuteen kokee 40 prosenttia (41 % keväällä 2022, 41 % v. 2021). Vajaa viidennes, 18 prosenttia (23 % ja 20 %) näkee vaikutuksen sekä myönteisenä, että kielteisenä. Vajaa neljännes, 23 prosenttia (17 % ja 18 %), ei näe mitään vaikutusta, myönteisenä vaikutuksen kokee kaksi prosenttia (3 % ja 4 %). Kantaansa ei osaa sanoa 17 prosenttia (16 % ja 17 %).

Venäjä

Venäjän vaikutuksen Suomen turvallisuuteen kokee kielteisenä 87 prosenttia (85 % keväällä 2022, 51 % v.2021). Pienin Venäjän kielteinen vaikutus oli vuonna 2009, jolloin se oli 27 prosenttia.

Sekä myönteisenä, että kielteisenä Venäjän vaikutuksen näkee kuusi prosenttia (7 % ja 22 %), myönteisenä yksi prosentti (2 % ja 8 %). Kolme prosenttia (2 % ja 10 %) katsoo, että Venäjällä ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen, kannansa ei osaa sanoa neljä prosenttia (4 % ja 10 %). (kuviot 2,3 ja 4)

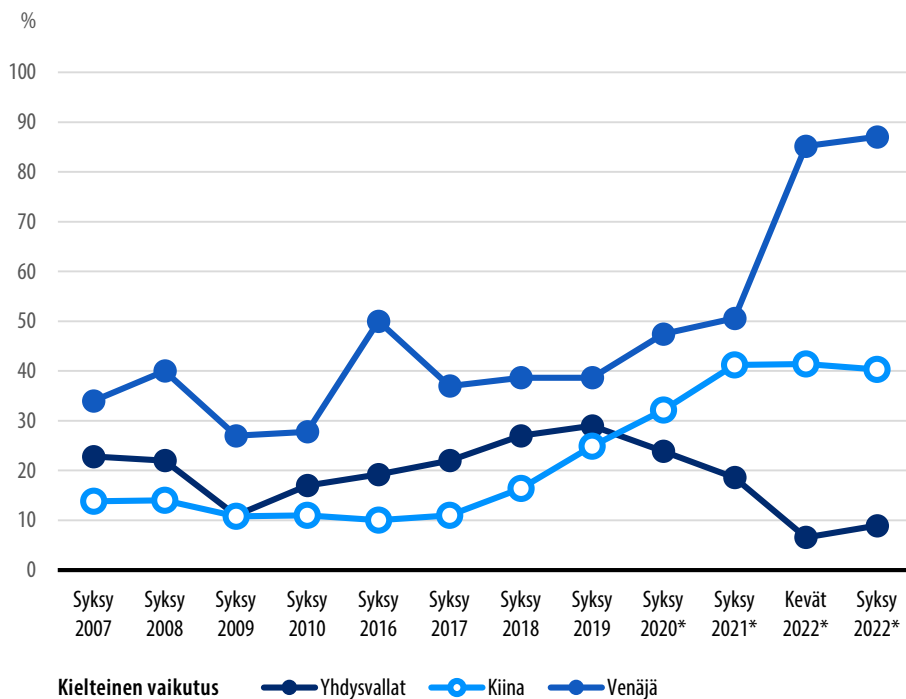
Kuvio 2C. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen 2007–2010 ja 2016–2022, kielteinen vaikutus ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

Kysymystä ei ole esitetty vuosina 2011–2015

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 2D. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen 2007–2010 ja 2016–2022, kielteinen vaikutus ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

Kysymystä ei ole esitetty vuosina 2011–2015

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Myönteinen suhtautuminen sotilaalliseen yhteistyöhön Naton ja Yhdysvaltojen kanssa kasvanut merkittävästi viime vuodesta

Verrattuna viime vuoteen, myönteinen suhtautuminen sotilaalliseen yhteistyöhön Naton kanssa ja Yhdysvaltojen kanssa on kasvanut merkittävästi.

Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön kaikkien Pohjoismaiden kanssa suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti 96 prosenttia (95 % v. 2021), erittäin tai melko kielteisesti suhtautuu kaksi prosenttia (2 %).

Sotilaalliseen yhteistyöhön Ruotsin kanssa erittäin tai melko myönteisesti suhtautuu 96 prosenttia (94 % v. 2021), erittäin tai melko kielteisesti suhtautuu kaksi prosenttia (4 %).

Sotilaalliseen yhteistyöhön Euroopan unionissa suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti 90 prosenttia (87 % v. 2021), erittäin tai melko kielteisesti seitsemän prosenttia (10 %).

Sotilaalliseen yhteistyöhön Naton kanssa / Natossa suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti 86 prosenttia (66 % v. 2021), erittäin tai melko kielteisesti suhtautuu 11 prosenttia (25 %).

Sotilaalliseen yhteistyöhön Yhdysvaltojen kanssa suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti 81 prosenttia (63 % v. 2021), erittäin tai melko kielteisesti suhtautuu 14 prosenttia (28 %). (kuviot 5, 6, 7, 8, 9 ja 10)

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon vahvistunut selvästi

MTS on esittänyt vuodesta 2005 lähtien kysymyksen: ”Miten hyvin Suomen puolustuspolitiikkaa on hoidettu viime vuosina?”.

Puolustuspolitiikka hyvin hoidettuna pitäneiden osuus on vaihdellut 85–69 prosentin välillä. Tämän vuoden luku on korkein, sama luku oli myös vuonna 2009. Alimmat kannatusluvut tähän mennessä olivat vuosina 2013 ja 2014, jolloin puolustuspolitiikkaa piti hyvin hoidettuna 69 prosenttia.

Enemmän kuin neljä viidestä, 85 prosenttia, (78 % v. 2021) on sitä mieltä, että Suomen puolustuspolitiikkaa on hoidettu hyvin viime vuosina, miehistä 87 (79 %) ja naisista 81 prosenttia (77 %). Yli 50-vuotiaista puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 90 prosenttia (85 % v. 2021), 35–49-vuotiaista 81 (72 %), alle 25-votiaista 78 (78 %) ja 25–34-vuotiaista 76 prosenttia (67 %).

Vihreiden kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 95 prosenttia (81 % v. 2021), SDP:n 94 (88 %), kokoomuksen 92 (83 %), keskustan 89 (84 %), perussuomalaisten 76 (77 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 74 prosenttia (58 %).

Seitsemän prosenttia (11 % v. 2021) on sitä mieltä, että puolustuspolitiikkaa on hoidettu huonosti viime vuosina, miehistä yhdeksän (14 %) ja naisista seitsemän prosenttia (7 %).

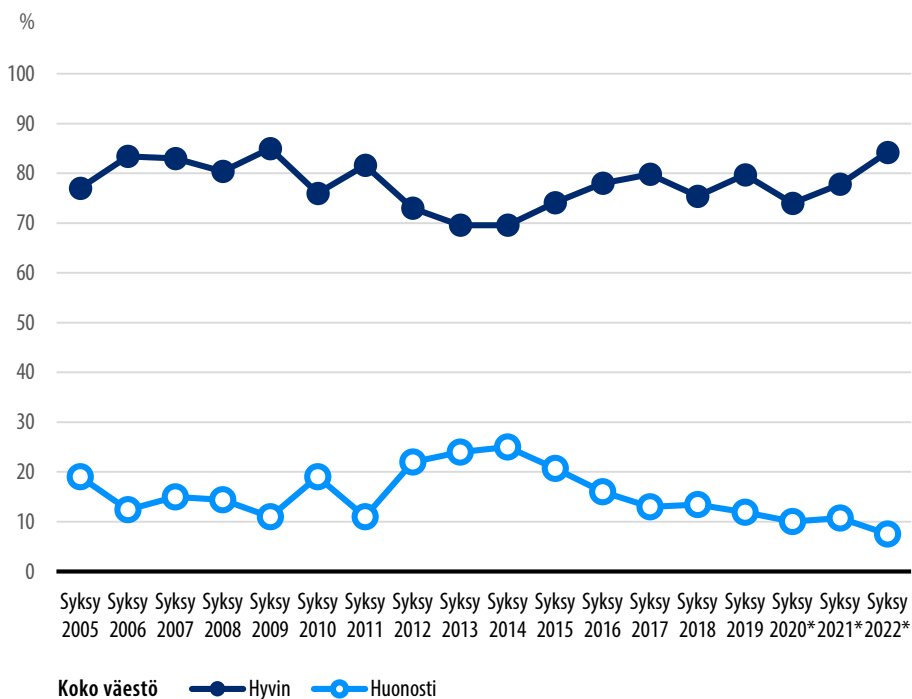
Koskaan aiemmin ei ole ollut näin vähän niitä, joiden mielestä puolustuspolitiikkaa on hoidettu huonosti. Koko aikasarjassa vuosina 2012–2015 on ollut eniten niitä, joiden ovat olleet tällä kannalla (25–21 prosenttia).

Perussuomalaisten kannattajista 16 prosenttia (18 %), on sitä mieltä, että puolustuspolitiikkaa on hoidettu huonosti, vasemmistoliiton seitsemän (14 %), kokoomuksen kuusi (8 %), SDP:n ja keskustan kannattajista kolme prosenttia (5 % ja 10 %). Vihreiden kannattajista kukaan ei pidä puolustuspolitiikkaa huonosti hoidettuna (8 %).

Kantaansa ei osaa sanoa kahdeksan prosenttia (11 % v. 2021), naisista 12 (16 %) ja miehistä neljä prosenttia (7 %). (kuviot 11 ja 12)

Kuvio 11A. Suomen puolustuspolitiikan hoito 2005–2022

”Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

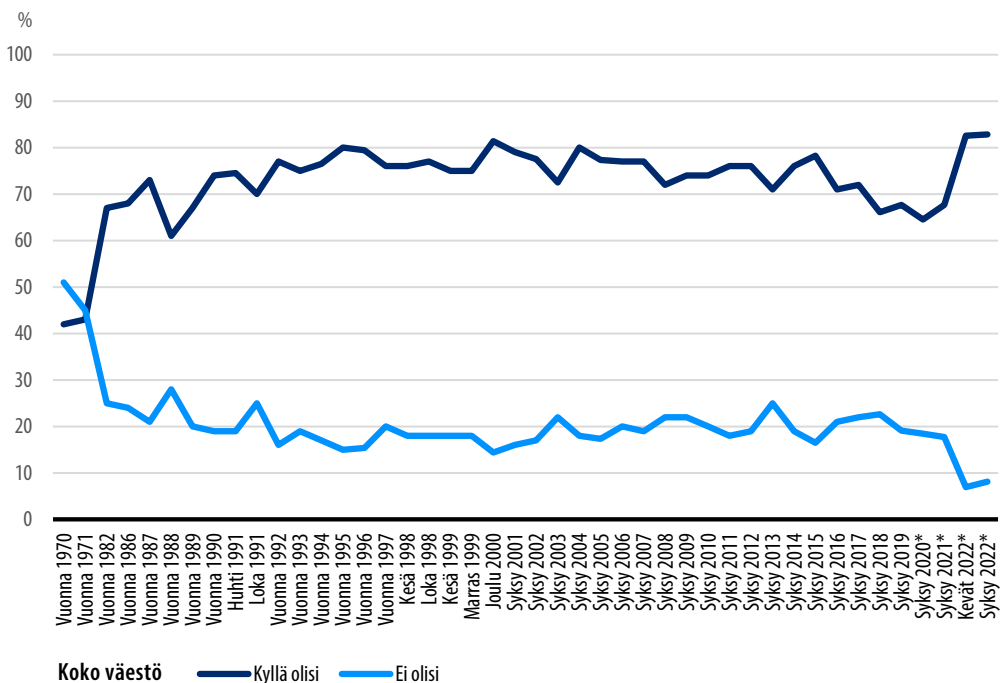
Maanpuolustustahto edelleen ennätyskorkealla

Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta? Kysymys on esitetty 44 kertaa. Myönteisesti vastaavien osuus on korkein koko mittauksessa tämän vuoden keväällä ja nyt syksyllä. Alhaisimmillaan myönteisten vastausten osuus on ollut vuonna 1970, 42 prosenttia ja vuonna 1971, jolloin se oli 43 prosenttia.

Kielteisten vastausten osuus on vaihdellut 51 prosentin (vuonna 1970) ja seitsemän prosentin (kevät 2022) välillä.

Kuvio 13A. Maanpuolustustahto 1970–2022

”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Tähän kysymykseen vastaa nyt myönteisesti 83 prosenttia (83 % keväällä 2022, 68 % v. 2021), miehistä 87 (88 % keväällä 2022, 79 % v. 2021), naisista 78 (77 % keväällä 2022, 56 % v. 2021).

Yli 50-vuotiaista myönteisesti vastaa 88 prosenttia (88 % keväällä 2022, 74 % v. 2021), 35–49-vuotiaista 82 (82 % keväällä 2022, 68 % v. 2021), alle 25-vuotiaista 76 (73 % ,62 %) ja 25–34-vuotiaista 74 prosenttia (75 %, 54 %).

Keskustan kannattajista myönteisesti vastaa 94 prosenttia (90 % keväällä 2022, 65 % v. 2021), kokoomuksen 93 (89 %, 81 %), perussuomalaisten 91 (93 %, 80 %), SDP:n 85 (83 %, 76 %), vihreiden 75 (78 %, 46 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 54 prosenttia (75 %, 43 %).

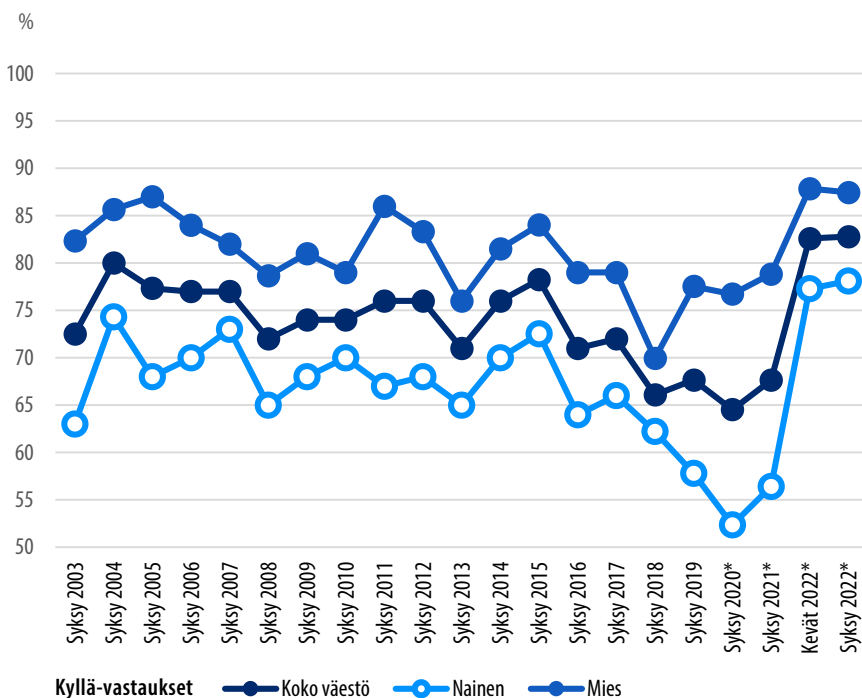
Kielteisesti tähän kysymykseen vastaa kahdeksan prosenttia (7 % keväällä 2022, 18 % v.2021), naisista 10 (8 % ja 21 %) ja miehistä kuusi prosenttia (6 %, 15 %). Alle 25-vuotiaista 17 prosenttia (13 %, 22 %), 25–34-vuotiaista kymmenen prosenttia (7 %, 25 %), 35–49-vuotiaista ja yli 50- vuotiaista kuusi prosenttia (7 %, 17 % ja 5 %, 15 %).

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti vastaa 30 prosenttia (8 % keväällä 2022, 38 % v. 2021), vihreiden 12 (2 %, 33 %), SDP:n kahdeksan (4 %, 12 %), perussuomalaisten kuusi (5 %, 12 %), kokoomuksen kolme (8 %, 7 %) ja keskustan kannattajista yksi prosentti (5 %, 16 %).

Kantaansa ei osaa sanoa yhdeksän prosenttia (10 % keväällä 2022, 15 % v. 2021), naisista 12 prosenttia (15 %, 23 %) ja miehistä kuusi prosenttia (6 %, 6 %). (kuviot 13 ja 14)

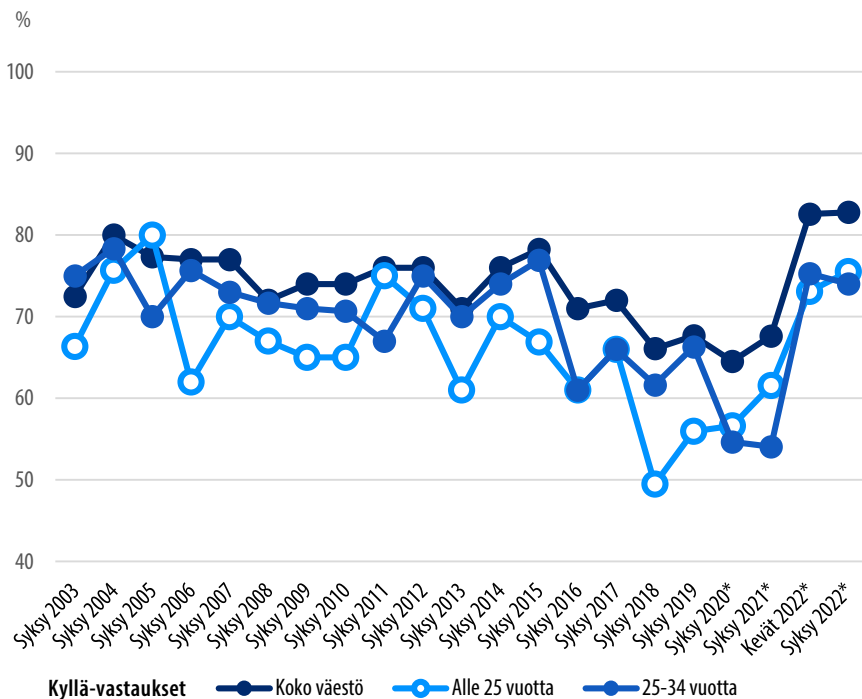
Kuvio 13B. Maanpuolustustahto koko väestö, naiset, miehet, kyllä-vastaukset

”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 13C. Maanpuolustustahto, koko väestö, alle 25-vuotiaat, 25–34-vuotiaat, kyllä-vastaukset ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Henkilökohtainen maanpuolustustahto vakaalla pohjalla

”Jos Suomeen hyökätään, niin olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?”

Kysymykseen vastaa myöntävästi 82 prosenttia (82 % keväällä 2022, 84 % v. 2021), miehistä 89 (88 % ja 89 %) ja naisista 75 prosenttia (76 % ja 78 %).

Vihreiden kannattajista myönteisesti suhtautuu 89 prosenttia (74 % kevät 2022, 83 % v. 2021), kokoomuksen 88 (87 % ja 88 %), perussuomalaisten 87 (84 % ja 90 %),

keskustan 84 (91 % ja 73 %), SDP:n 82 (82 % ja 83 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 64 prosenttia (70 % ja 70 %).

Kielteisesti kysymykseen vastaa 10 prosenttia (8 % keväällä 2022, 9 % v. 2021), naisista 14 prosenttia (10 % ja 11 %) ja miehistä viisi prosenttia (7 % ja 6 %).

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 18 prosenttia (16 % kevät 2022, 17 % v. 2021), keskustan 12 (1 % ja 9 %), perussuomalaisten yhdeksän (8 % ja 6 %), SDP:n kahdeksan (5 % ja 10 %), kokoomuksen ja vihreiden kannattajista kuusi prosenttia (3 % ja 6 % sekä 16 % ja 11 %).

Kantaansa ei osaa sanoa kahdeksan prosenttia (10 % keväällä 2022, 8 % v. 2021), naisista 11 prosenttia (15 % ja 11 %) ja miehistä kuusi prosenttia (5 % ja 4 %). (kuviot 15 ja 16)

Puolustusmäärärahojen korottaminen saa vahvan tuen

Puolustusmäärärahat- kysymys on, ulkopoliitiikan hoidon ohella, toinen kysymys, jota on kysytty jo vuodesta 1964 lähtien. Tämä kysymys on esitetty 62 kertaa. Tänä vuonna on korkein määrä koskaan niitä, jotka tukevat puolustusmäärärahojen korottamista. Tämä on mittaushistoriassa kolmas kerta, kun yli puolet tukee puolustusmäärärahojen korottamista, aiemmin näin oli vuosina 1970 ja 2014.

Koko aikasarjassa puolustusmäärärahojen vähentämistä on vähiten kannatettu vuonna 2014, jolloin sitä tuki kuusi prosenttia. Yhtä vähän kuin tänä vuonna, vähentämistä tuettiin myös vuonna 2000. Korkeimmillaan puolustusmäärärahojen vähentämistä tuettiin vuonna 1991, jolloin yli kolmannes, 38 prosenttia, oli sillä kannalla.

Tänä vuonna yli puolet, 58 prosenttia, tukee puolustusmäärärahojen korottamista (31 % v. 2021), miehistä 64 (40 %) ja naisista 54 prosenttia (24 %). Yli 50-vuotiasta korottamista tukee 68 prosenttia (38 %), 35–49-vuotiasta 58 (32 %), 25–34-vuotiaista 52 (18 %) ja alle 25-vuotiaista 35 prosenttia (22 %).

Keskustan kannattajista puolustusmäärärahojen korottamista tukee 77 prosenttia (43 %), kokoomuksen 74 (41 %), perussuomalaisten 70 (51 %), SDP:n 67 (33 %), vihreiden 43 (16 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 27 prosenttia (11 %).

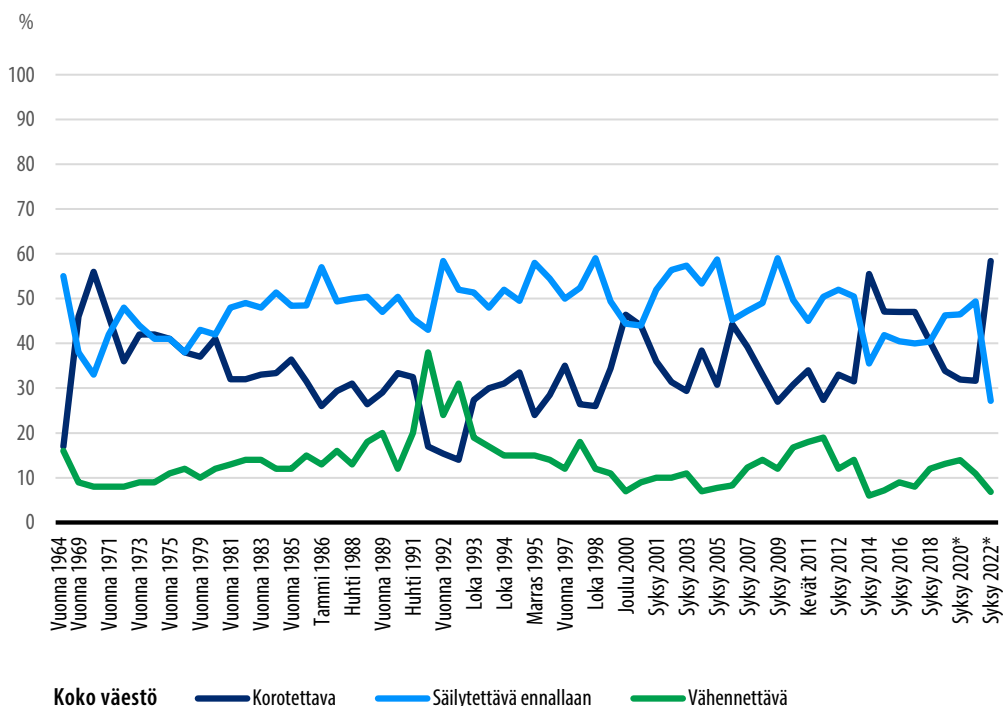
Puolustusmäärärahojen säilyttämistä ennallaan tukee 27 prosenttia (49 % v. 2021), naisista 28 (53 %) ja miehistä 27 prosenttia (46 %). Vihreiden kannattajista tätä mieltä on 42 prosenttia (53 %), vasemmistoliiton 30 (43 %), SDP:n ja perussuomalaisten 23 (53 % ja 39 %), kokoomuksen 21 (46) ja keskustan kannattajista 18 prosenttia (42 %).

Puolustusmäärärahojen vähentämisen kannalla on seitsemän prosenttia (11 % v. 2021), naisista kahdeksan (11 %) ja miehistä kuusi prosenttia (10 %). Vasemmistoliiton kannattajista vähentämisen kannalla on 33 prosenttia (30 %), vihreiden yhdeksän (23 %), SDP:n kuusi (7 %), perussuomalaisten kolme (7 %), kokoomuksen ja keskustan kannattajista kaksi prosenttia (8 % ja 8 %).

Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia (8 % v. 2021), naisista kymmenen (12 %) ja miehistä neljä prosenttia (4 %). (kuviot 17 ja 18)

Kuvio 17A. Puolustusmäärärahat 1964–2022

”Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Vahva luottamus Suomen sotilaalliseen puolustuskykyyn

MTS esitti nyt kolmannen kerran kysymyksen: Luotatteko Suomen Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea erilaisia sotilaallisia uhkia vastaan? Edellisen kerran kysymys esitettiin keväällä 2022, ja ensimmäisen kerran syksyllä 2021.

Erittäin tai melko paljon, Puolustusvoimien kykyyn torjua Suomeen kohdistuvia sotilaallisia uhkia, luottaa 89 prosenttia (87 % keväällä 2022, 73 % v. 2021), miehistä 93 prosenttia (87 % ja 74 %) ja naisista 86 prosenttia (86 % ja 71 %).

SDP:n kannattajista Puolustusvoimien kykyyn luottaa 98 prosenttia (89 % keväällä 2022, 82 % v. 2021), kokoomuksen 96 (89 % ja 78 %), keskustan 94 (93 % ja 81 %), perussuomalaisten 88 (87 % ja 75 %), vihreiden 86 (90 % ja 70 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 70 prosenttia (71 % ja 58 %).

Erittäin tai melko vähän, Puolustusvoimien kykyyn torjua Suomeen kohdistuvia sotilaallisia uhkia, luottaa kahdeksan prosenttia (11 % keväällä 2022, 22 % v.2021), naisista 11 (11 % ja 23 %) ja miehistä kuusi prosenttia (12 % ja 22 %). Vasemmistoliiton kannattajista näin ajattelee 23 prosenttia (25 % ja 34 %), vihreiden 12 (9 % ja 27 %), perussuomalaisten 11 (12 % ja 22 %), keskustan viisi (7 % ja 16 %), kokoomuksen kolme (10 % ja 18 %) ja SDP:n kannattajista kaksi prosenttia (9 % ja 15 %). (kuvio 19)

Luottamus ulkopolitiikan hoitoon kasvanut viime vuodesta

Ulkopolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 74 prosenttia (71 % v. 2021), miehistä 75 (69 %) ja naisista 72 prosenttia (74 %). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 79 prosenttia (78 %), 15–24-vuotiaista 73 (62 %), 25–34-vuotiaista 69 (70 %) ja 35–49-vuotiaista 65 prosenttia (63 %).

SDP:n kannattajista ulkopolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 89 prosenttia (92 % v. 2021), vihreiden 87 (74 %), vasemmistoliiton 84 (87 %), kokoomuksen 79 (74 %), keskustan 76 (78 %) ja perussuomalaisten kannattajista 40 prosenttia (39 %).

Ulkopolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna viidennes, 21 prosenttia (20 % v. 2021), miehistä 23 (26 %) ja naisista 20 prosenttia (13 %). Näin ajattelee 35–49-vuotiaista 28 prosenttia (26 %), 25–34-vuotiaista 25 (19 %), yli 50-vuotiaista 19 (17 %) ja alle 25-vuotiaista 15 prosenttia (16 %).

Perussuomalaisten kannattajista ulkopolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 55 prosenttia (56 %), keskustan 19 (12 %), kokoomuksen 18 (18 %), SDP:n 10 (4 %), vasemmistoliiton kahdeksan (9 %) ja vihreiden kannattajista seitsemän prosenttia (11 %).

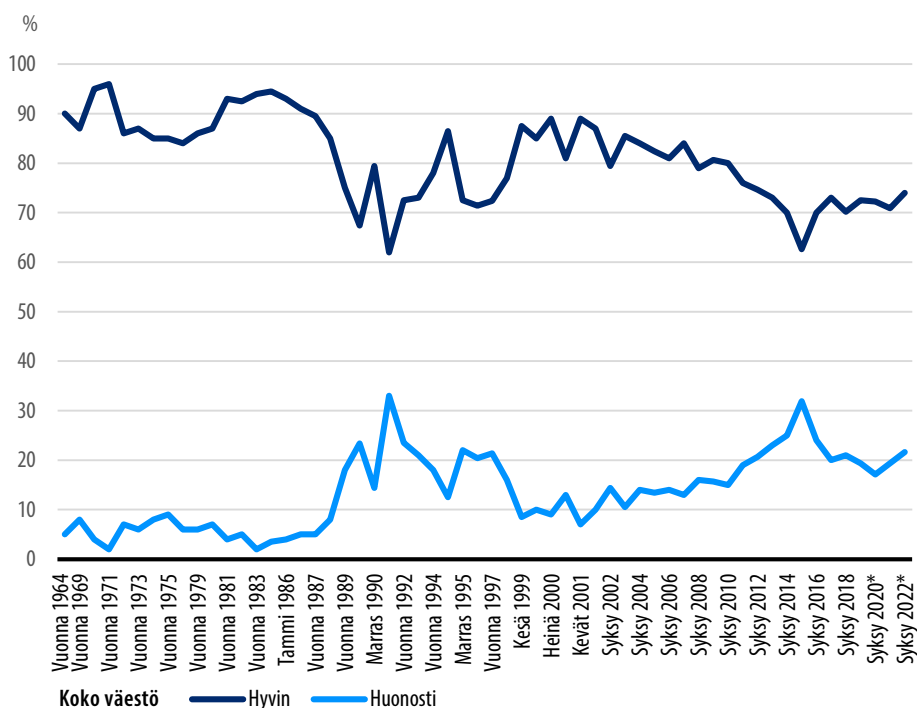
Kantaansa ei osaa sanoa viisi prosenttia (10 % v. 2021), naisista kahdeksan (14 %) ja miehistä kaksi prosenttia (6 %).

Suomen ulkopoliitiikan hoidosta on nyt kysytty 58 kertaa, ensimmäisen kerran vuonna 1964. Ulkopoliitiikkaa on pidetty hyvin hoidettuna, tulos on vaihdellut 96 prosentin (vuonna 1971) ja 62 prosentin (vuonna 1991) välillä. Tulos oli alle 80 prosenttia ensimmäisen kerran vuonna 1989, jolloin se oli 75 prosenttia.

Ulkopoliitiikkaa on pitänyt huonosti hoidettuna enimmillään kolmannes, 33 prosenttia, vuonna 1991, vuonna 2015 luku oli 32 prosenttia. Koko aikasarjan osalta alin luku on kaksi prosenttia, vuosina 1971 ja 1983. (kuviot 20 ja 21)

Kuvio 20A. Suomen ulkopoliitiikan hoito 1964–2022

”Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopoliitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen

Lähes puolet, 48 prosenttia (48 % v. 2021) on sitä mieltä, että heidän luottamuksensa Euroopan unionin tulevaisuuteen on säilynyt ennallaan, naisista 52 (56 %) ja miehistä 44 prosenttia (41 %). Yli 50-vuotiaista näin ajattelee 50 prosenttia (49 %), 35–49-vuotiaista 48 (45 %), 25–34-vuotiaista 45 (46 %) ja alle 25-vuotiaista 44 prosenttia (53 %).

Keskustan kannattajista näin ajattelee 62 prosenttia (44 % v. 2021), kokoomuksen ja vasemmistoliiton 52 (42 % ja 55 %), SDP:n ja vihreiden 50 (61 % ja 78 %) ja perussuomalaisten kannattajista 31 prosenttia (21 %).

Kolmannes, 33 prosenttia (41 % v. 2021), kokee, että luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen on heikentynyt, miehistä 33 (48 %) ja naisista 32 prosenttia (35 %). Ikäluokasta 25–34-vuotiaat luottamuksen kokee heikentyneen 39 prosenttia (43 %), yli 50-vuotiaista 33 (43 %), 35–49-vuotiaista 32 (46 %) ja alle 25-vuotiaista 24 prosenttia (25 %).

Perussuomalaisten kannattajista tätä mieltä on 62 prosenttia (75 % v. 2021), kokoomuksen 29 (49 %), vasemmistoliiton 25 (25 %), keskustan 22 (48 %), SDP:n 21 (25 %) ja vihreiden kannattajista 17 prosenttia (14 %).

Vajaa viidennes, 17 prosenttia (8 % v. 2021) katsoo, että luottamus Euroopan unioniin on vahvistunut, miehistä 21 (10 %) ja naisista 13 prosenttia (6 %). Tämä on mitaushistorian korkein luku. Alle 25-vuotiaista neljännes, 25 prosenttia (19 %) ajattelee näin, 35–49-vuotiaista 17 (8 %), yli 50-vuotiaista 15 (5 %), ja 25–34-vuotiaista 14 prosenttia (7 %).

Vihreiden kannattajista tällä kannalla on 33 prosenttia (7 % v. 2021), SDP:n 29 (13 %), vasemmistoliiton 18 (17 %), kokoomuksen 16 (9 %), keskustan 12 (6 %) ja perussuomalaisten kannattajista kuusi prosenttia (2 %).

Kantaansa ei osaa sanoa kolme prosenttia (2 % v. 2021). (kuvio 22)

Myönteinen suhtautuminen Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön vahvistunut selvästi

Vuosi sitten esitettiin ensimmäisen kerran kysymys: Miten suhtaudutte Euroopan unionin ja Naton yhteistyöhön Euroopan turvallisuuden lisäämiseksi?

Erittäin tai melko myönteisesti tähän yhteistyöhön suhtautuu 87 prosenttia (69 % v. 2021), miehistä 89 (73 %) ja naisista 86 prosenttia (66 %).

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti suhtautuu 99 prosenttia (85 % v. 2021), SDP:n ja keskustan 96 (79 % ja 65 %), vihreiden 95 (83 %), perussuomalaisten 80 (60 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 61 prosenttia (54 %).

Kielteisesti EU:n ja Naton väliseen yhteistyöhön suhtautuu kahdeksan prosenttia (18 % v. 2021), naisista yhdeksän (17 %) ja miehistä seitsemän prosenttia (19 %). Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 25 prosenttia (33 %), perussuomalaisten 12 (30 %), vihreiden neljä (9 %), SDP:n kolme (14 %), keskustan kaksi (16 %) ja kokoomuksen kannattajista yksi prosentti (8 %). (kuvio 23)

Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla koetaan uhkaavammaksi

MTS kysyi nyt 12. kerran: Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana? Edellisen kerran tämä kysymys oli mukana keväällä 2022.

Kun katsotaan koko aikasarjaa, havaitaan että uhkaavammaksi sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla on arvioitu muuttuneen vuonna 2014 ja keväällä 2022. Kumpanakin vuonna muutos edelliseen vuoteen verrattuna on ollut merkittävä.

Yli puolet, 55 prosenttia, (64 % keväällä 2022, 42 % v. 2021) arvioi nyt sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla uhkaavammaksi, naisista 60 (65 % ja 42 %) ja miehistä 50 prosenttia (62 % ja 43 %).

Sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla kokee tulevaisuudessa samankaltaisena kuin nykyisin 30 prosenttia (24 % keväällä 2022, 47 % v. 2021), miehistä 31 (26 % ja 49 %) ja naisista 28 prosenttia (23 % ja 45 %).

Vähemmän uhkaava tilanteen näkee 11 prosenttia (6 % ja 5 %), miehistä 15 (7 % ja 4 %) ja naisista seitsemän prosenttia (6 % ja 5 %).

Kantaansa ei osaa sanoa viisi prosenttia (6 % keväällä 2022, 6 % v. 2021), miehistä viisi (5 % ja 4 %) ja naisista neljä prosenttia (6 % ja 9 %). (kuviot 24 ja 25)

Suomen osallistumisen Pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön ja Suomen Nato-jäsenyyden arvioidaan lisäävän Suomen ja suomalaisten turvallisuutta eniten

MTS on esittänyt vuodesta 2004 lähtien kysymyksen, jossa pyydetään arvioimaan eri tekijöiden vaikutusta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen. Viime vuonna kysymyksessä oli kahdeksan tekijää, joista nyt poistettiin yksi, Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus. Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi, muutettiin muotoon: Suomen Nato-jäsenyys.

Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön, lisää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta 89 prosenttia (80 % v. 2021), ei vaikutusta seitsemän prosenttia (13 %), vähentää turvallisuutta yksi prosentti (1 %), ei osaa sanoa kolme prosenttia (5 %).

Suomen Nato-jäsenyys, lisää Suomen turvallisuutta 80 prosenttia (34 % v. 2021), ei vaikutusta viisi prosenttia (16 %), vähentää turvallisuutta kahdeksan prosenttia (30 %), ei osaa sanoa seitsemän prosenttia (21 %).

Suomen osallistuminen EU:n puolustusyhteistyön kehittämiseen, lisää turvallisuutta 77 prosenttia (63 % v. 2021), ei vaikutusta 14 prosenttia (20 %), vähentää turvallisuutta neljä prosenttia (6 %), ei osaa sanoa viis prosenttia (11 %).

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa, lisää turvallisuutta 72 prosenttia, tämä on mittaussarjan korkein luku, (61 % v. 2021), ei vaikutusta 18 prosenttia (24 %), vähentää turvallisuutta kuusi prosenttia (11 %), ei osaa sanoa neljä prosenttia (4 %).

Suomalaisten osallistuminen kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin, lisää turvallisuutta 61 prosenttia, myös mittaussarjan korkein luku, (46 % v. 2021), ei vaikutusta 26 prosenttia (35 %), vähentää turvallisuutta kuusi prosenttia (8 %), ei osaa sanoa seitsemän prosenttia (11 %).

Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen, lisää turvallisuutta 53 prosenttia (55 % v. 2021), ei vaikutusta 28 prosenttia (30 %), vähentää turvallisuutta kahdeksan prosenttia (7 %), ei osaa sanoa 12 prosenttia (9 %).

Ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä, lisää turvallisuutta kahdeksan prosenttia (6 % v. 2021), ei vaikutusta 18 prosenttia (23 %), vähentää turvallisuutta 65 prosenttia (60 %), ei osaa sanoa kymmenen prosenttia (11 %).

(kuviot 26, 27, 28 ja 29)

Kehitys Venäjällä, energian saatavuus, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja hintojen nousu aiheuttavat eniten huolta

Tässä kysymyksessä on mukana 21 eri tekijää, joita arvioidaan sen mukaan, kuinka paljon ne aiheuttavat huolta tulevaisuudesta. Osa tekijöistä on ollut mukana koko ajan, vuodesta 2004. Uusia tekijöitä tänä vuonna ovat: energian saatavuus, hintojen nousu eli inflaatio, sodan uhka, Suomeen kohdistuva systemaattinen disinformaatio ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa.

Tulokset paljon tai jonkin verran huolta aiheuttavien tekijöiden mukaan:

- Kehitys Venäjällä, 85 prosenttia (68 % v. 2021)
- Energian saatavuus, 85 prosenttia
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, 84 prosenttia
- Hintojen nousu eli inflaatio, 82 prosenttia
- Maailman pakolaistilanne, 75 prosenttia (75 % v. 2021)
- Joukkotuhoaseiden leviäminen, 71 prosenttia (73 %)
- Itämeren alueen turvallisuustilanne, 70 prosenttia (60 %)
- Poliittiset ääriilikkeet, 69 prosenttia (70 %)
- Tietoverkkoihin kohdistuvat uhat eli kyberuhat, 69 prosenttia (78 %)
- Järjestäytynyt rikollisuus, 66 prosenttia (76 %)
- Sodan uhka, 66 prosenttia
- Yhteiskunnallinen eriarvoisuus Suomessa, 65 prosenttia (62 %)
- Kansainvälinen terrorismi, 63 prosenttia (75 %)
- Asevalvontasopimusten purkautuminen, 60 prosenttia (61 %)
- Erilaiset tartuntataudit, epidemiat, 59 prosenttia (74 %)
- Rasismi, 58 prosenttia (62 %)
- Suomeen kohdistuva systemaattinen disinformaatio, 58 prosenttia*
- Kehitys Yhdysvalloissa, 53 prosenttia (51 %)
- Tilanne Lähi-idässä, 47 prosenttia (60 %)
- Tilanne Afganistanissa, 40 prosenttia (60 %)

* Vuosina 2018–2021 Suomeen kohdistuva valtiollinen valeutisointi

(kuviot 30, 31, 32, 33, 34 ja 35)

Ukrainan auttamista tuetaan laajasti

Toinen uusi kysymys tänä vuonna liittyi Ukrainan auttamiseen.

”Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti, että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista, taloudellisesti, aseellisesti sekä asettamalla pakotteita? Vastausvaihtoehdot olivat: nykytasolla, lisättävä tai vähennettävä.

Pakotteet

Yli puolet, 59 prosenttia, on sitä mieltä, että pakotteita olisi asetettava nykyistä enemmän, miehistä 66 ja naisista 52 prosenttia. Vihreiden kannattajista tällä kannalla on 79 prosenttia, kokoomuksen 73, vasemmistoliiton 72, SDP:n 57, perussuomalaisten 56 ja keskustan kannattajista 51 prosenttia.

Vajaa kolmannes, 31 prosenttia, on tyytyväinen pakotteiden nykytasoon, naisista 38 ja miehistä 24 prosenttia. Keskustan kannattajista tätä mieltä on 43 prosenttia, SDP:n 36, perussuomalaisten 32, kokoomuksen 21, vihreiden 19 ja vasemmistoliiton kannattajista 14 prosenttia.

Nykyisiä pakotteita olisi halukas vähentämään kuusi prosenttia.

Aseellinen apu

Aseellista apua lisäisi lähes puolet, 46 prosenttia, miehistä 60 ja naisista 31 prosenttia. Kokoomuksen kannattajista tällä kannalla on 60 prosenttia, perussuomalaisten 53, SDP:n 49, vihreiden 48, keskustan 34 ja vasemmistoliiton kannattajista 33 prosenttia.

Nykyisen aseavun pitäisi nykyisellä tasolla 42 prosenttia, naisista 53 ja miehistä 30 prosenttia. Keskustan kannattajista tätä mieltä on 61 prosenttia, vihreiden 51, SDP:n 42, kokoomuksen ja vasemmistoliiton kannattajista 34 prosenttia.

Aseellista apua vähentäisi nykyisestä seitsemän prosenttia.

Taloudellinen apu

Taloudellista apua Ukrainalle lisäisi reilu kolmannes, 38 prosenttia, miehistä 49 ja naisista 26 prosenttia. Vihreiden kannattajista näin ajattele 56 prosenttia, vasemmistoliiton 50, kokoomuksen 47, SDP:n 40, keskustan 32 ja perussuomalaisten kannattajista 27 prosenttia.

Puolet, 52 prosenttia, pitäisi taloudellisen tuen nykytasolla, naisista 62 ja miehistä 42 prosenttia. Keskustan kannattajista tätä mieltä on 61 prosenttia, SDP:n ja

perussuomalaisten 54, kokoomuksen 50, vihreiden 41 ja vasemmistoliiton kannattajista 39 prosenttia.

Taloudellista tukea olisi valmis vähentämään seitsemän prosenttia.

(kuviot 36, 37, 38 ja 39)

Nykyisen asevelvollisuusjärjestelmän tuki ennätyskorkealla

Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää, vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?

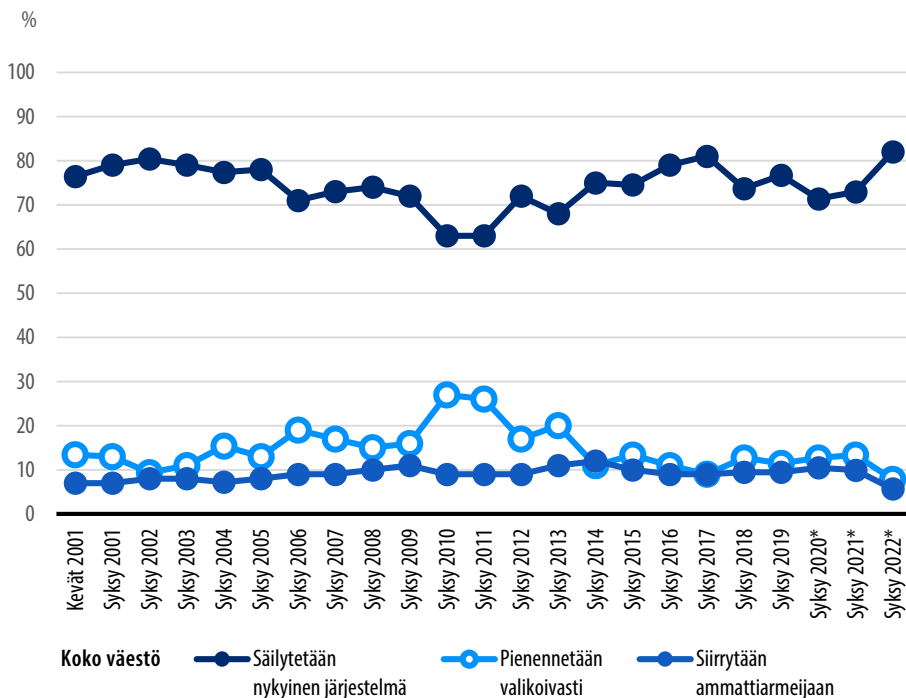
MTS on esittänyt kysymyksen Yleinen asevelvollisuus vuodesta 2001 lähtien. Tämän kysymyksen osalta nykyjärjestelmän kannatus on vaihdellut 82–63 prosentin välillä. Tänä syksynä kannatusluku on korkein, 82 prosenttia, vuonna 2017, kannatus oli 81 prosenttia ja vuonna 2002 80 prosenttia. Alimmillaan nykyjärjestelmän kannatus on ollut vuosina 2010 ja 2011, jolloin se oli 63 prosenttia.

Sotilaallisen koulutuksen vähentämistä ja siirtymistä valikoivaan varusmiespalvelukseen on mittausjakson aikana kannatettu 27 ja kahdeksan prosentin välillä. Korkeimmillaan tuki on ollut vuonna 2010 ja vuonna 2011, jolloin se oli 26 prosenttia.

Ammattiarmeijaa on tuettu 12 ja kuuden prosentin välillä.

Kuvio 40A. Yleinen asevelvollisuus 2001–2022

”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Nykyistä asevelvollisuusjärjestelmää kannattaa nyt 82 prosenttia (73 % v. 2021), miehistä 84 (76 %) ja naisista 80 prosenttia (70 %). Yli 50-vuotiaista nykyjärjestelmän kannalla on 89 prosenttia (81 % v. 2021), 35–49-vuotiaista 80 (69 %), 25–34-vuotiaista 78 (58 %) ja alle 25-vuotiaista 69 prosenttia (68 %).

Keskustan kannattajista nykyistä asevelvollisuusjärjestelmää tukee 93 prosenttia (83 % v. 2021), perussuomalaisten ja kokoomuksen 90 (82 % ja 77 %), SDP:n 83 (75 %), vihreiden 72 (57 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 48 prosenttia (35 %).

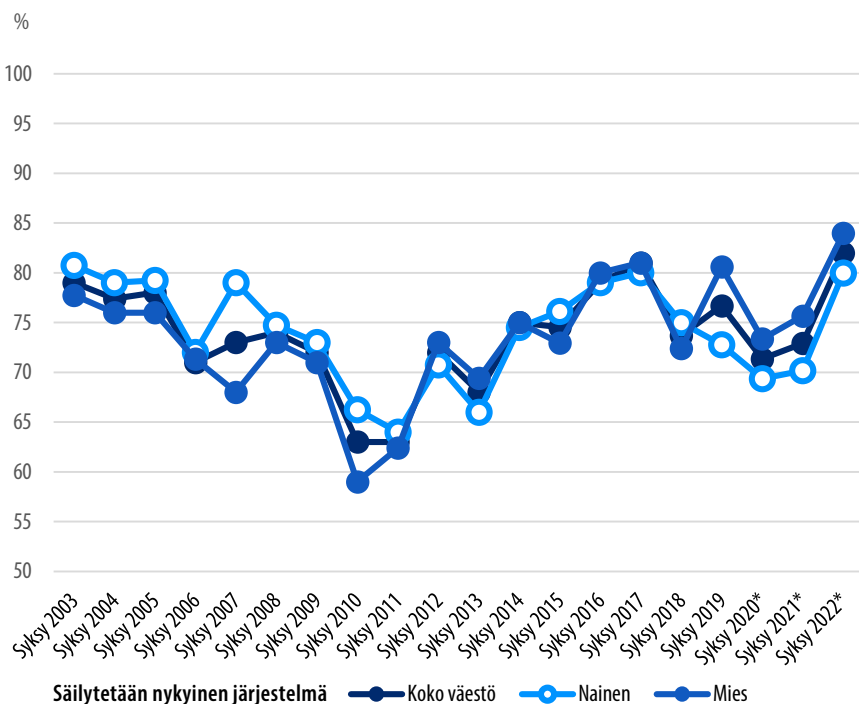
Koulutusmäärien pienentämistä ja siirtymistä valikoivaan asevelvollisuuteen tukee kahdeksan prosenttia (13 % v. 2021), naisista kahdeksan (14 %) ja miehistä

kahdeksan prosenttia (12 %). Vasemmistoliiton kannattajista tällä kannalla on 21 prosenttia (34 %), vihreiden 13 (22 %), SDP:n kahdeksan (14 %), kokoomuksen seitsemän (10 %), perussuomalaisten neljä (9 %) ja keskustan kannattajista yksi prosentti (3 %).

Ammattiarmeijaan siirtymistä kannattaa kuusi prosenttia (10 % v. 2021), naisista kuusi (11 %) ja miehistä viisi prosenttia (9 %). (kuviot 40 ja 41)

Kuvio 40B. Yleinen asevelvollisuus 2001–2022, koko väestö, naiset, miehet, säilytetään nykyinen järjestelmä

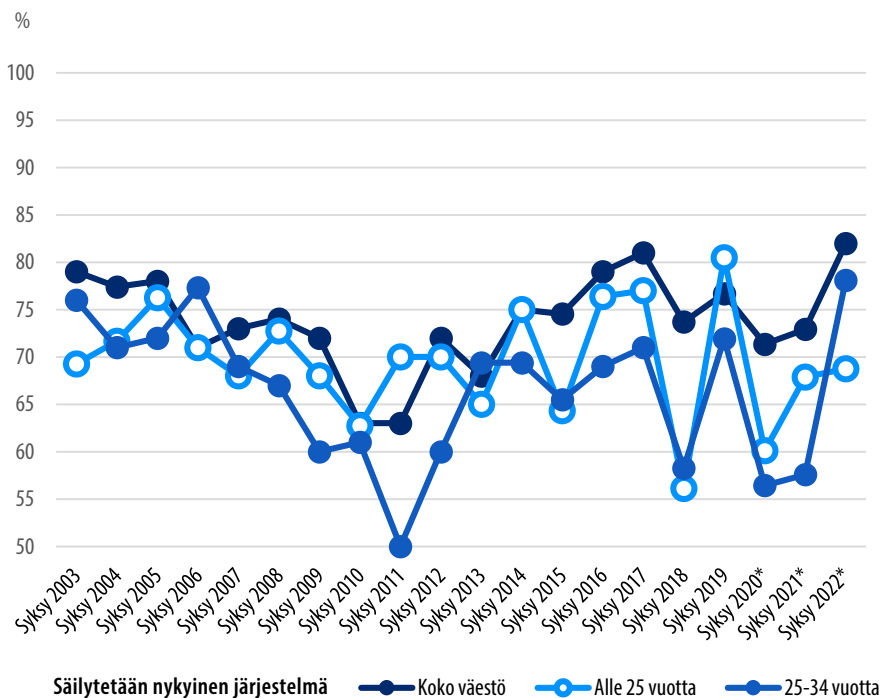
”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 40C. Yleinen asevelvollisuus 2001–2022, koko väestö, alle 25-vuotiaat, 25–34-vuotiaat, säilytetään nykyinen järjestelmä

”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

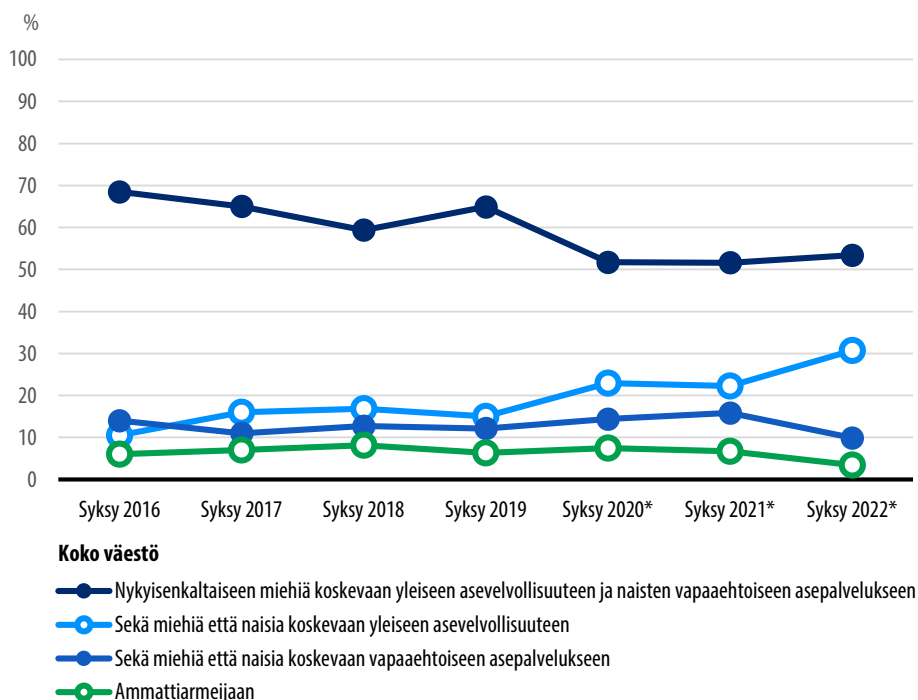
Asevelvollisuuteen perustuva malli nähdään parhaaksi Suomen puolustusjärjestelmälle

MTS on kysynyt vuodesta 2016 lähtien kysymyksen Suomen puolustusjärjestelmästä, siinä on osin samoja vastausvaihtoehtoja kuin asevelvollisuus-kysymyksessä, mutta myös vaihtoehdot sekä miehiä että naisia koskevasta asepalvelusta ja sekä miehiä että naisia koskevasta vapaaehtoisesta asepalvelusta. Tämän vuoksi vastaukset eivät myöskään voi olla samanlaiset. Kun tämän kysymyksen osalta lasketaan

yhteen asevelvollisuuteen perustuvat vaihtoehdot, eli nykyinen, vain miehiä koskeva asevelvollisuus ja naisten vapaaehtoinen asepalvelus, ja sekä miehiä että naisia koskeva asevelvollisuus, kannatus on 84 prosenttia.

Kuvio 42A. Suomen puolustusjärjestelmä 2016–2022

”Pitäisikö Suomen puolustusjärjestelmän mielestänne perustua...?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Yli puolet, 53 prosenttia, (52 % v. 2021) pitää nykyistä asevelvollisuusmallia parhaana Suomen puolustusjärjestelmän perustaksi. Miehistä tätä mieltä on 54 prosenttia (47 %), ja naisista 53 (56 %). Yli 50-vuotiaista 65 prosenttia (59 %), 25–34-vuotiaista 48 (41 %), 35–49-vuotiaista 46 (45 %) ja alle 25-vuotiaista 36 prosenttia (52 %).

Keskustan kannattajista nykyjärjestelmää pitää parhaana 69 prosenttia (60 % v. 2021), kokoomuksen 63 (55 %), perussuomalaisten 60 (53 %), SDP:n 54 (55 %), vihreiden 32 (37 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 24 prosenttia (21 %).

Kolmannes, 31 prosenttia, (22 % v. 2021) pitää sekä miehiä että naisia koskevaa yleistä asevelvollisuutta parhaana Suomen puolustusjärjestelmälle, miehistä 35 (31 %) ja naisista 26 prosenttia (13 %). Ikäluokista 35–49-vuotiaat tällä kannalla on 38 prosenttia (29 %), alle 25-vuotiaista sekä 25–34-vuotiaista kolmannes, 33 prosenttia (15 % ja 21 %) ja yli 50-vuotiaista 26 prosenttia (21 %).

Vihreiden kannattajista sekä miesten että naisten asevelvollisuutta tukee 42 prosenttia (20 % v. 2021), SDP:n 35 (23 %), kokoomuksen 31 (23 %), perussuomalaisten 30 (31 %), keskustan 26 (25 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 24 prosenttia (18 %).

Sekä miehiä että naisia koskevaa vapaaehtoista asepalvelusta pitää parhaana mallina 10 prosenttia (16 % v. 2021), naisista 13 (18 %) ja miehistä seitsemän prosenttia (14 %). Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 37 prosenttia (40 %), vihreiden 17 (25 %), SDP:n kahdeksan (13 %), perussuomalaisten seitsemän (6 %), kokoomuksen viisi (14 %) ja keskustan kannattajista kolme prosenttia (12 %).

Kolme prosenttia (7 % v. 2021) katsoo, että ammattiarmeija olisi paras Suomen puolustusjärjestelmän perustaksi, naisista neljä (7 %) ja miehistä kolme prosenttia (6 %).

(kuvio 42)

Myönteinen suhtautuminen yleiseen kansalaispalvelukseen lisääntynyt

MTS kysyi nyt seitsemännen kerran kansalaisten suhtautumisesta sekä miehiä että naisia koskevaan kansalaispalvelukseen, joka voitaisiin suorittaa joko siviili- tai varusmiespalveluksena. Myönteinen suhtautuminen on nyt korkeammalla tasolla, ja kielteinen suhtautuminen alemmalla tasolla, kuin aiemmin.

Yli puolet, 59 prosenttia (50 % v. 2021) suhtautuu tähän myönteisesti, miehistä 60 (49 %) ja naisista 58 prosenttia (50 %). Alle 25-vuotiaista myönteisesti suhtautuu 75 prosenttia (48 %), 35–49-vuotiaista 59 (53 %), 25–34-vuotiaista 57 (49 %) ja yli 50-vuotiaista 54 prosenttia (49 %).

Vihreiden kannattajista myönteisesti suhtautuu 75 prosenttia (59 % v. 2021), SDP:n ja kokoomuksen 62 (58 % ja 49 %), vasemmistoliiton 60 (51 %), perussuomalaisten 53 (43 %) ja keskustan kannattajista 52 prosenttia (31 %).

Kielteisesti tähän malliin suhtautuu neljännes, 25 prosenttia (28 % v. 2021), naisista 25 (26 %) ja miehistä 24 prosenttia (30 %). Ikäluokasta 25–34-vuotiaat, kielteisesti suhtautuu 28 prosenttia (33 %), yli 50-vuotiaista 27 (29 %), 35–49-vuotiaista 21 (28 %) ja alle 25-vuotiaista 19 prosenttia (24 %).

Perussuomalaisten kannattajista kielteisesti suhtautuu 29 prosenttia (33 % v. 2021), keskustan 28 (38 %), kokoomuksen ja vasemmistoliiton 27 (28 % ja 25 %), SDP:n 16 (28 %) ja vihreiden kannattajista 14 prosenttia (25 %).

Kantaansa ei osaa sanoa 17 prosenttia (22 % v. 2021), naisista 17 (23 %) ja miehistä 16 (21 %). (kuvio 43)

Aseelliseen hyökkäykseen ja suuronnettomuuksiin arvioidaan varaudutun hyvin, energian riittävyyteen ja talouskriisiin heikoimmin

Tässä kysymyksessä on tänä vuonna 13 eri uhkatekijää, joita vastaajat arvioivat sen mukaan, miten hyvin tai huonosti niihin on Suomessa varauduttu niitä torjumaan. Viime vuodesta useimpien uhkakuvien kohdalla koetaan varautumisen parantuneen. Energian saatavuus ja talouskriisi ovat uhkakuvia, joihin varautumisen koetaan heikentyneen.

Listaus erittäin tai melko hyvin varauduttu tulosten mukaan:

- Aseellinen hyökkäys, 86 prosenttia (71 % v. 2021)
- Suuronnettomuudet, 82 prosenttia (77 %)
- Erilaiset tartuntataudit, epidemiat, 78 prosenttia (74 %)
- Erilaiset ympäristöuhkat (tulvat, öljyonnettomuudet, vaarallisten aineiden kuljetukset), 74 prosenttia (73 %)
- Ilmastonmuutos, 62 prosenttia (60 %)
- Terrorismi, 62 prosenttia (52 %)

- Tietoverkkoihin kohdistuvat hyökkäykset eli kyberhyökkäykset, 61 prosenttia (47 %)
- Hybridiuhat (eri keinojen yhdistäminen), 55 prosenttia (46 %)
- Ulkomainen poliittinen painostus, 53 prosenttia (42 %)
- Energian saatavuus, 53 prosenttia (63 %)
- Kansainvälinen rikollisuus, 51 prosenttia (52 %)
- Ulkomainen taloudellinen painostus, 44 prosenttia (42 %)
- Talouskriisi, 36 prosenttia (49 %)

(kuviot 44, 45, 46, 47 ja 48)

Tulevaisuus koetaan turvattomaksi

Yli puolet, 53 prosenttia (46 % v. 2021), uskoo, että Suomi ja suomalaiset elävät turvattomammassa maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana, kuin nykyään. Naisista näin ajattelee 59 prosenttia (45 %) ja miehistä 47 (47 %). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 58 prosenttia (50 %), 35–49-vuotiaista 55 (49 %), 25–34-vuotiaista 48 (43 %) ja alle 25-vuotiaista 37 prosenttia (30 %).

Viidennes, 21 prosenttia (12 % v.2021) kokee tulevaisuuden turvallisemmaksi, miehistä 27 (11 % v. 2021), ja naisista 15 prosenttia (14 %). Alle 25-vuotiaista tätä mieltä on 32 prosenttia (33 %), yli 50-vuotiaista 20 (8 %), 25–34-vuotiaista 19 (14 %) ja 35–49-vuotiaista 15 prosenttia (9 %).

Tulevaisuuden uskoo olevan samankaltainen kuin nykyisin 23 prosenttia (39 % v. 2021), miehistä 24 (39 %) ja naisista 22 prosenttia (39 %). Kolmannes, 32 prosenttia (40 %) 25–34-vuotiaista ajattelee näin, alle 25-vuotiaista 28 (33 %), 35–49-vuotiaista neljännes, 25 prosenttia (39 %) ja yli 50-vuotiaista 17 prosenttia (41 %).

(kuviot 49 ja 50)

MTS:n tutkimusjaosto

Puheenjohtaja	Ilkka Kanerva, kansanedustaja, 14.4.2022 saakka Riku Keski-Rauska, FT, arkistonjohtaja, 21.6.2022 alkaen
Varapuheenjohtaja	Timo Perälä, ylitarkastaja
Jäsenet	Tuomas Liukko, yhteiskuntasuhdejohtaja Lauri Hirvonen, lähetystöneuvos, 22.9.2022 saakka Markus Teir, lähetystöneuvos, 22.9.2022 alkaen Johanna Kelhu, poliittinen asiantuntija, VTM Anni Lahtinen, viestintäpäällikkö Olli Nyberg, VTM Helena Pakarinen, poliittinen sihteeri Kari Salmi, prikaatikenraali evp Jussi Salonranta, analyytikko, 14.1.2022 saakka Henri Vanhanen, EU- ja ulkopoliitiikan asiantuntija, 14.1.2022 alkaen Marika Sorja, kansanedustajan avustaja Reija Taupila, tuottaja Samuli Voutila, yrittäjä Tuula Väätäinen, kansanedustaja
Tutkimusjaoston asiantuntija	Teemu Tallberg, sotilassosiologian professori

MTS:n puheenjohtajisto

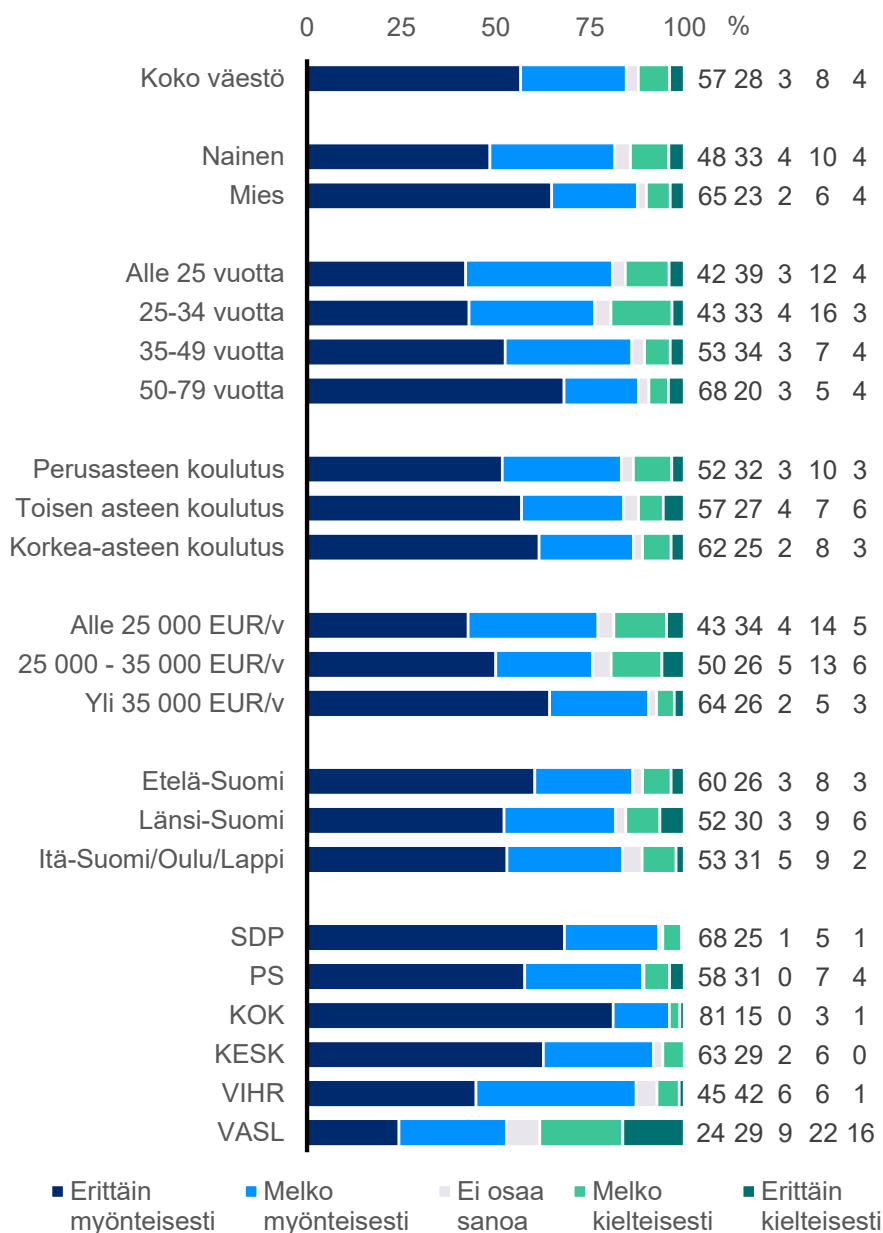
Puheenjohtaja	Harri Järvinen, yhteyspäällikkö
Varapuheenjohtaja	Asseri Kinnunen, opiskelija
Varapuheenjohtaja	Sofia Vikman, kansanedustaja

MTS:n sihteeristö

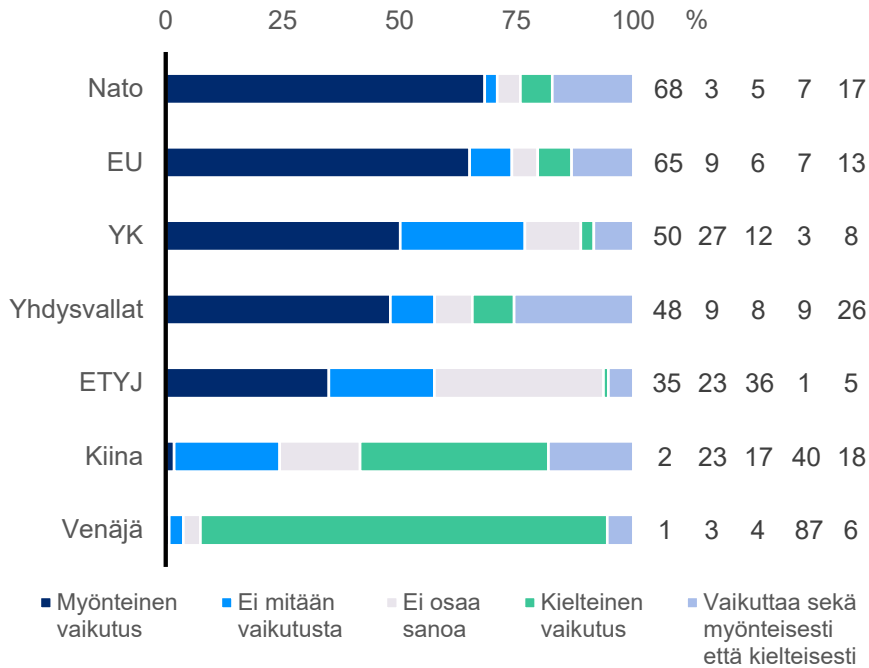
Pääsihteeri	Heli Santala, YTM
Yleissihteeri	Markus Kinkku, VTM

Liitekuviot

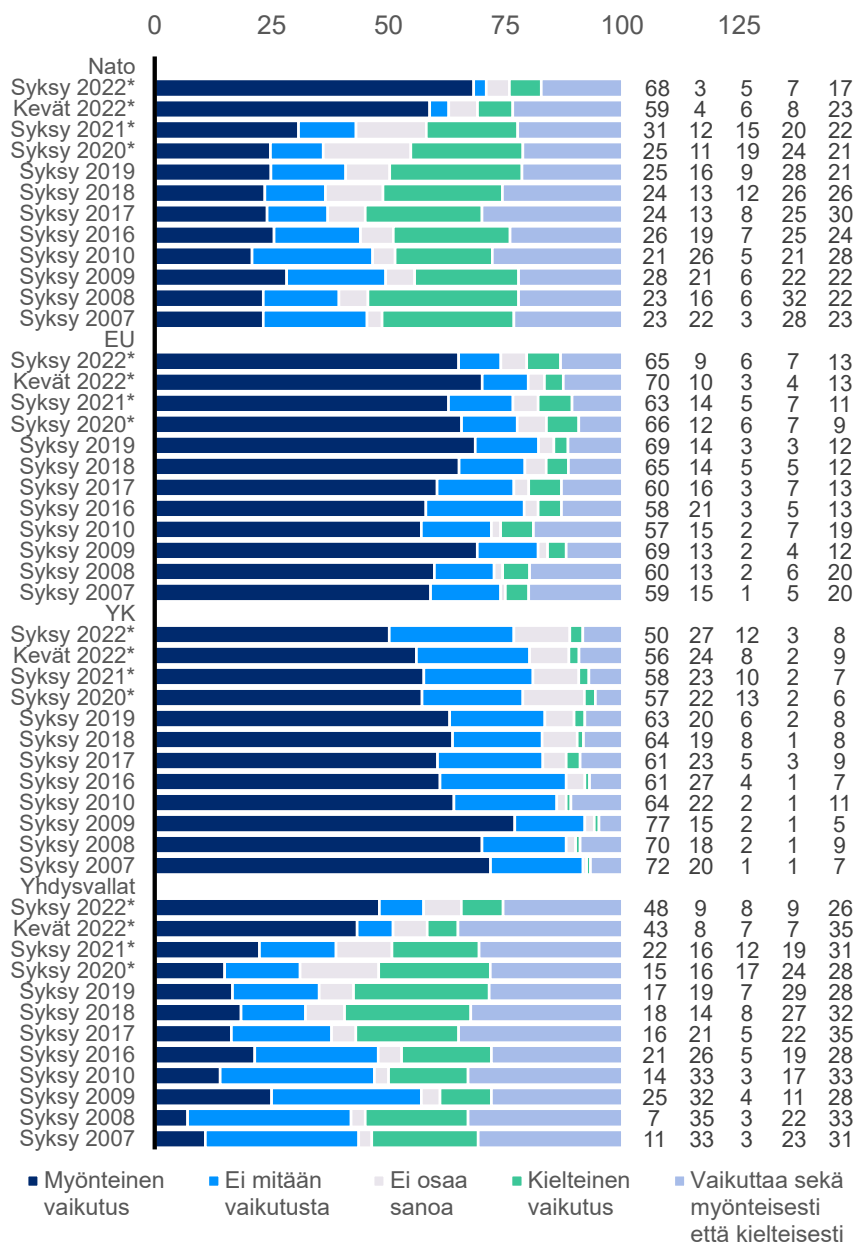
Kuvio 1. Suomen Nato-jäsenyys. ”Suomi on hakenut Naton jäsenyyttä, miten suhtaudutte siihen?”

Kuvio 2. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen. "Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"

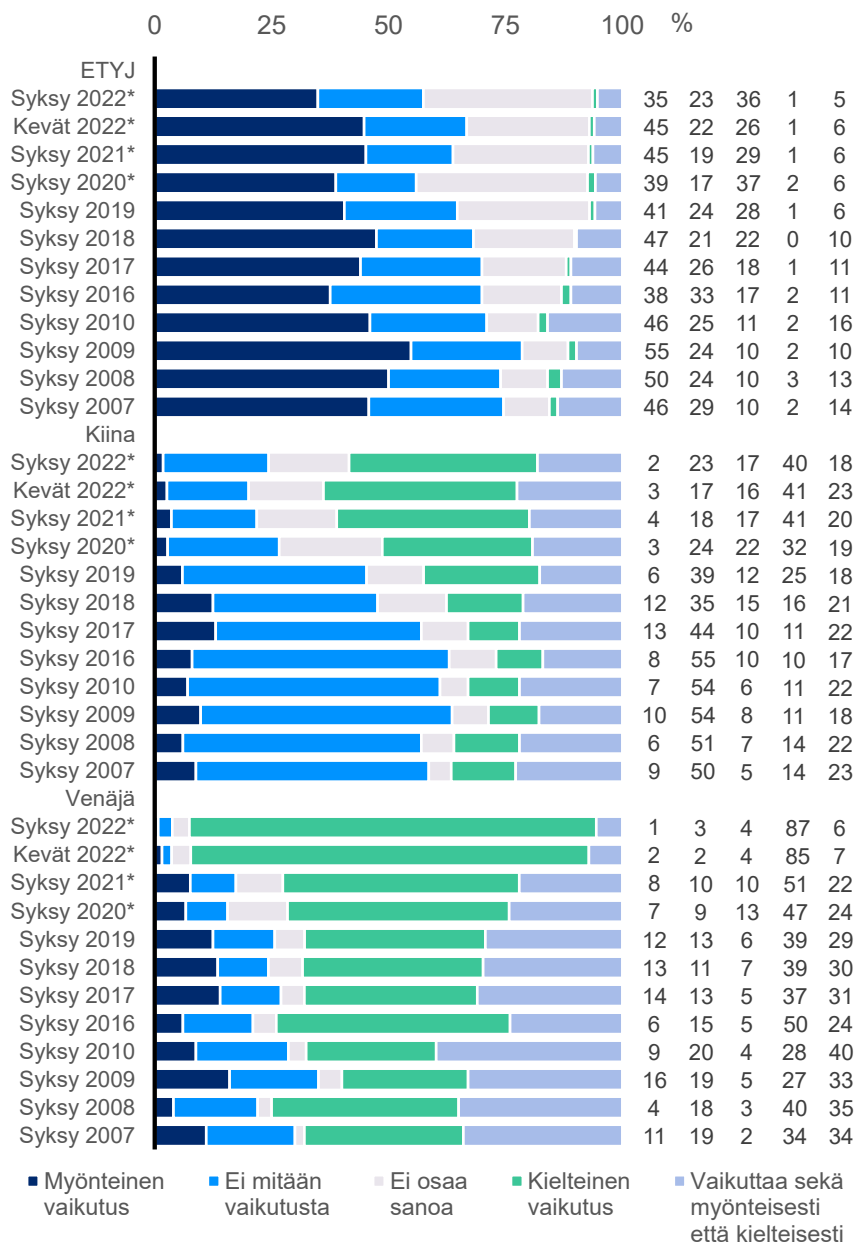

Kuvio 3. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen (I). "Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"

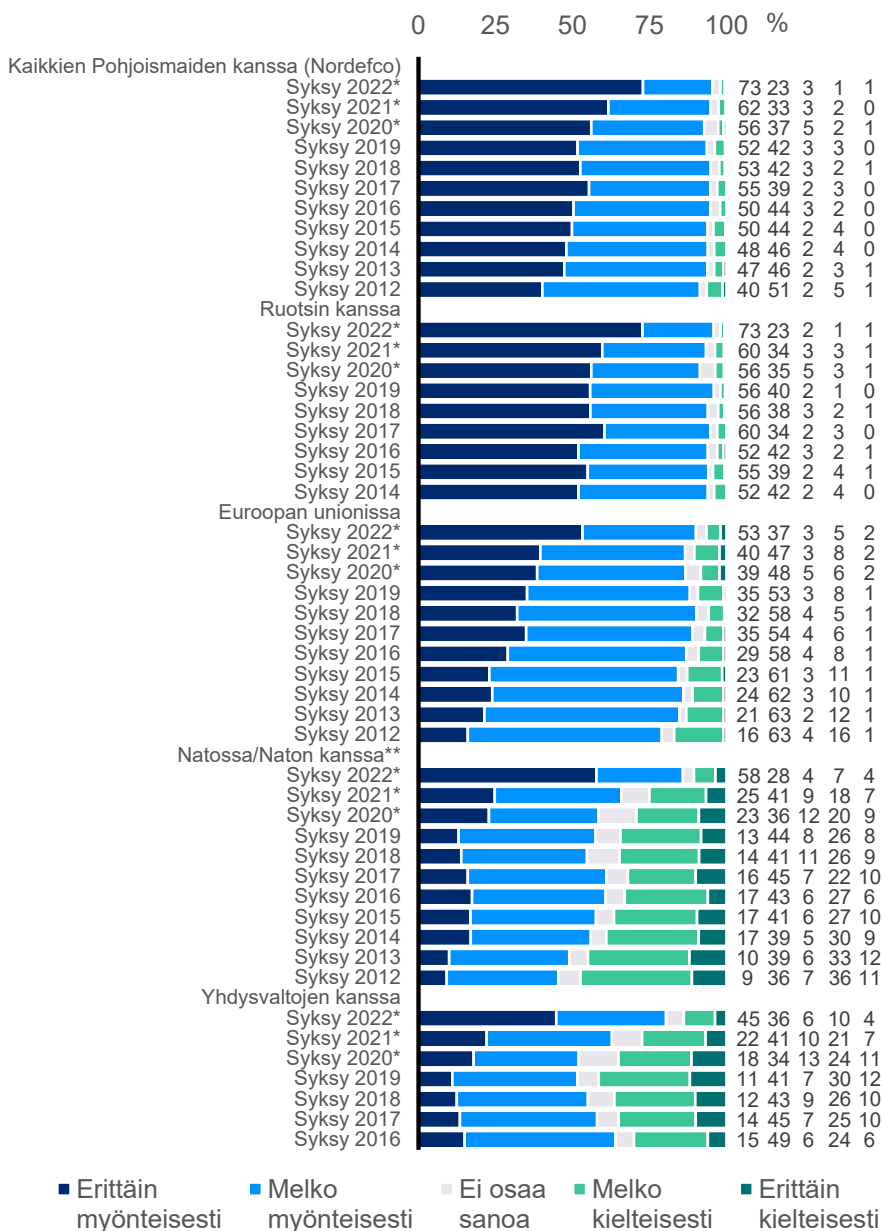
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 4. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen (II). ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

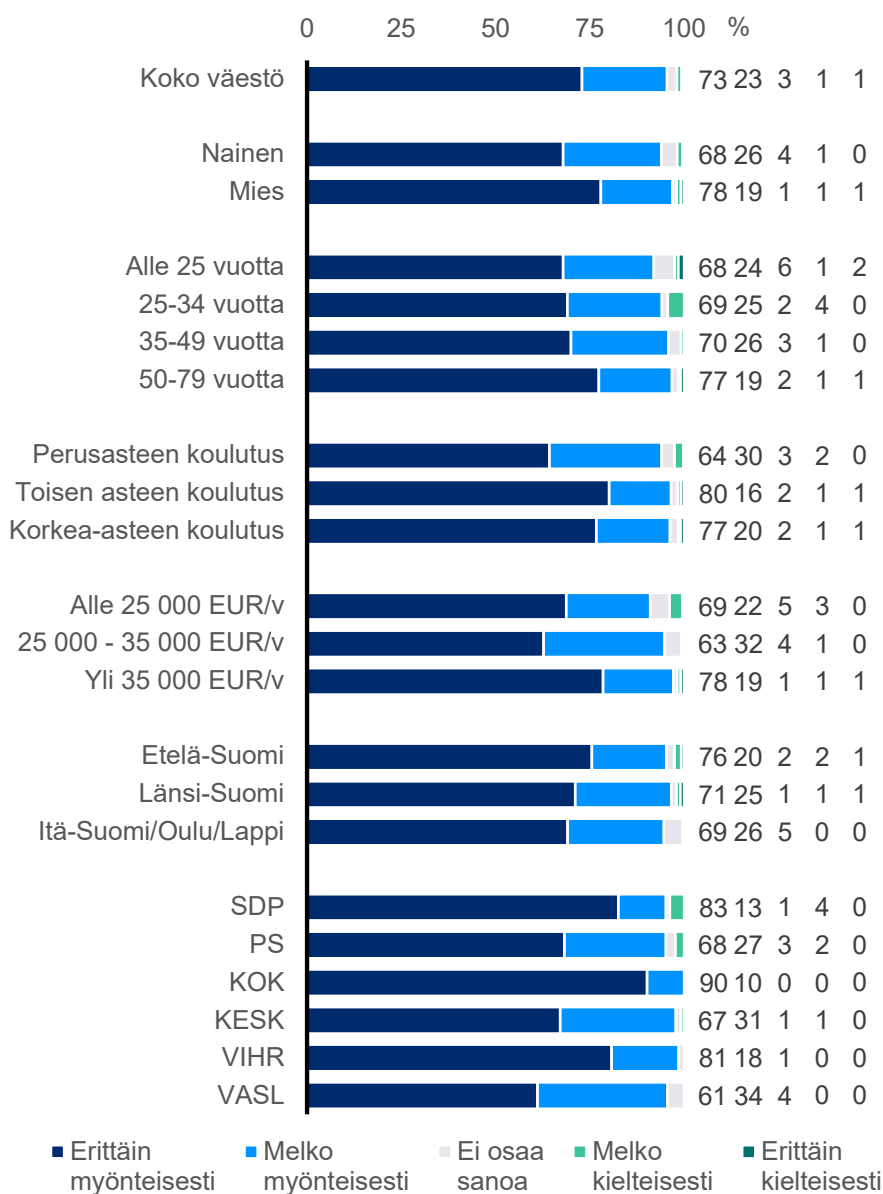
Kuvio 5. Sotilaallinen yhteistyö. ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin, muiden Pohjoismaiden, Naton ja Yhdysvaltojen kanssa sekä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

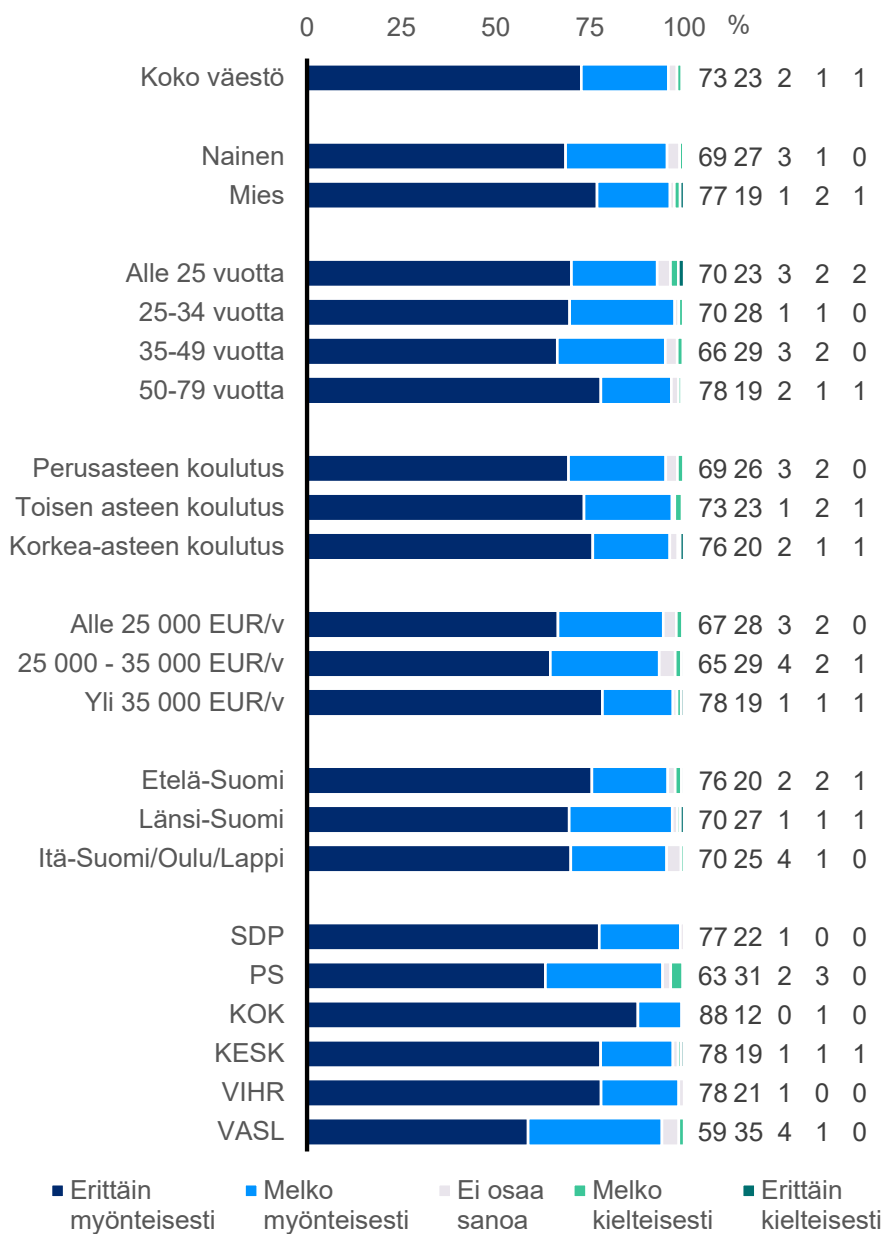
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

**) v. 2012–2021 Naton kanssa

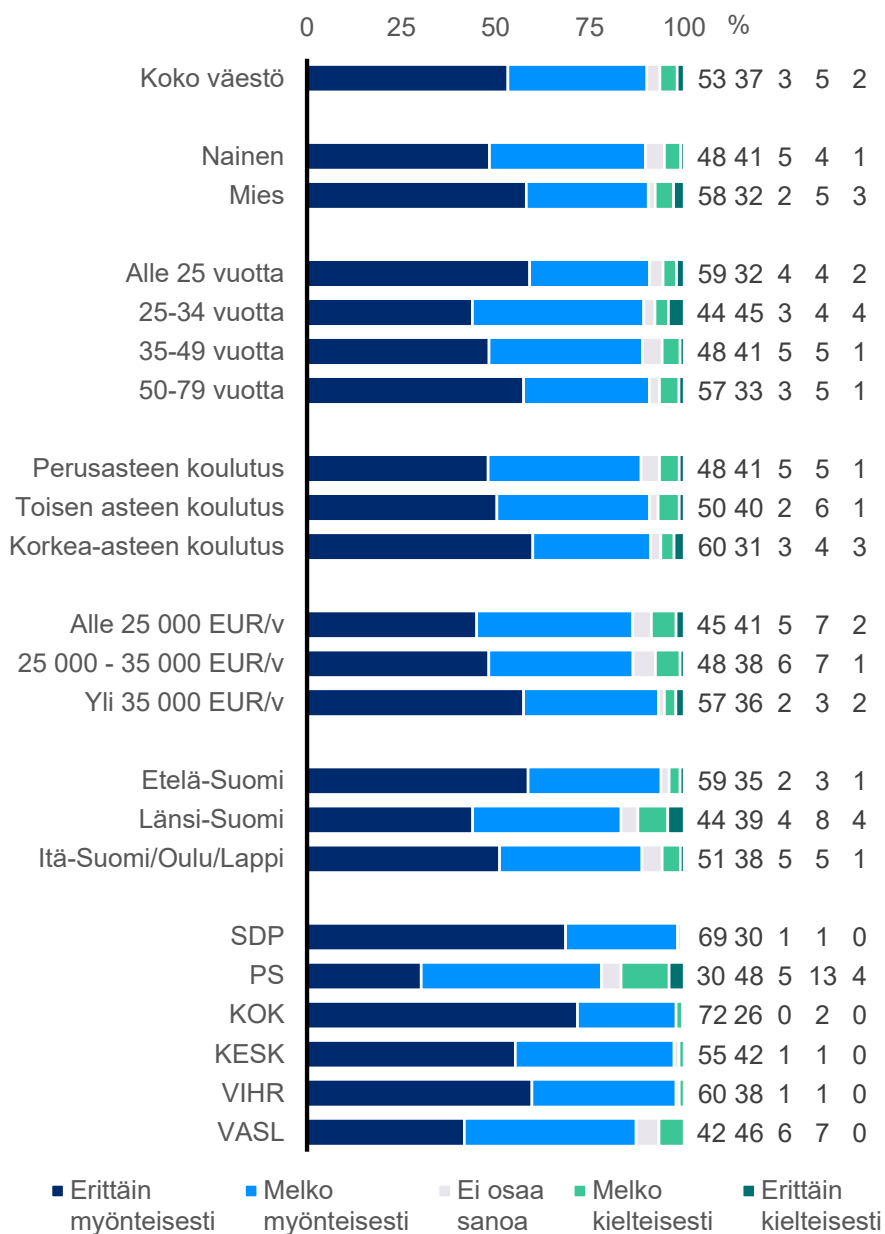
Kuvio 6. Sotilaallinen yhteistyö kaikkien Pohjoismaiden kanssa (Nordefco). ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä kaikkien Pohjoismaiden kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

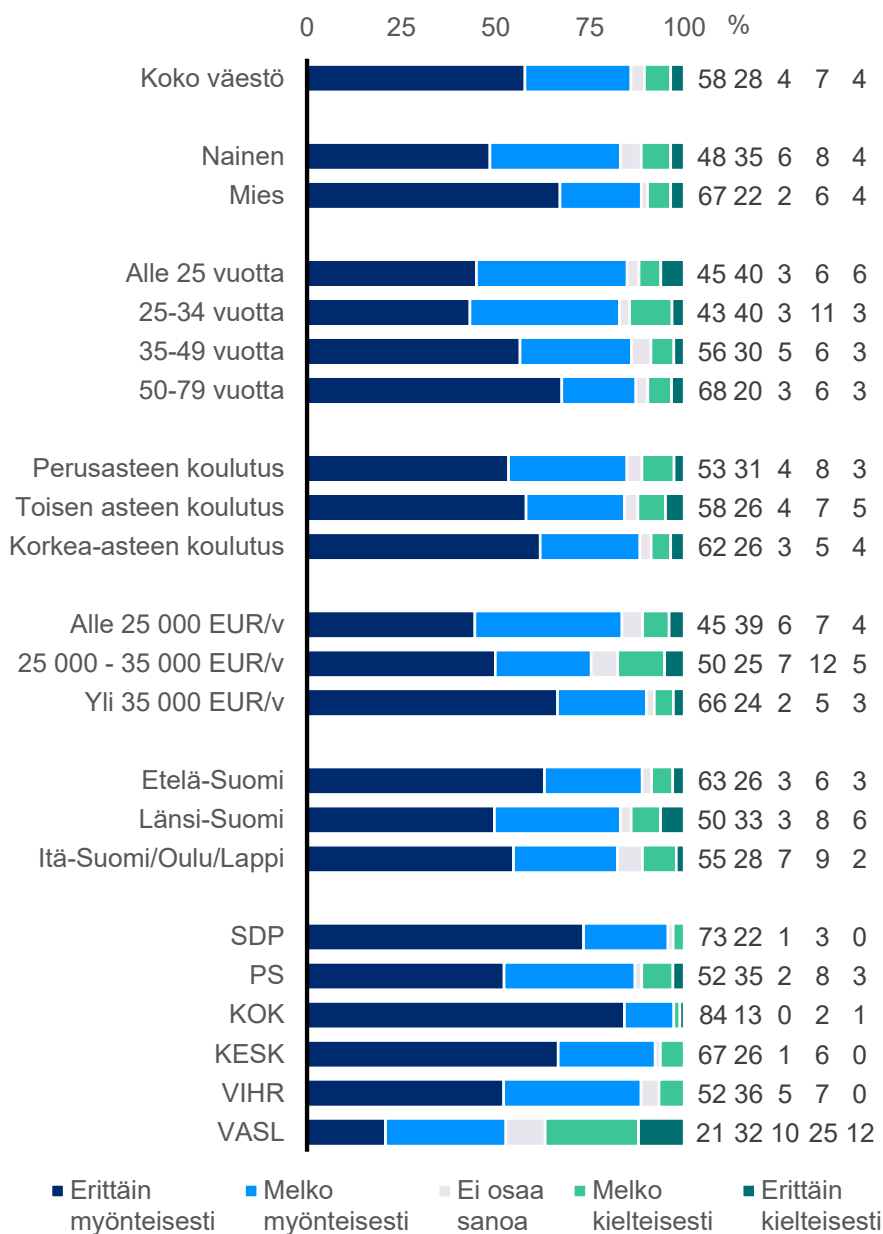
Kuvio 7. Sotilaallinen yhteistyö Ruotsin kanssa. ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

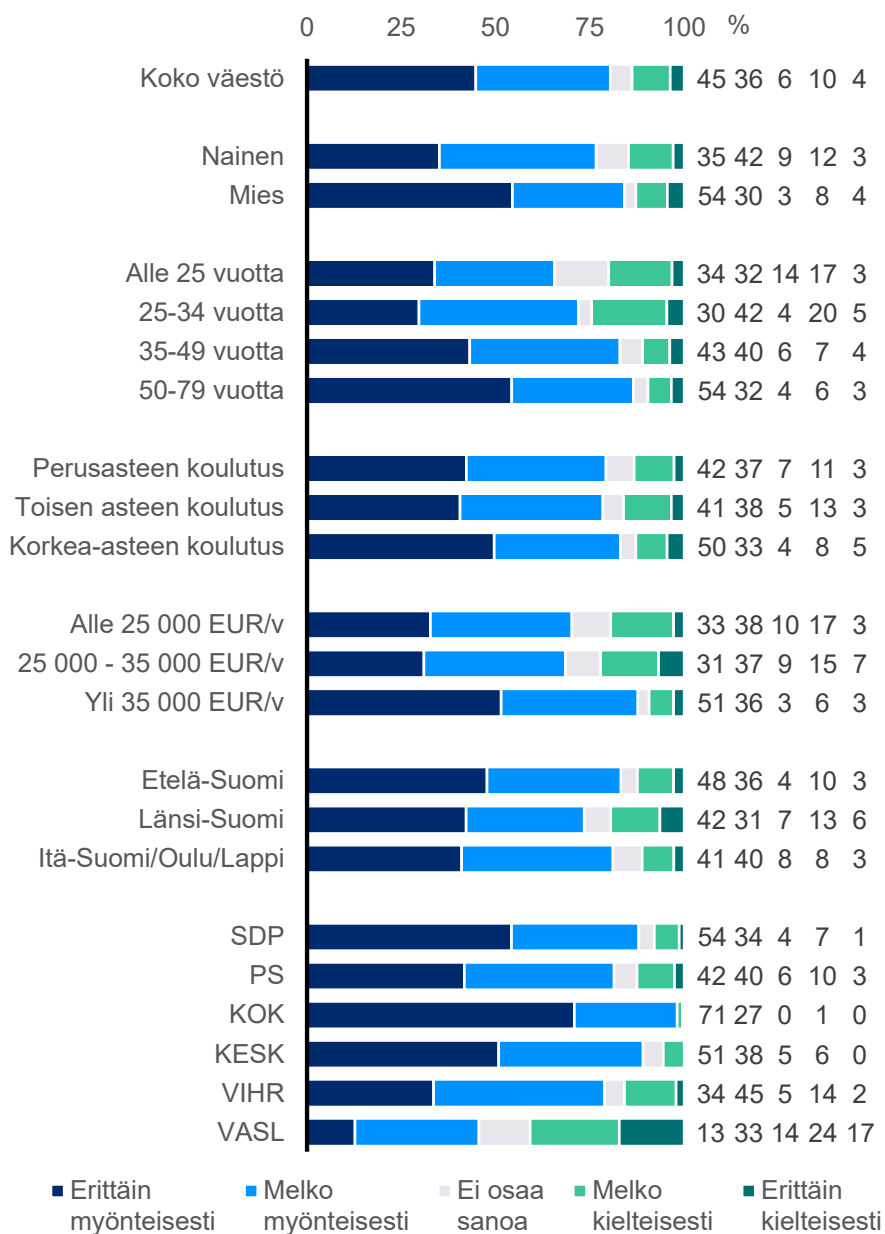
Kuvio 8. Sotilaallinen yhteistyö Euroopan unionissa. ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

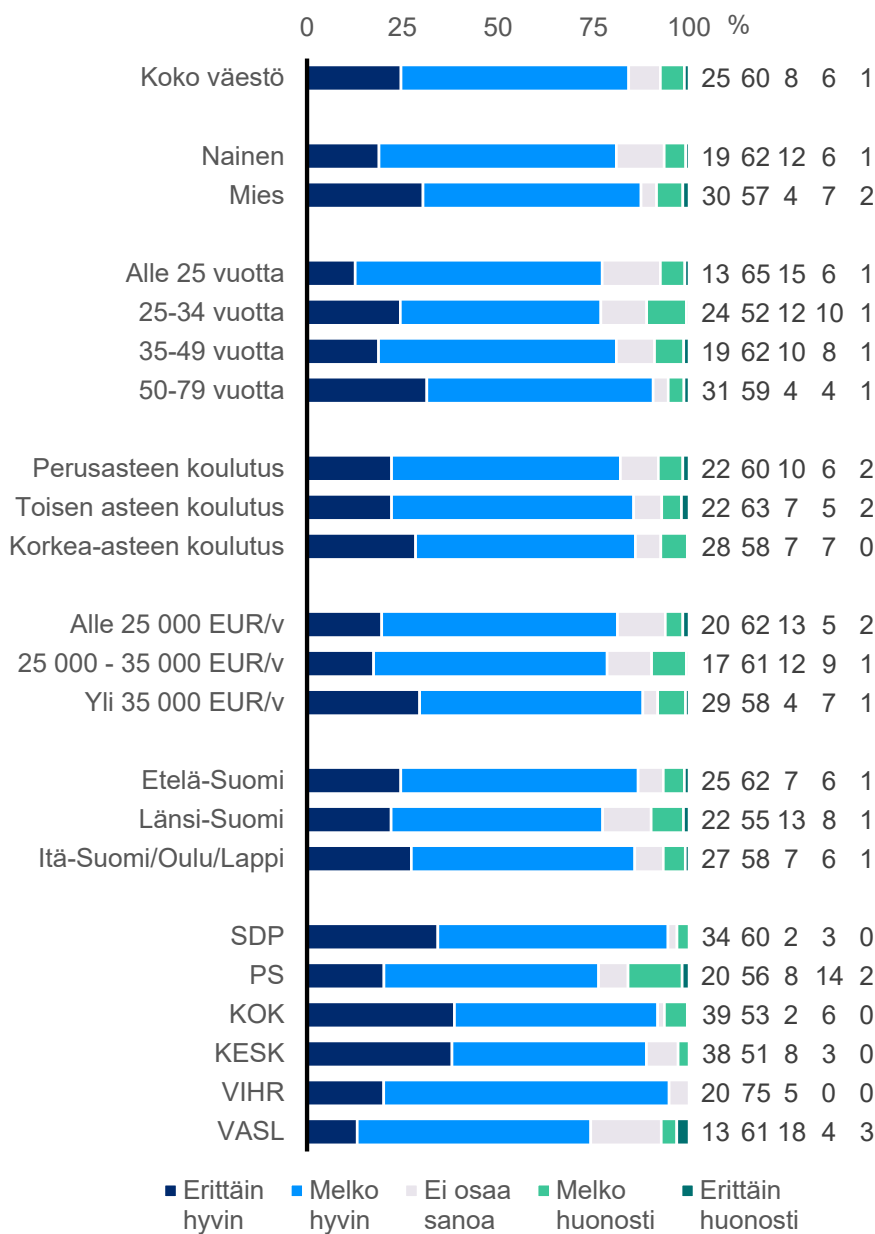
Kuvio 9. Sotilaallinen yhteistyö Natossa/Naton kanssa. "Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Natossa/Naton kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

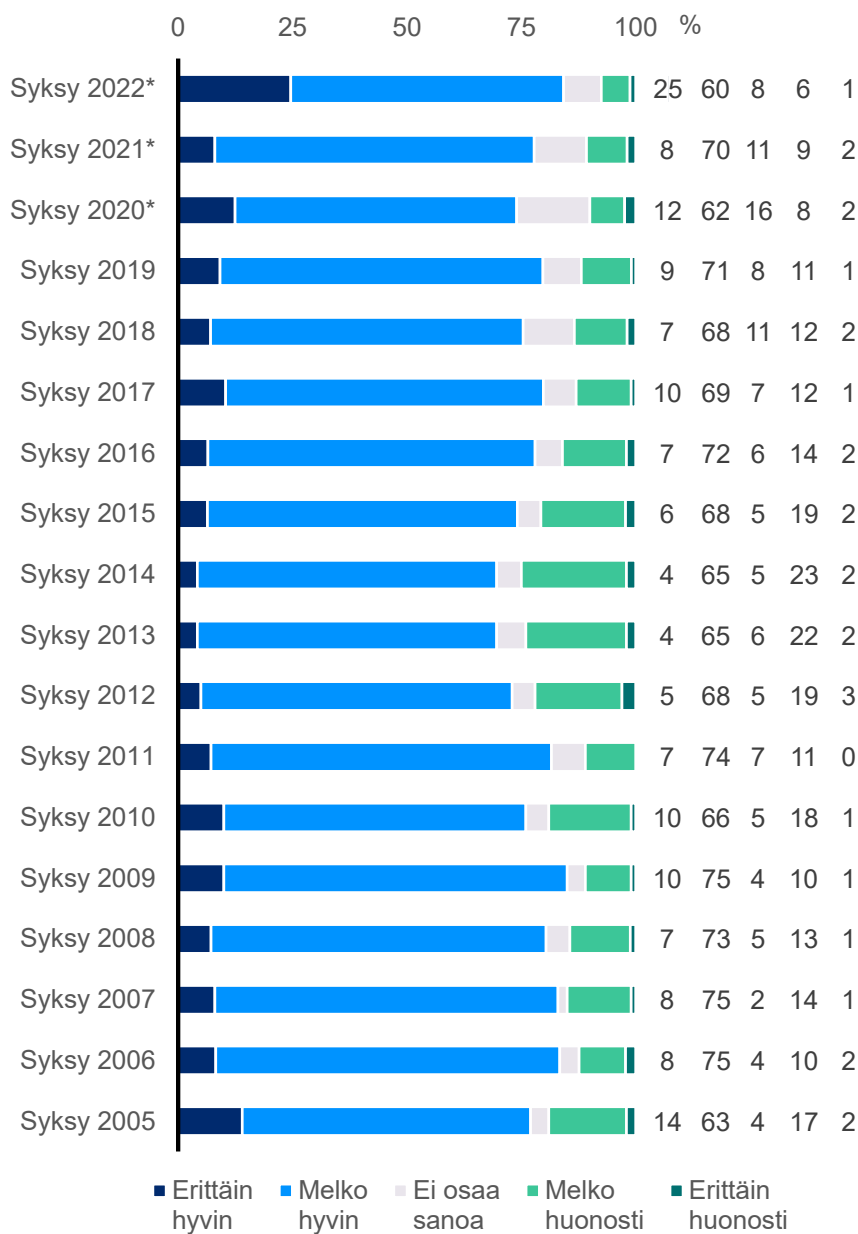
Kuvio 10. Sotilaallinen yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa. ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

Kuvio 11. Puolustuspolitiikan hoito. ”Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

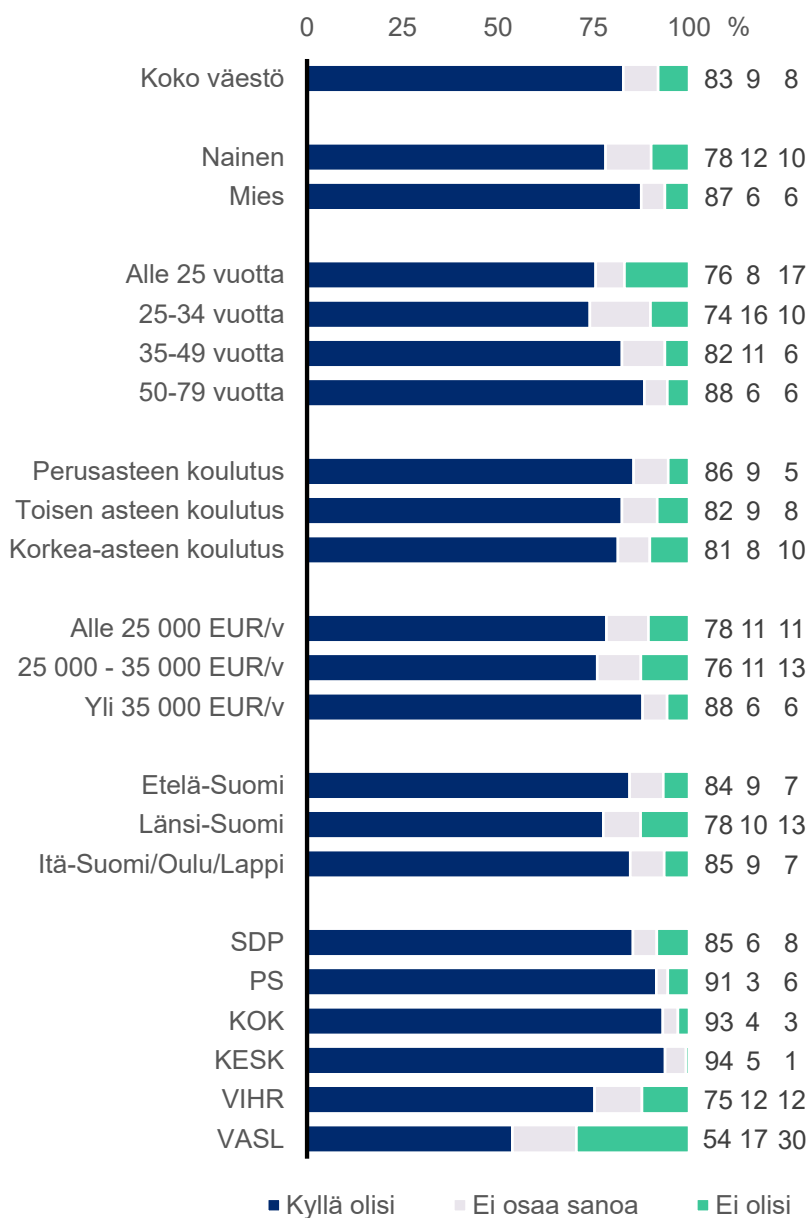

Kuvio 12. Puolustuspolitiikan hoito. ”Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

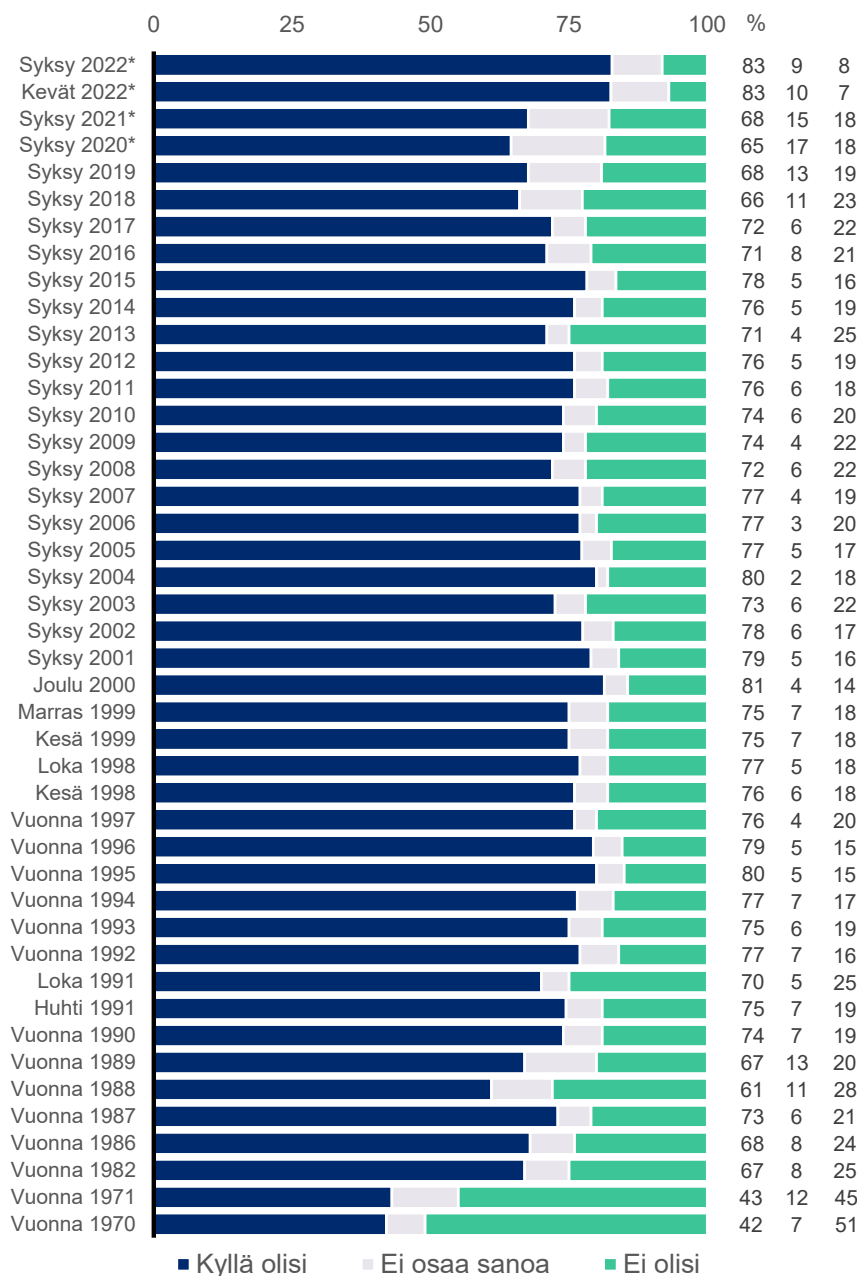

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 13. Maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

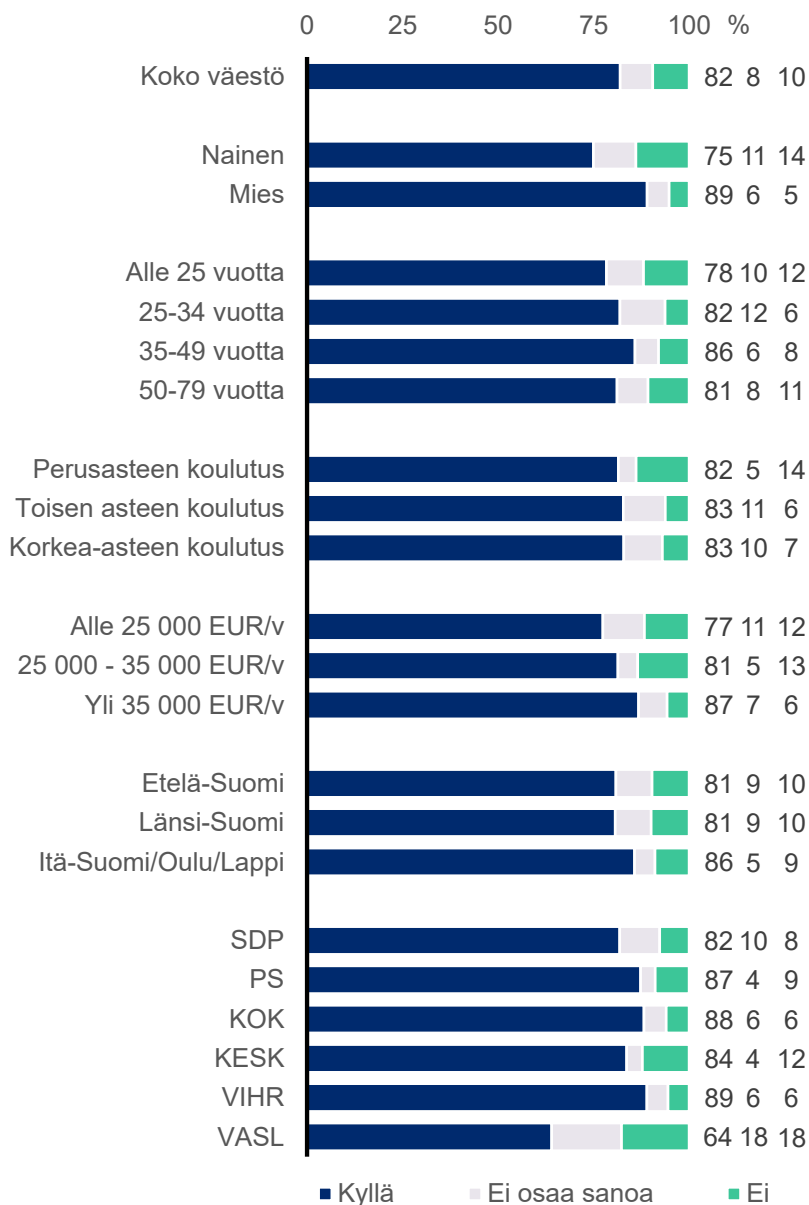

Kuvio 14. Maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

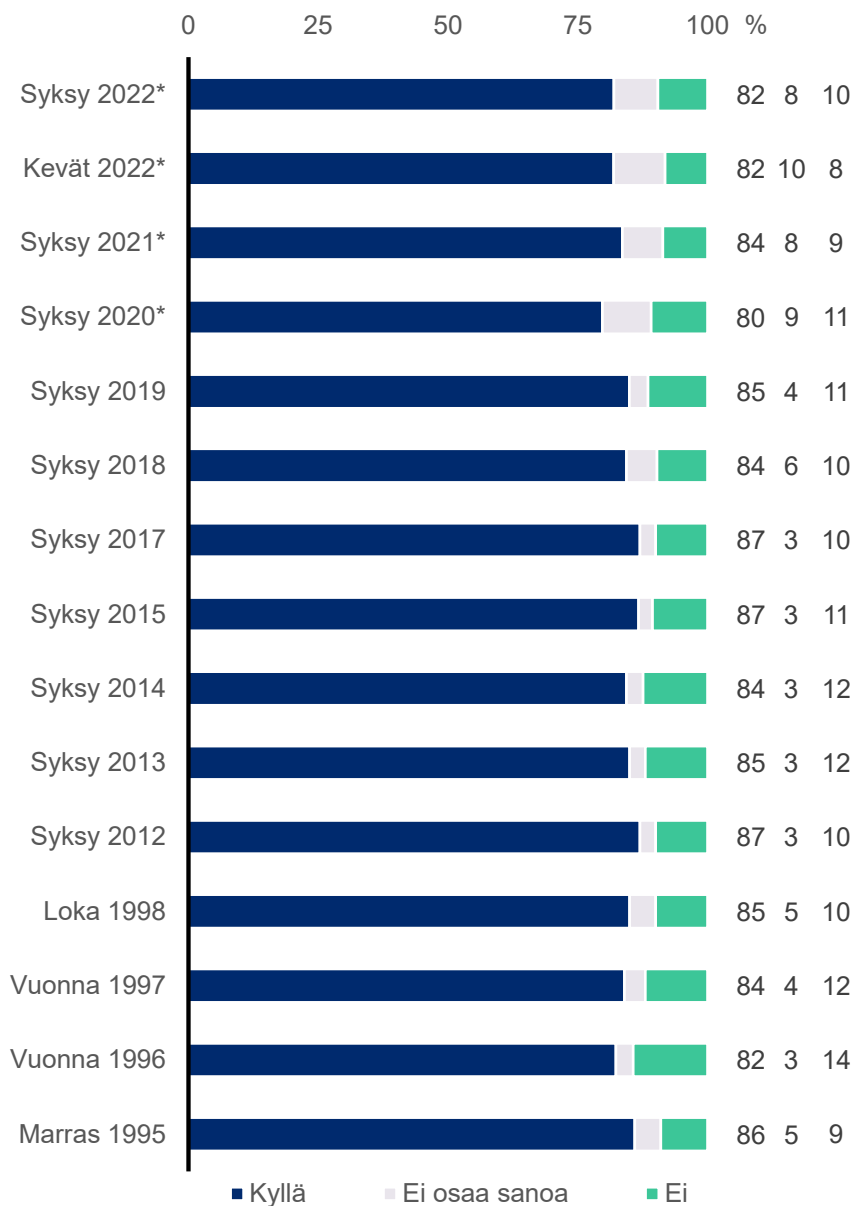

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 15. Henkilökohtainen maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?”

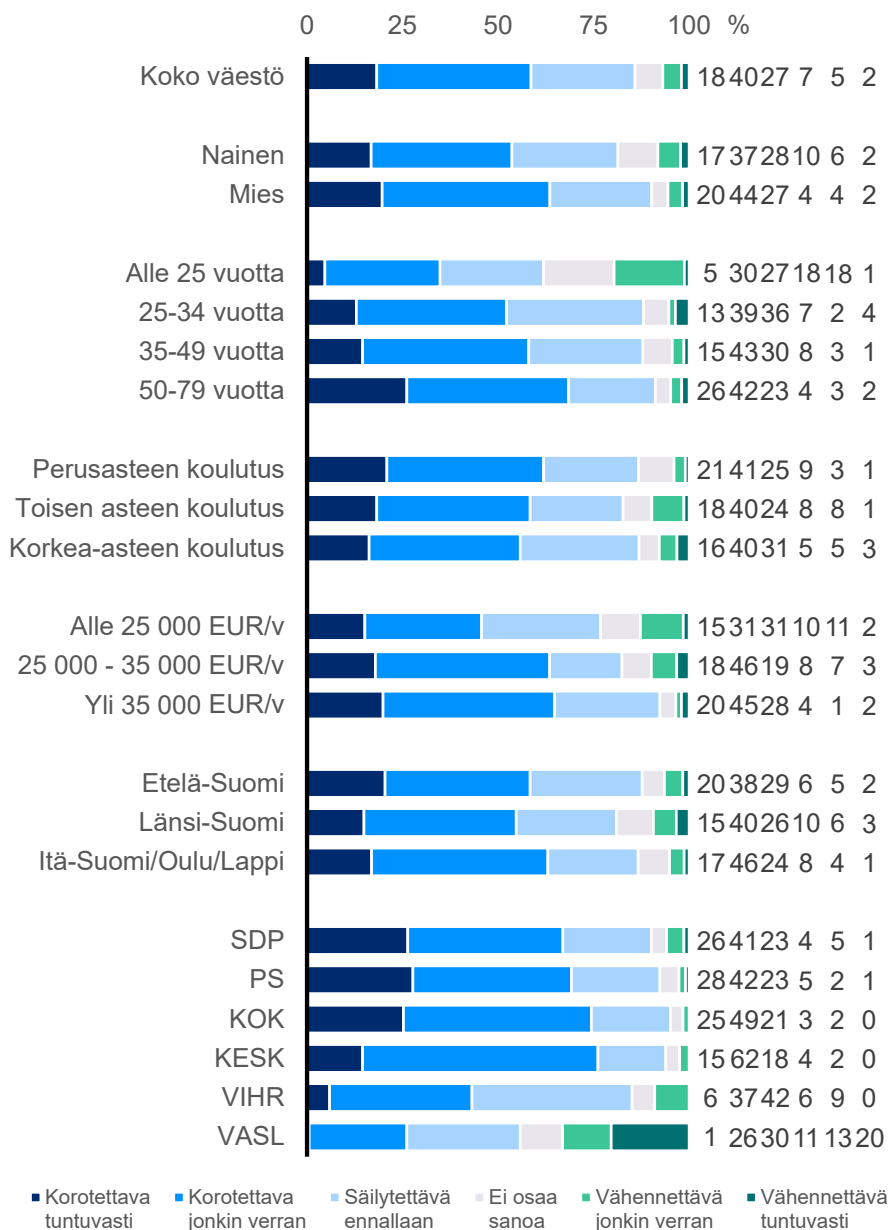

Kuvio 16. Henkilökohtainen maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?”

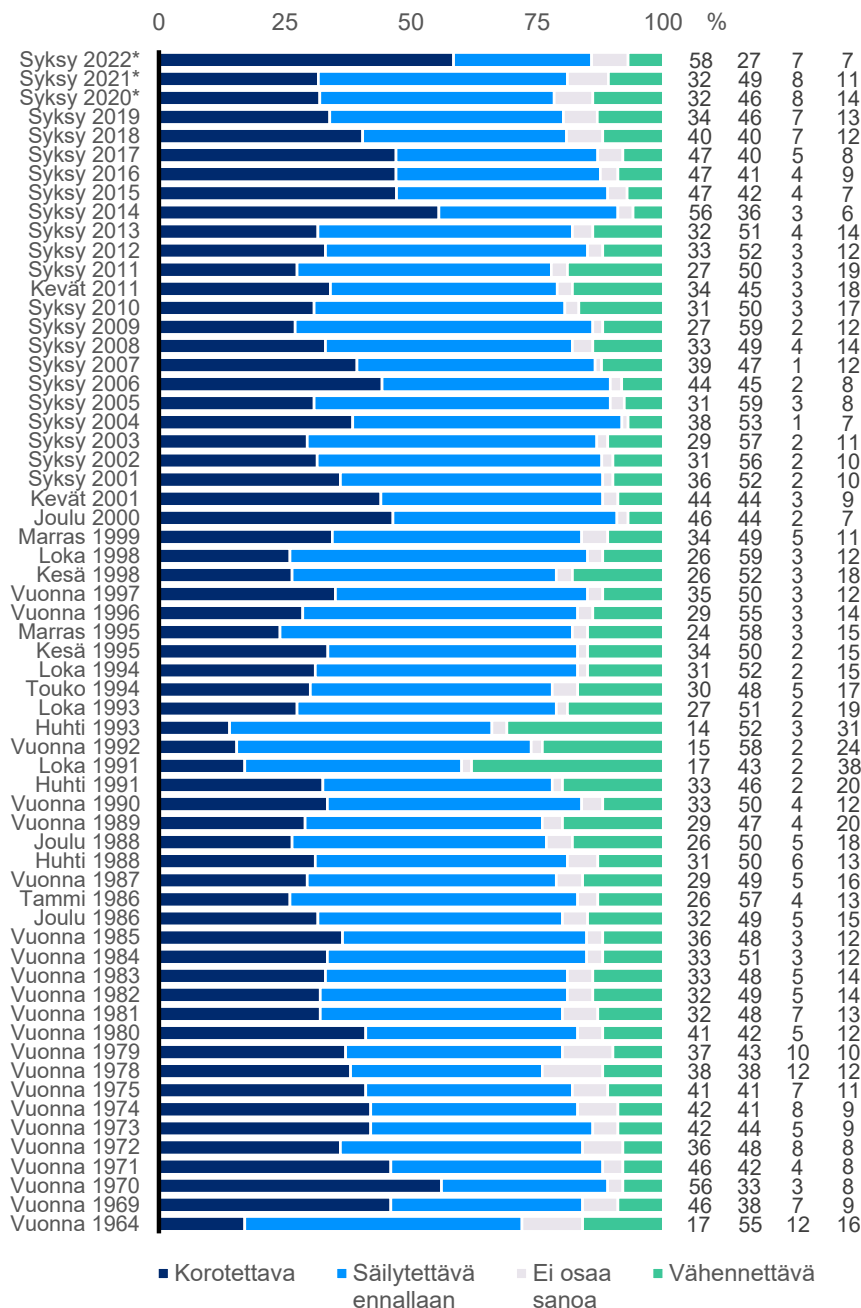

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 17. Puolustusmäärärahat. "Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?"

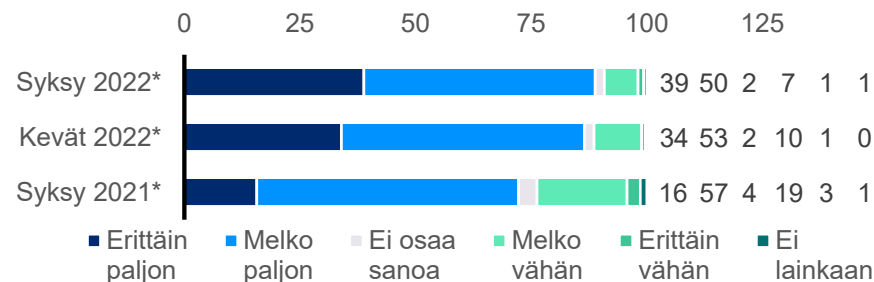

Kuvio 18. Puolustusmäärärahat. ”Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?”

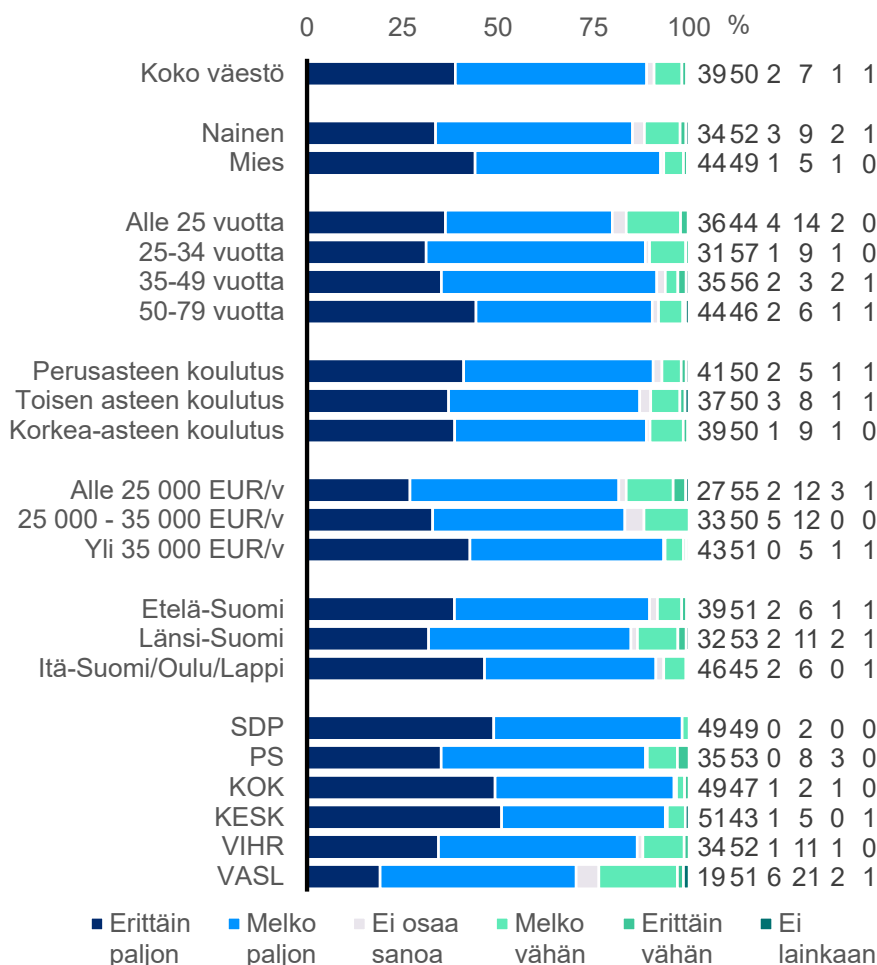

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

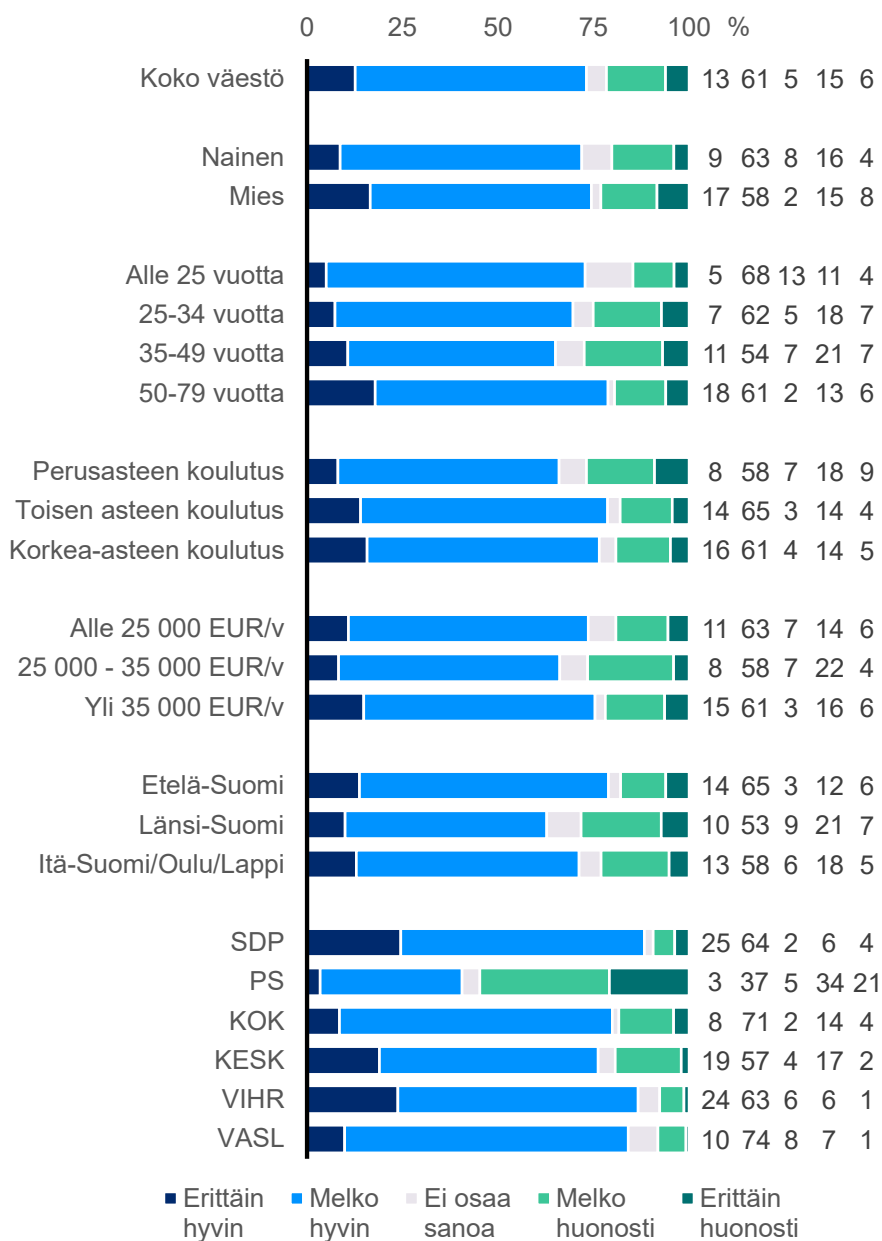
Kuvio 19. Luottamus Suomen sotilaalliseen puolustuskykyyn. ”Luotatteko Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea erilaisia sotilaallisia uhkia vastaan?”

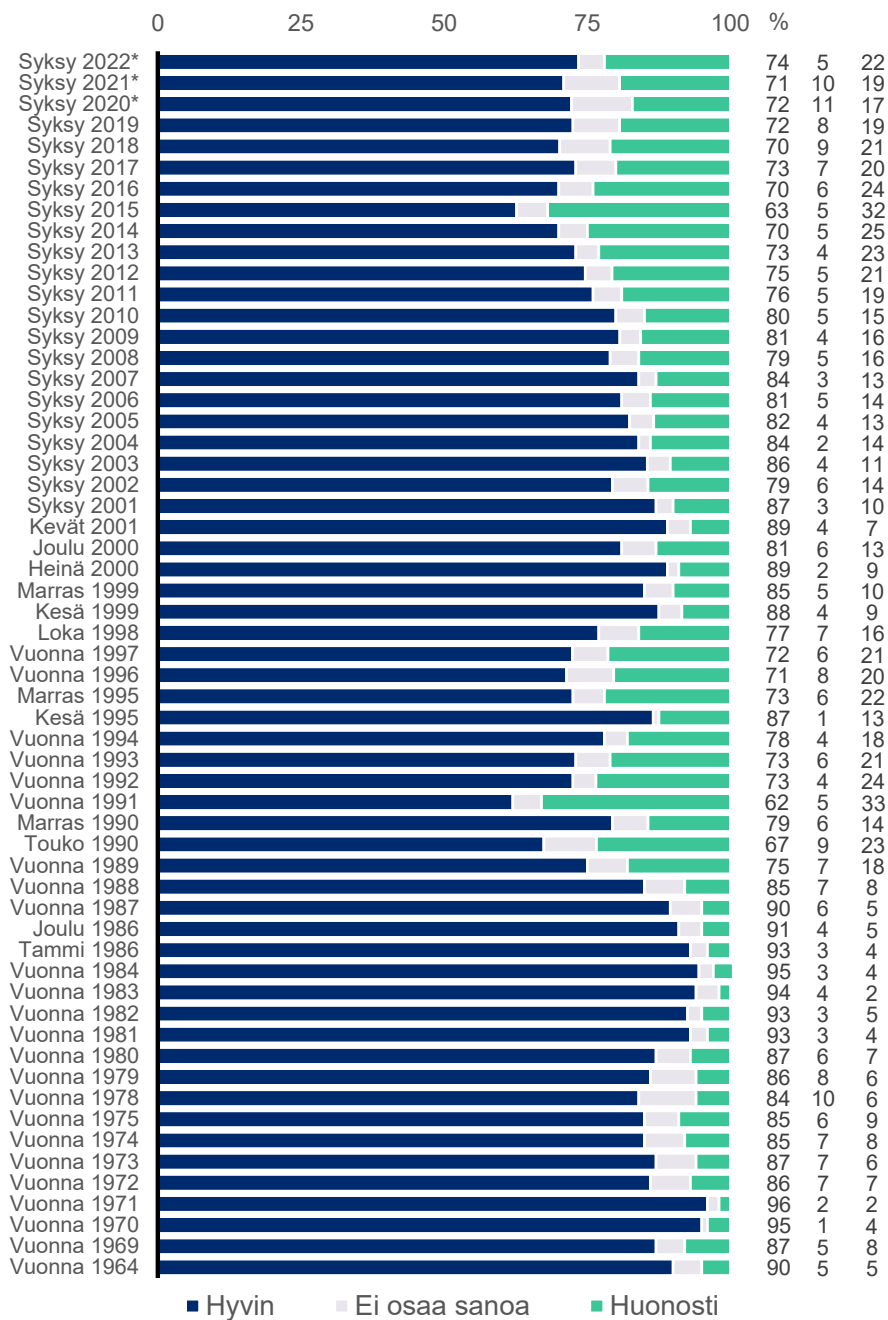
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 20. Suomen ulkopolitiikan hoito. ”Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

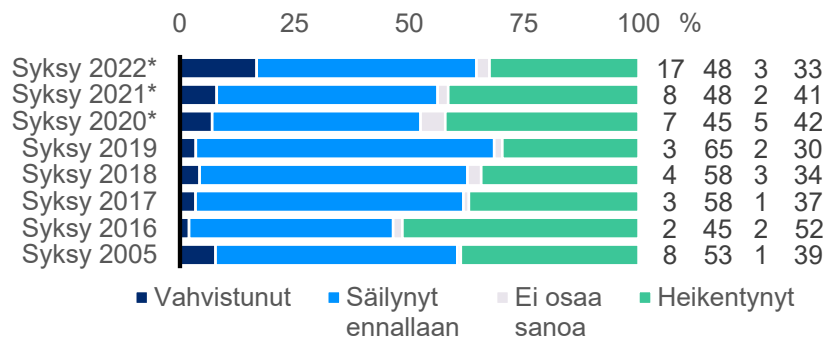

Kuvio 21. Suomen ulkopoliitiikan hoito. ”Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopoliitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

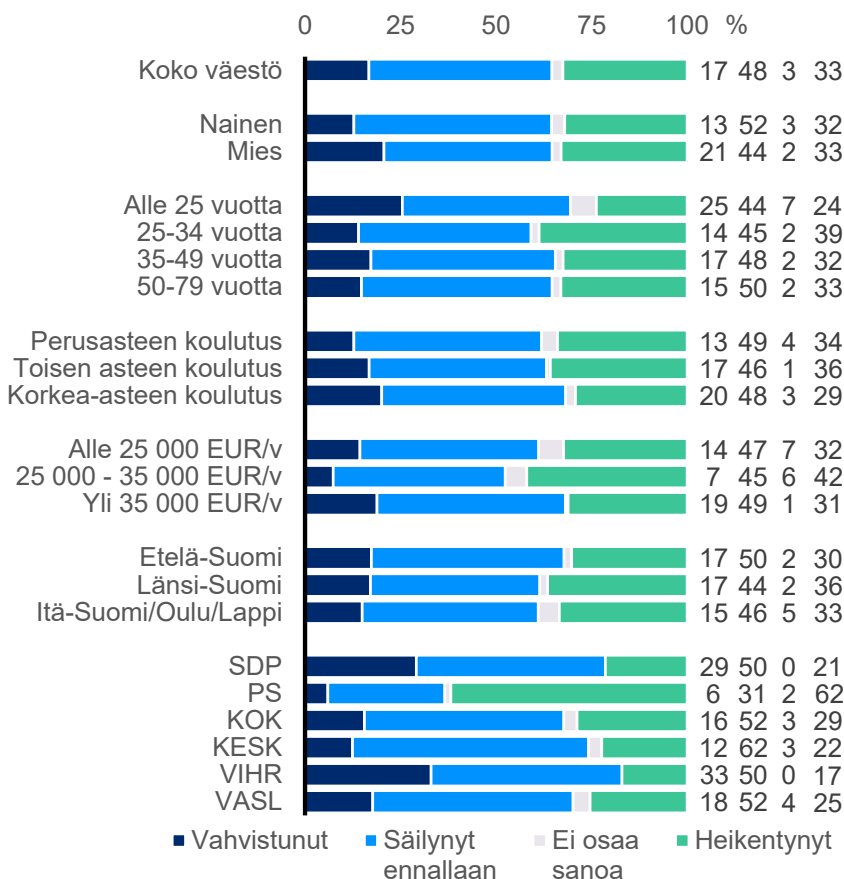

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

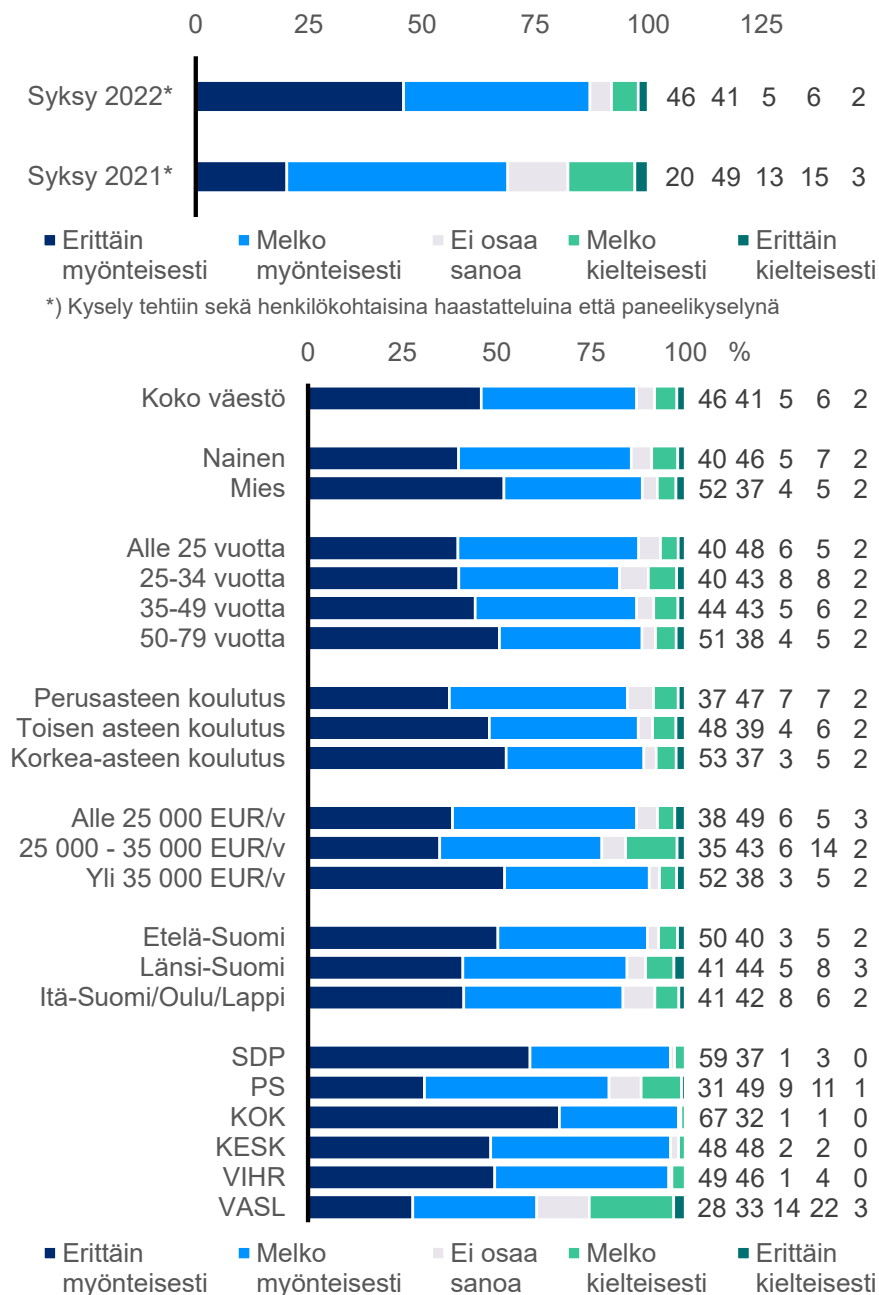
Kuvio 22. Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen. ”Millaista luottamusta tunnette Euroopan unionin tulevaisuuteen? Onko luottamuksenne vahvistunut, heikentynyt vai säilynyt ennallaan?”

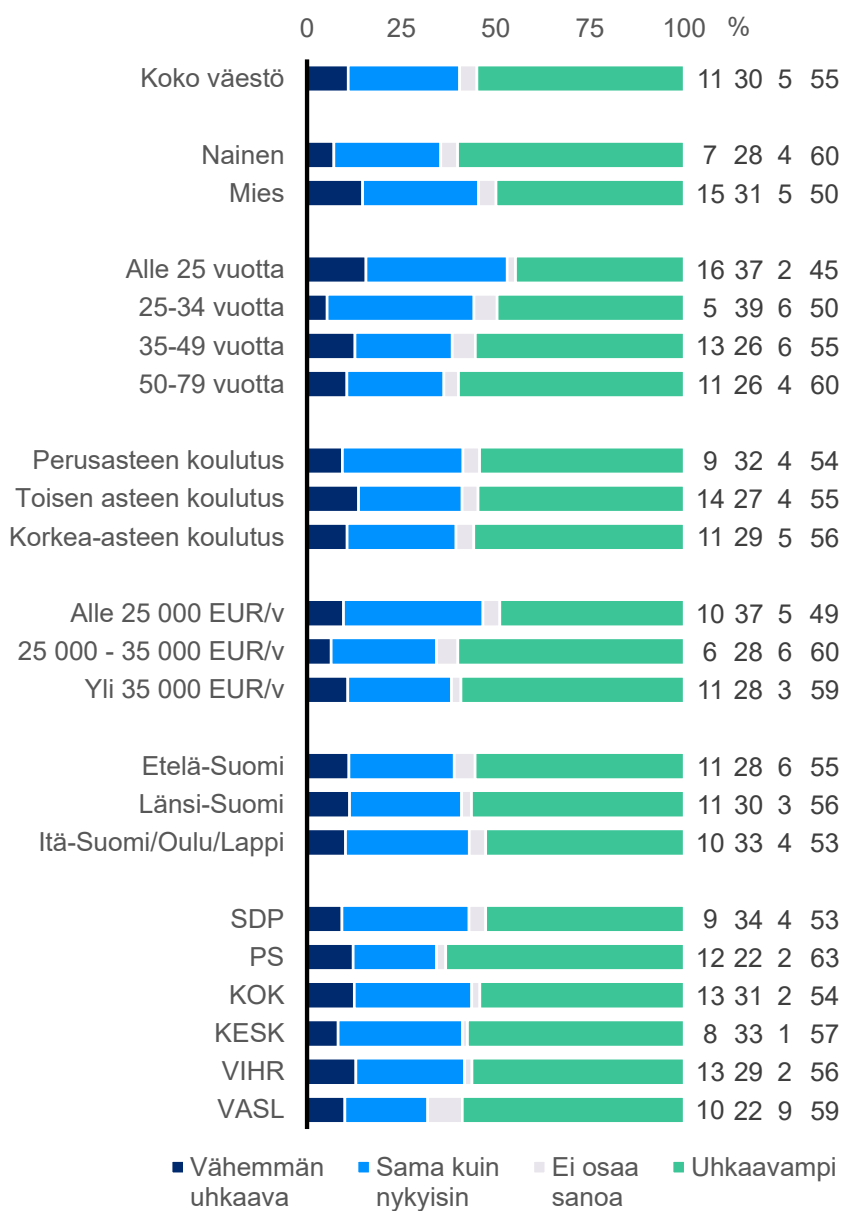
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

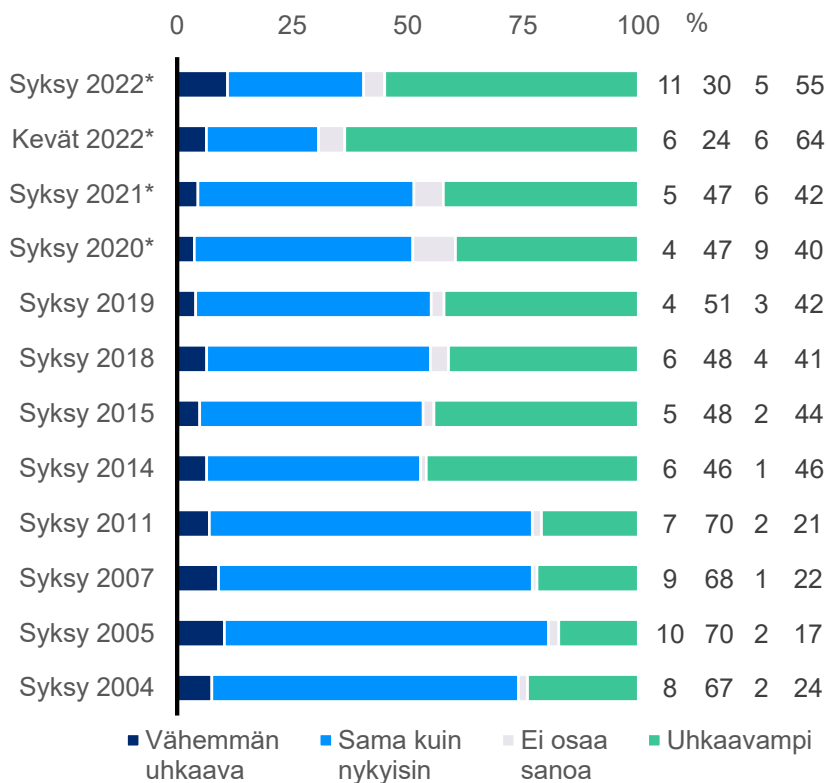
Kuvio 23. Euroopan unionin ja Naton välinen yhteistyö. "Miten suhtaudutte Euroopan unionin ja Naton yhteistyöhön Euroopan turvallisuuden lisäämiseksi?"

Kuvio 24. Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla. "Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana?"

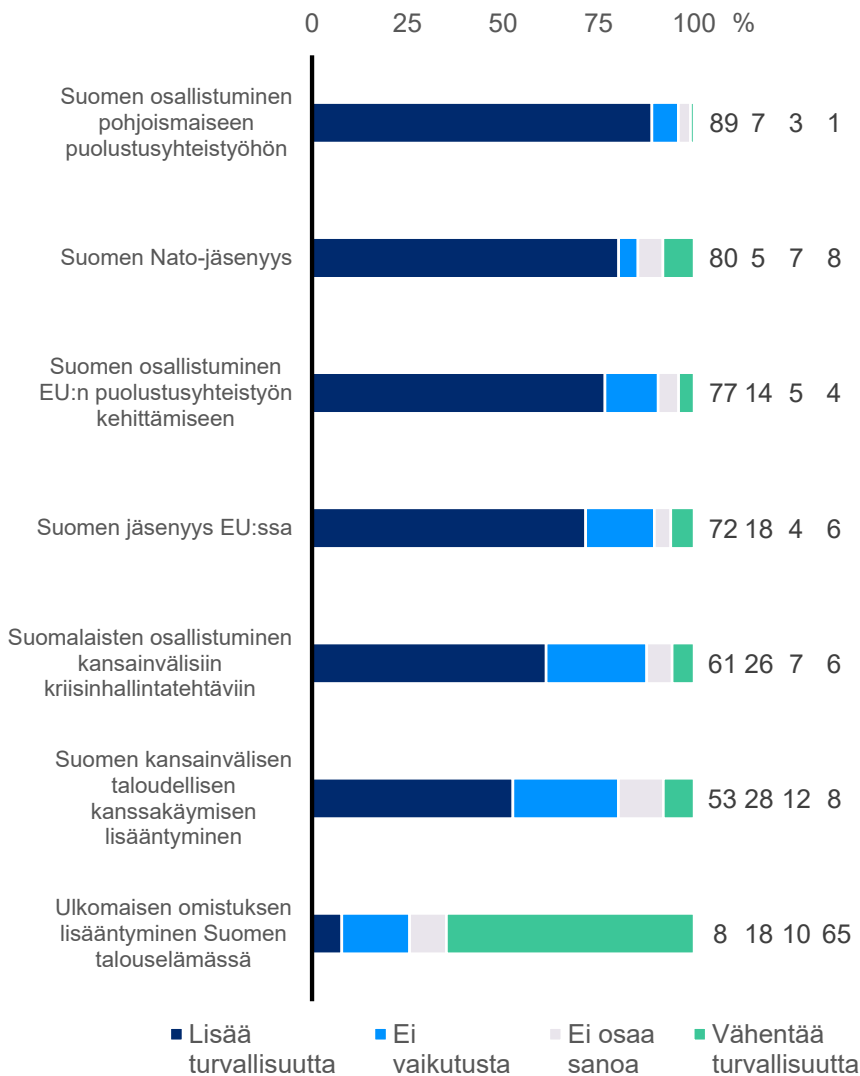

Kuvio 25. Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla. ”Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana?”

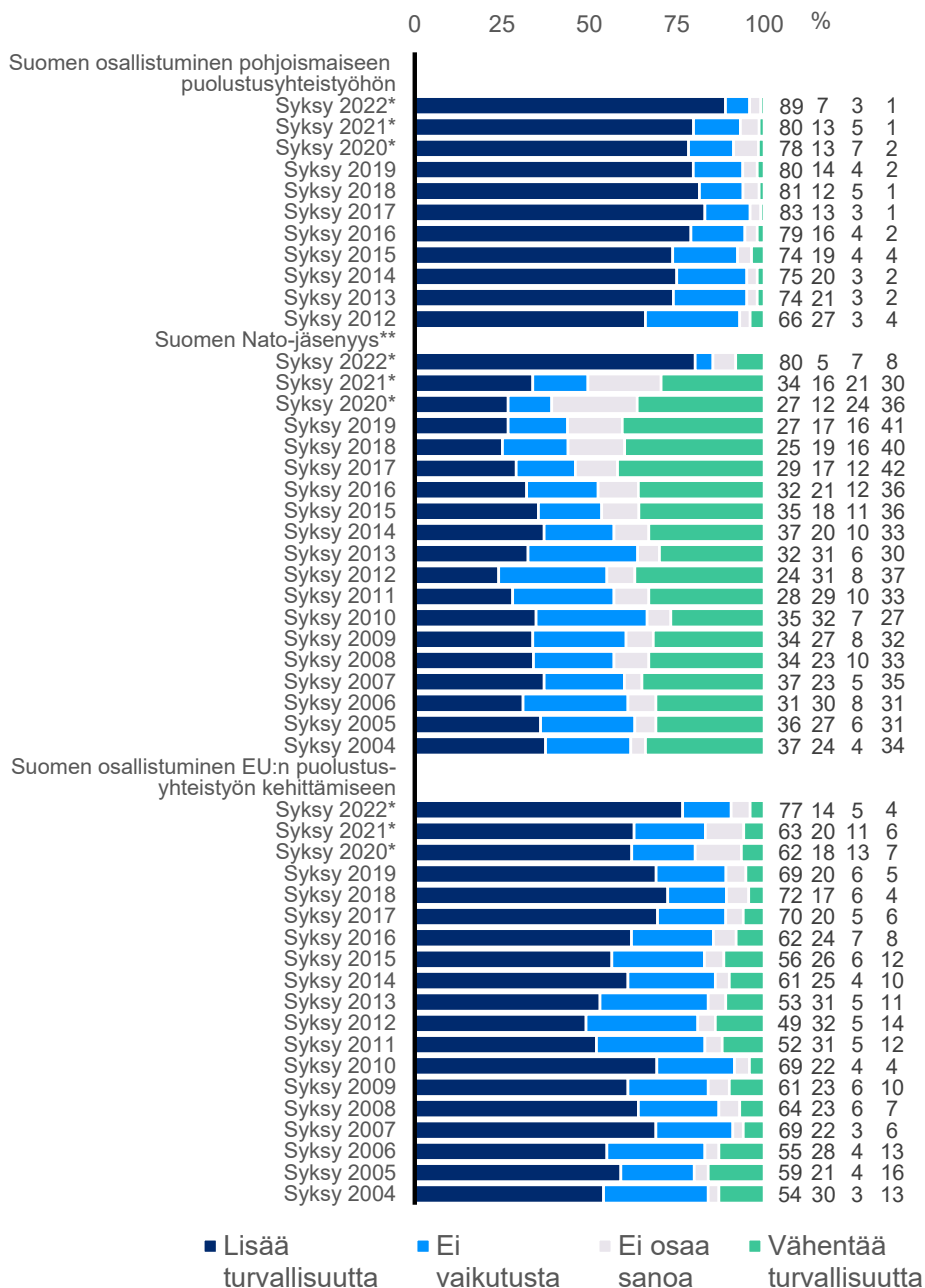

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 26. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä. ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

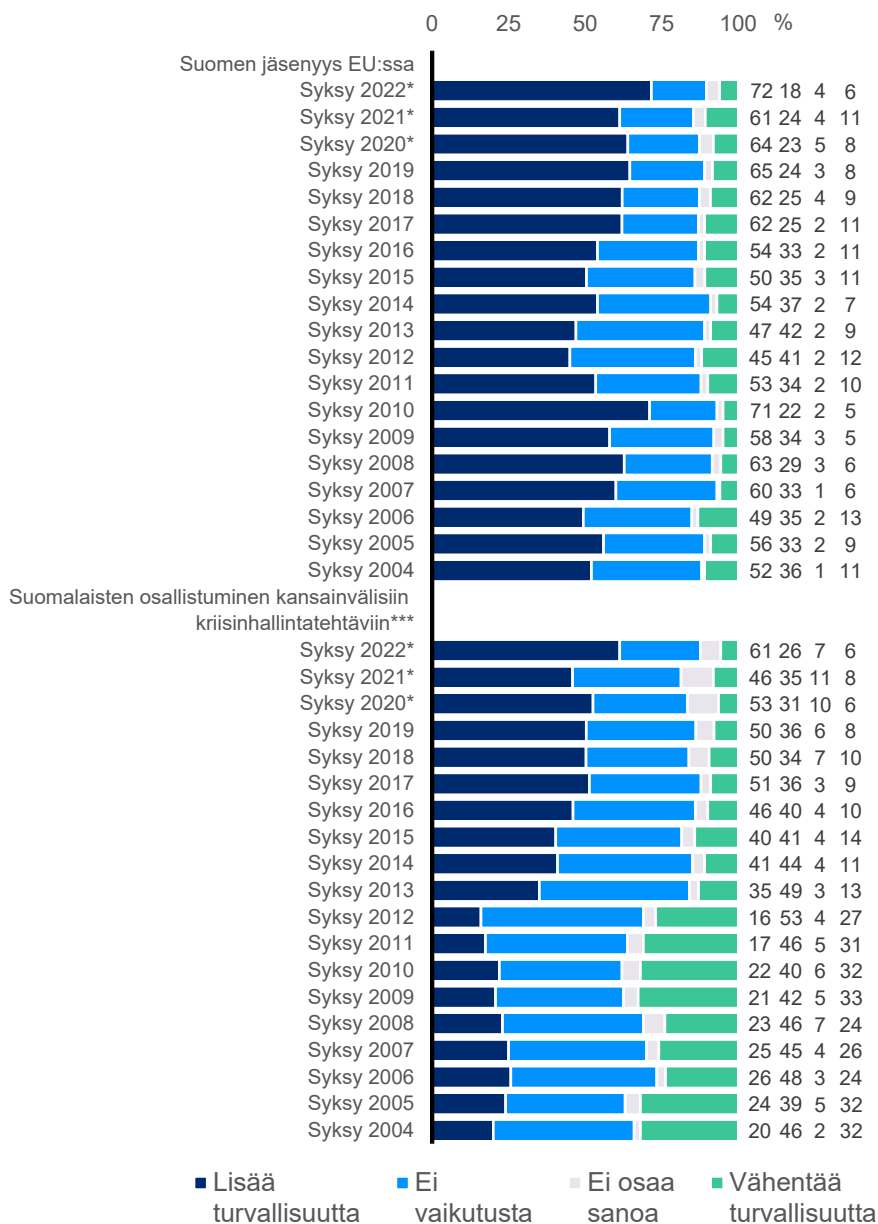
Kuvio 27. Turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä (I). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

**) v. 2004–2021 Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi

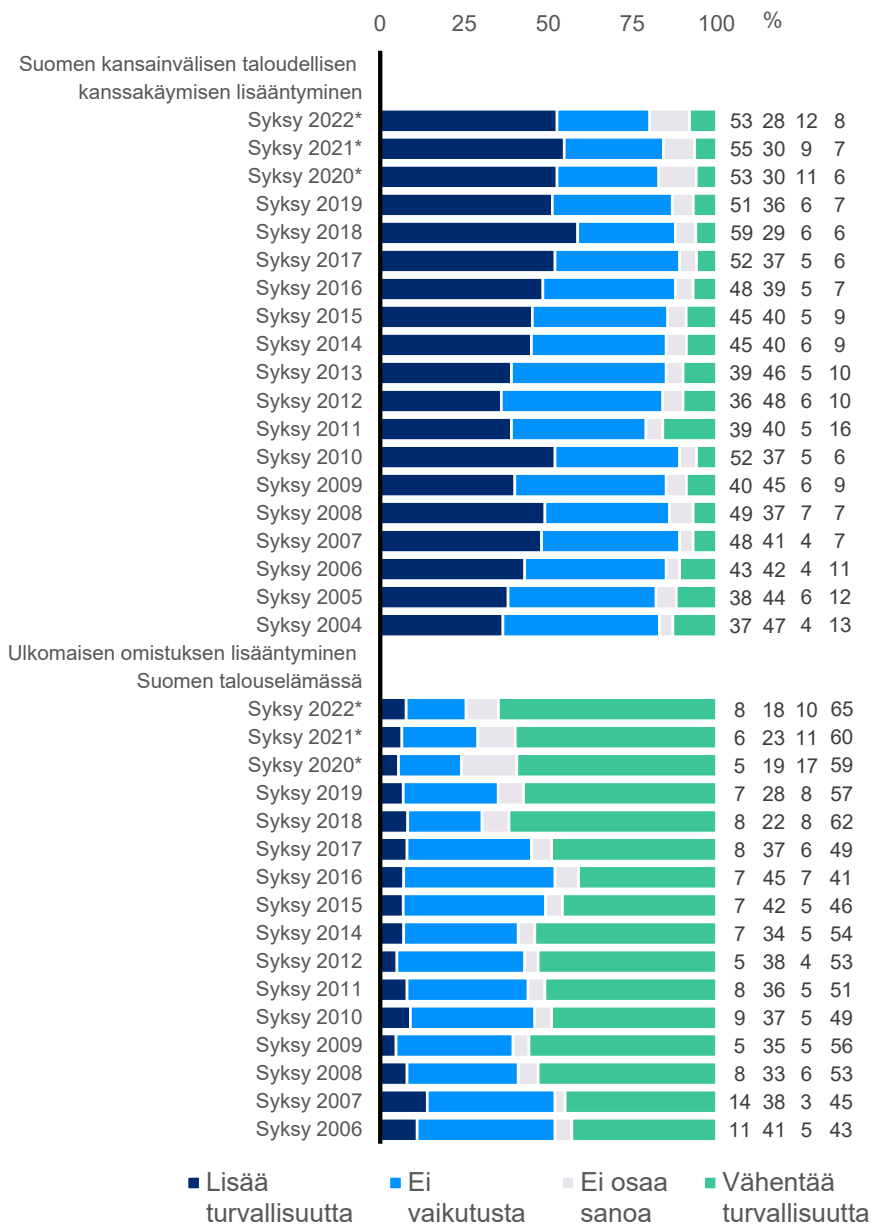
Kuvio 28. Turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä (II). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

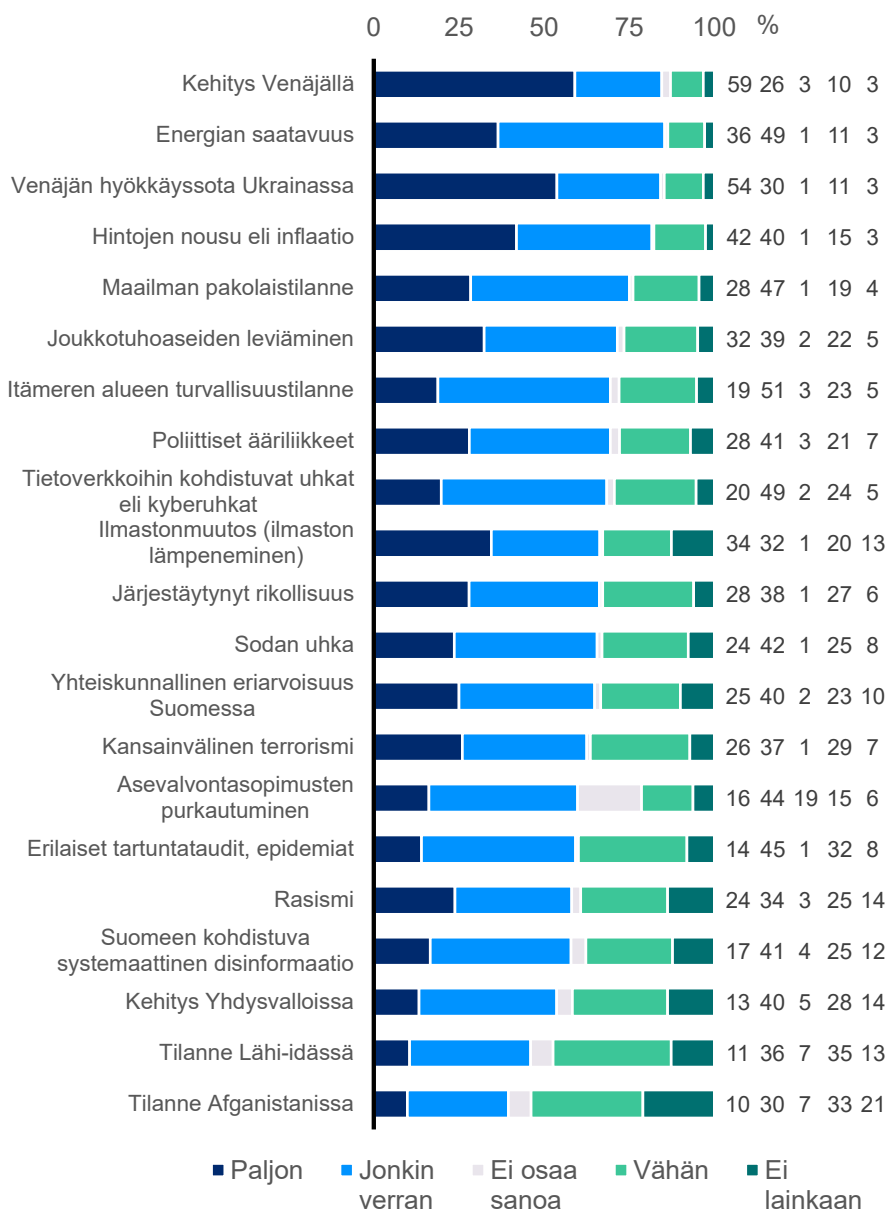
*** v. 2004–2012 Suomalaisten osallistuminen kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla

Kuvio 29. Turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä (III). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

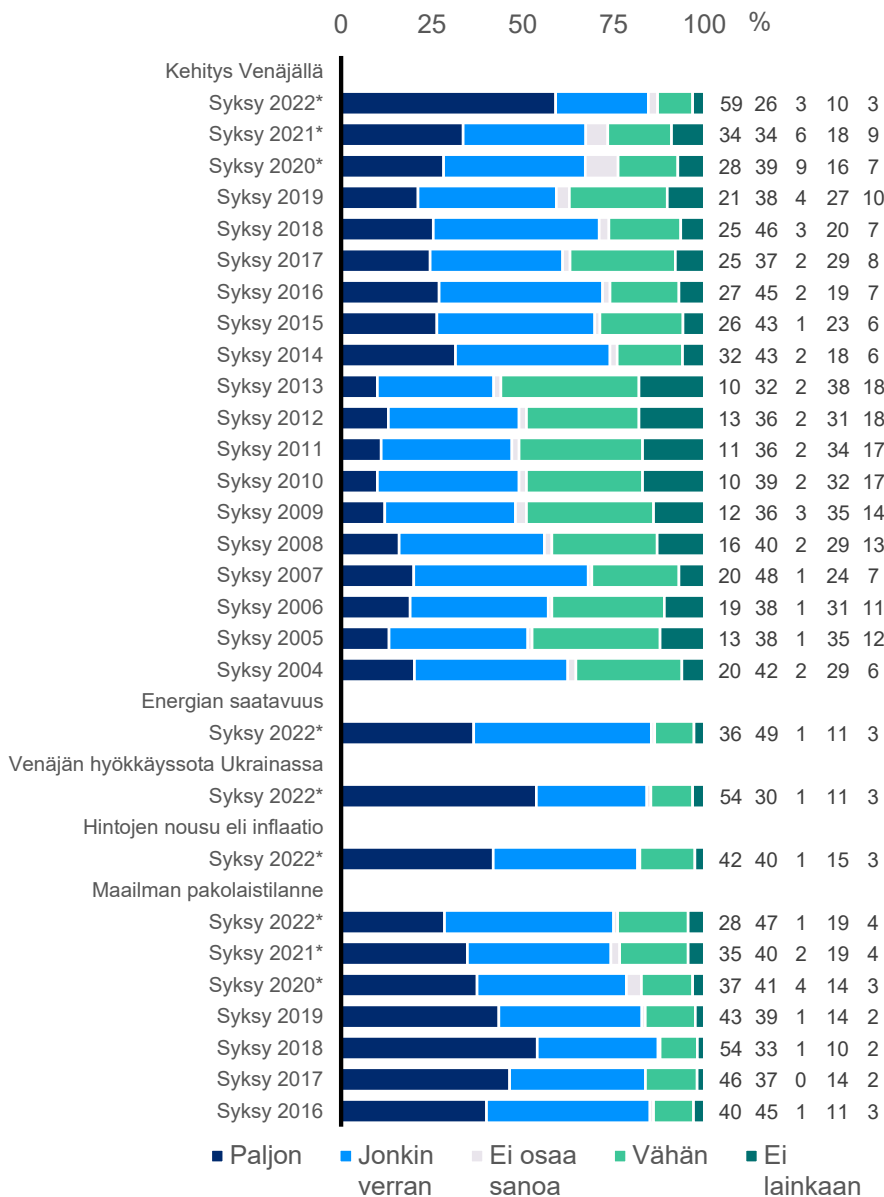

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 30. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä. "Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

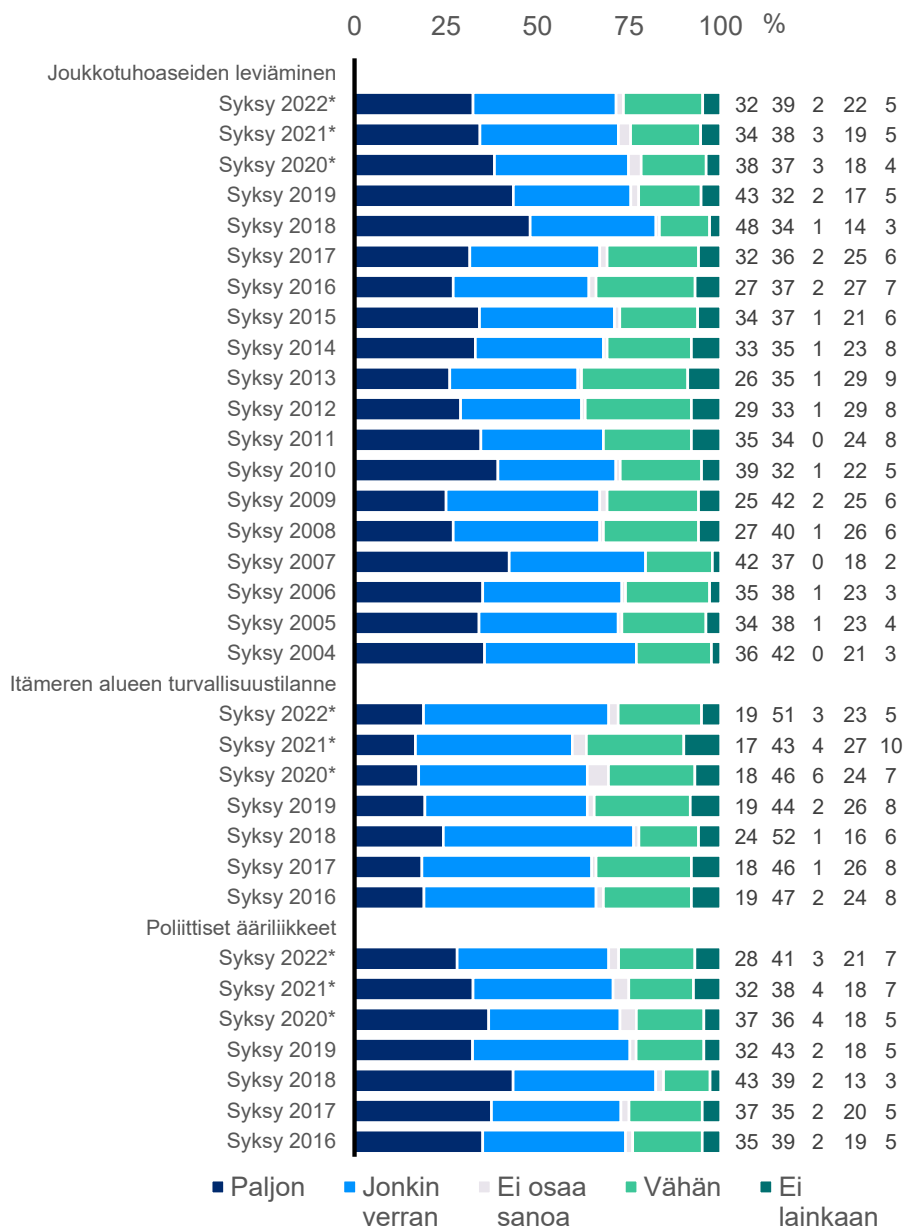

Kuvio 31. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (I). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

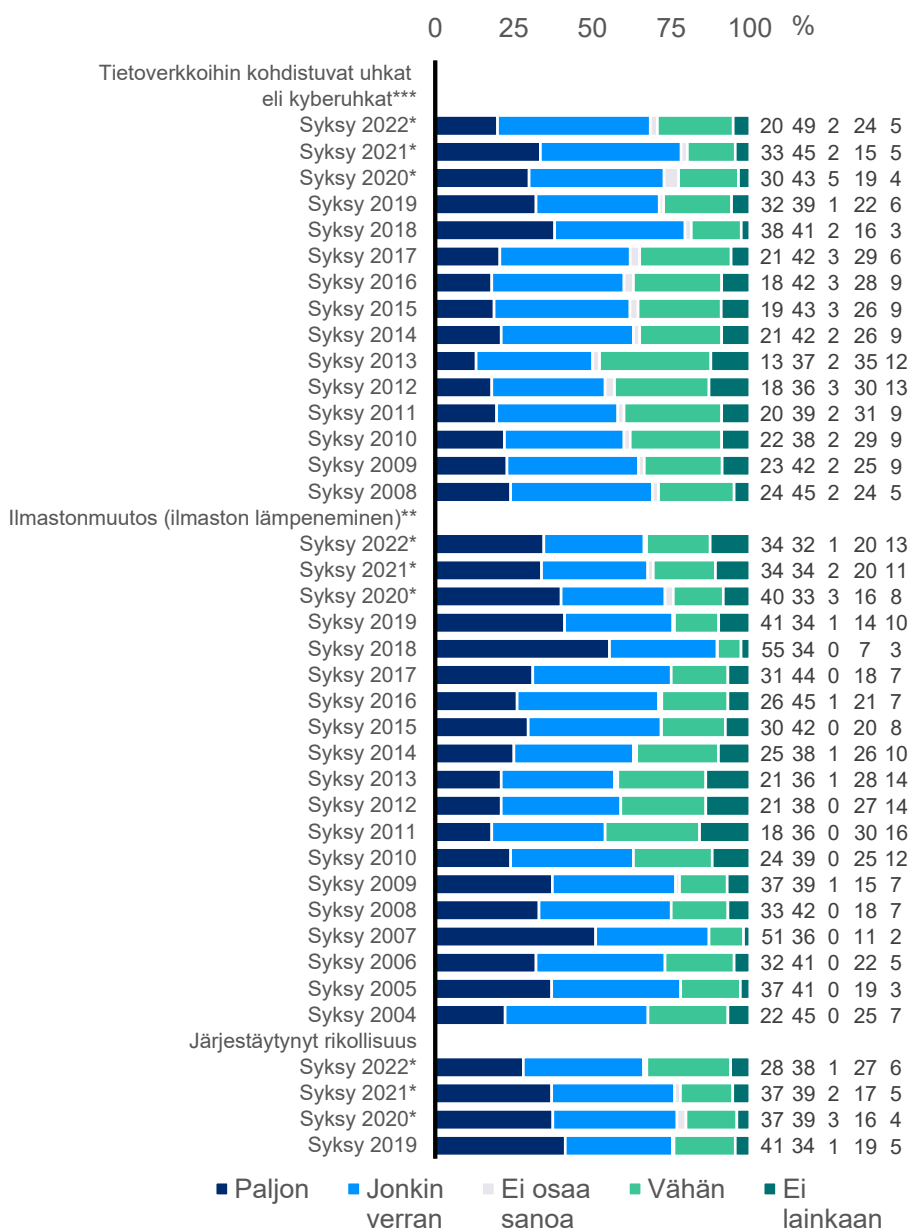
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 32. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (II). "Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 33. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (III). "Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

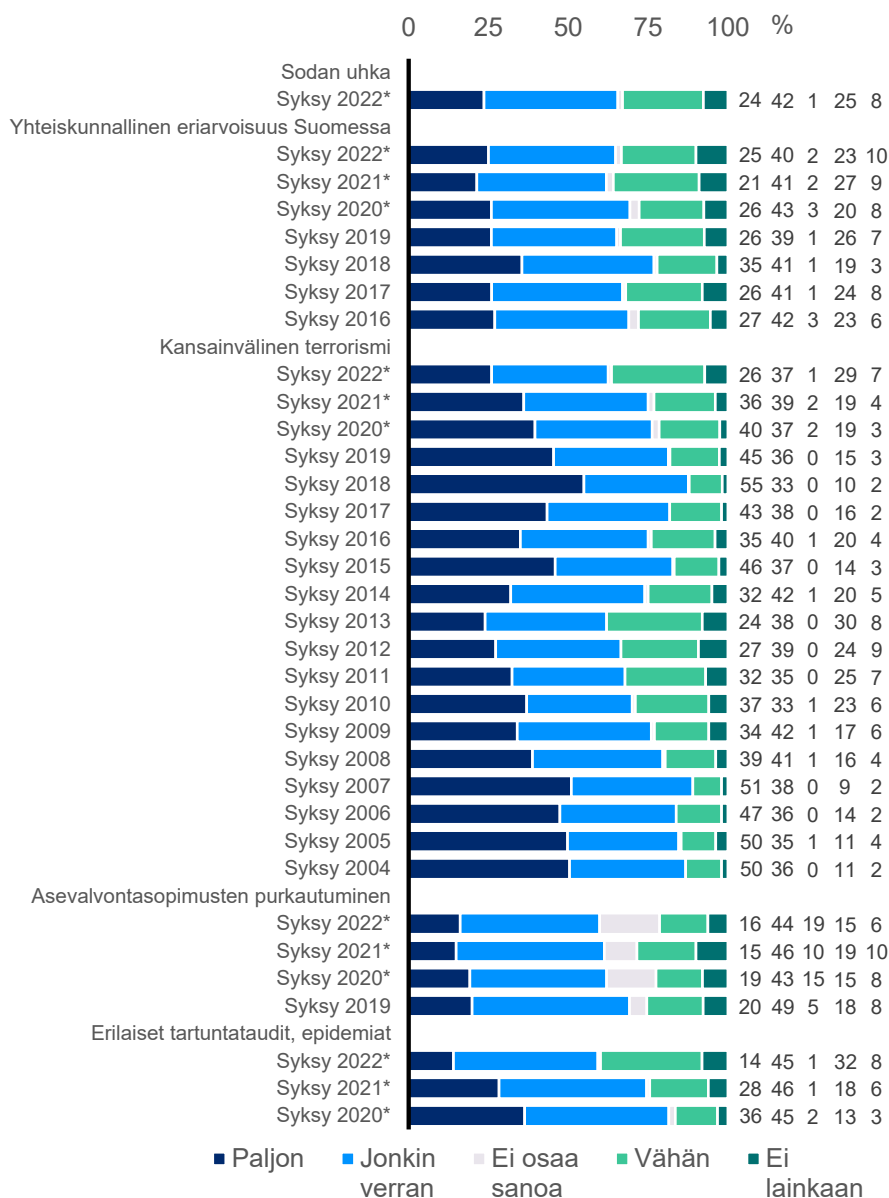

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

**) v. 2004–2015 Ilmaston lämpeneminen

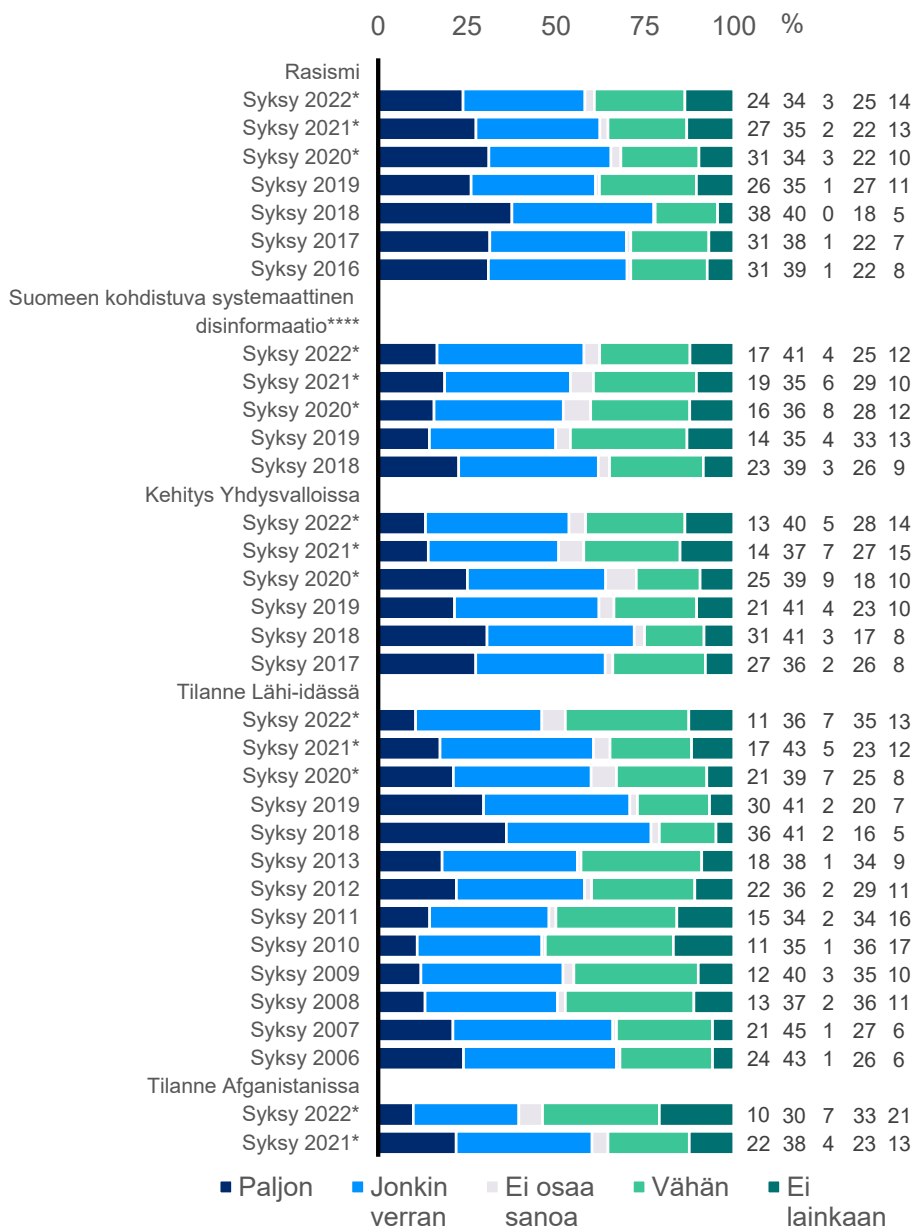
***) v. 2008–2012 Tietoverkkoihin kohdistuva rikollisuus

Kuvio 34. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (IV). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

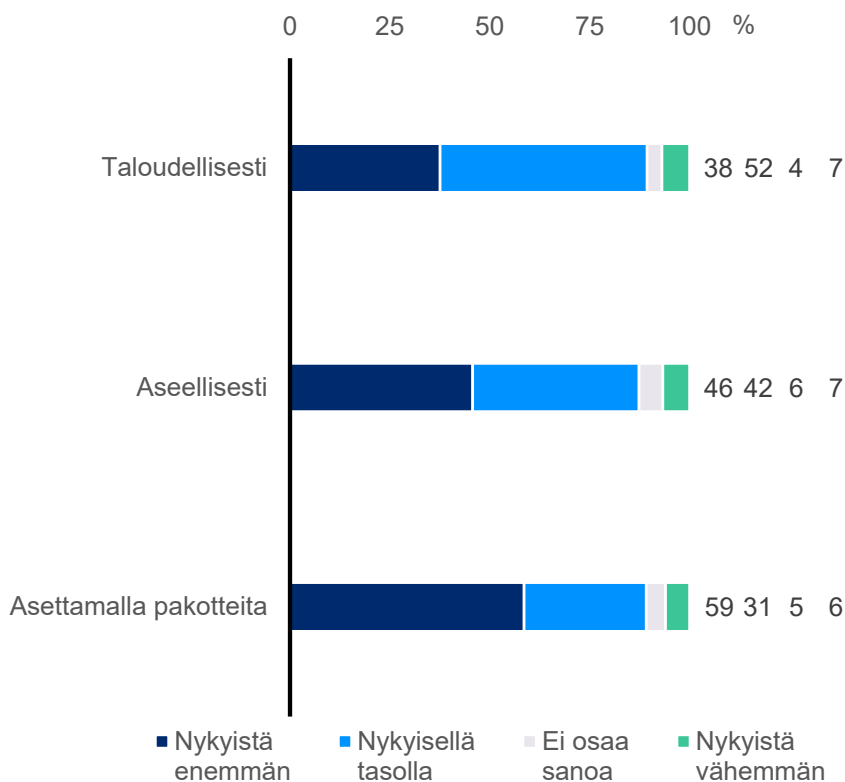
Kuvio 35. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (V). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

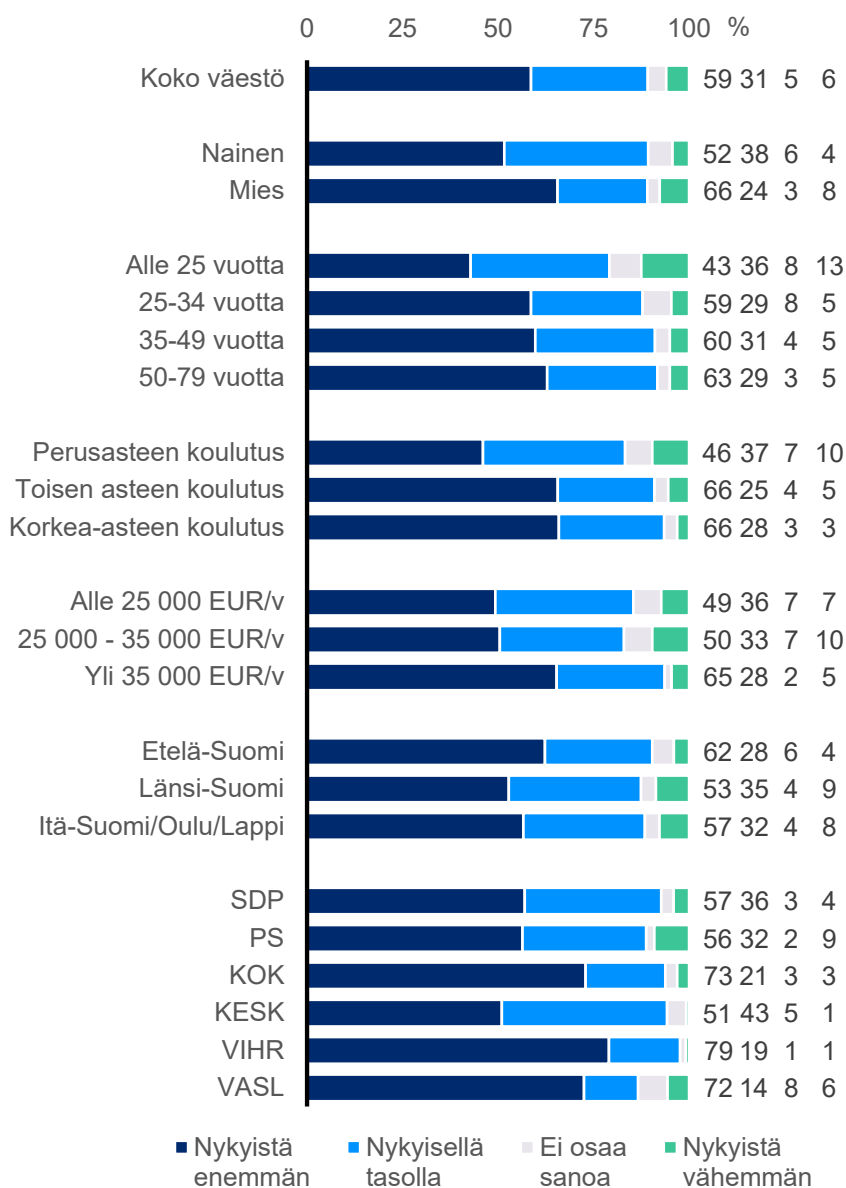
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

****) v. 2018–2021 Suomeen kohdistuva valtiollinen valeutisointi

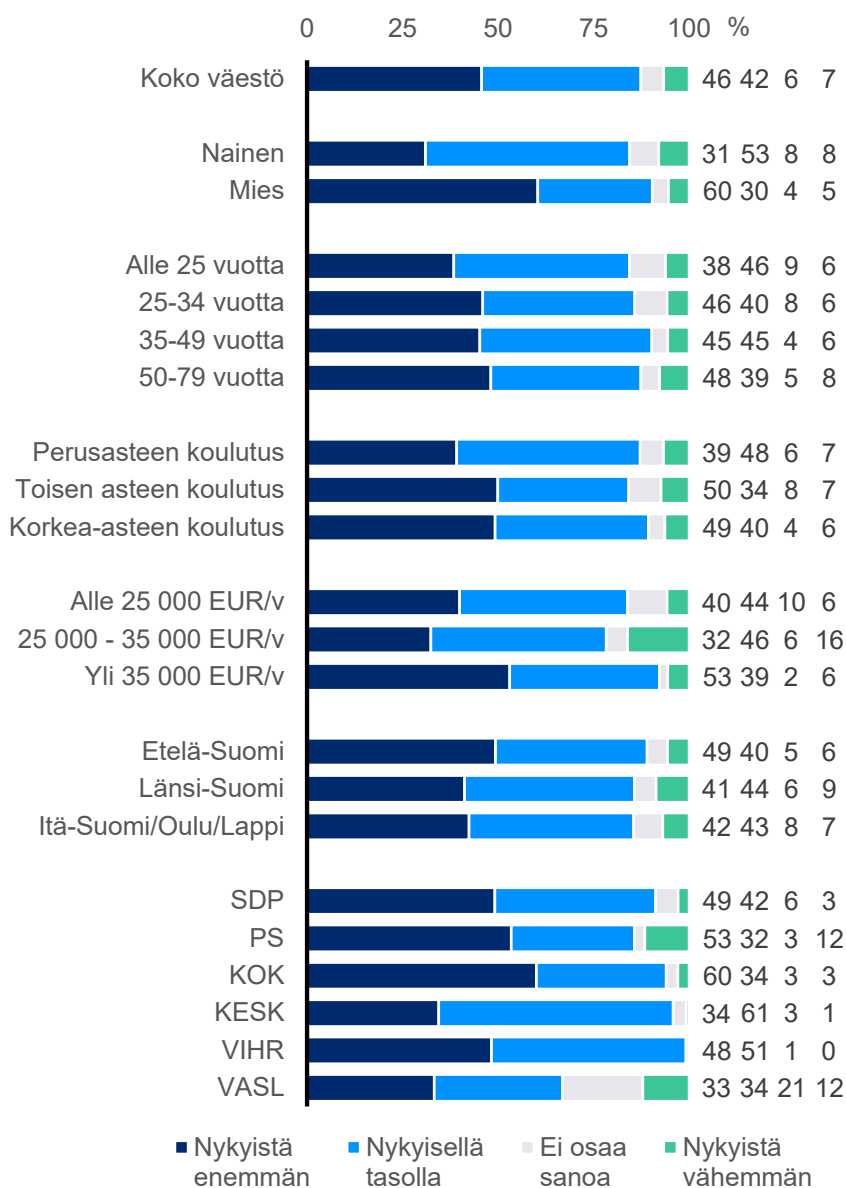
Kuvio 36. Ukrainan auttaminen. ”Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?”

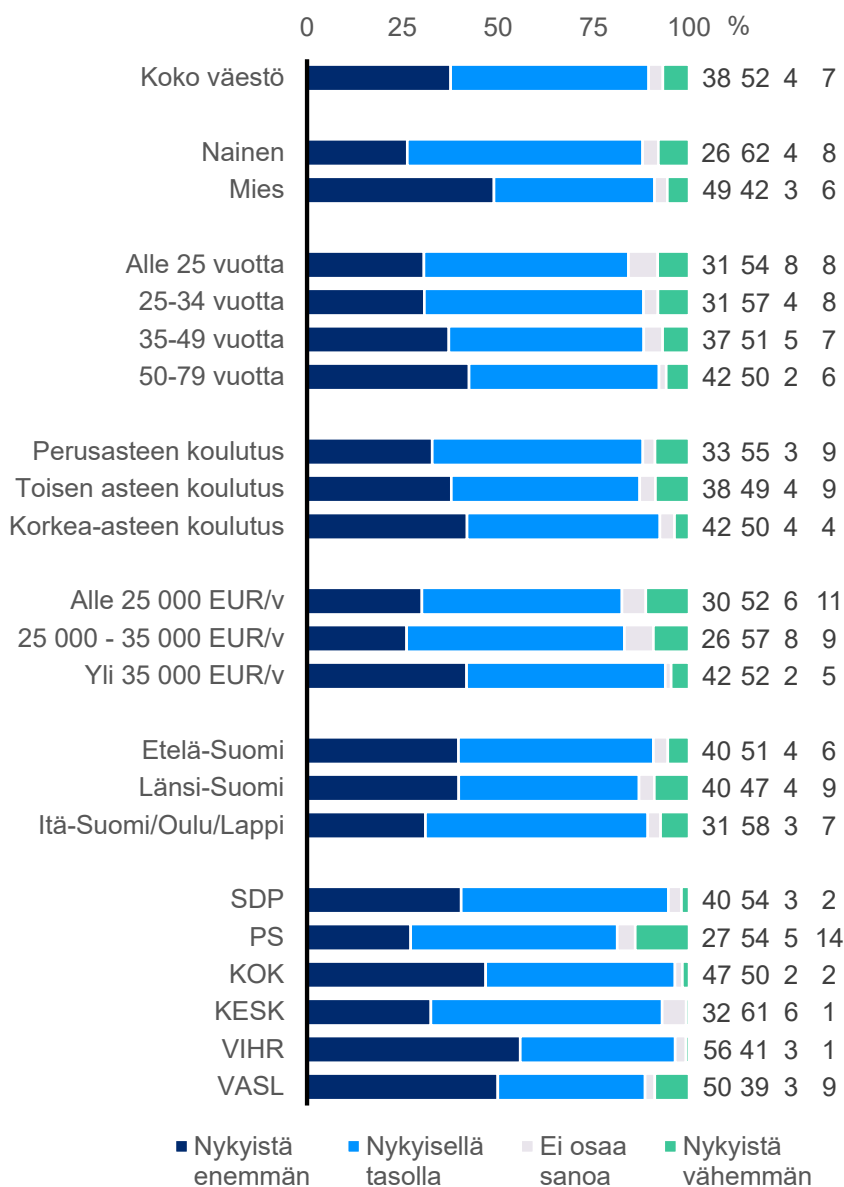
Kuvio 37. Ukrainan auttaminen asettamalla pakotteita. ”Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?”

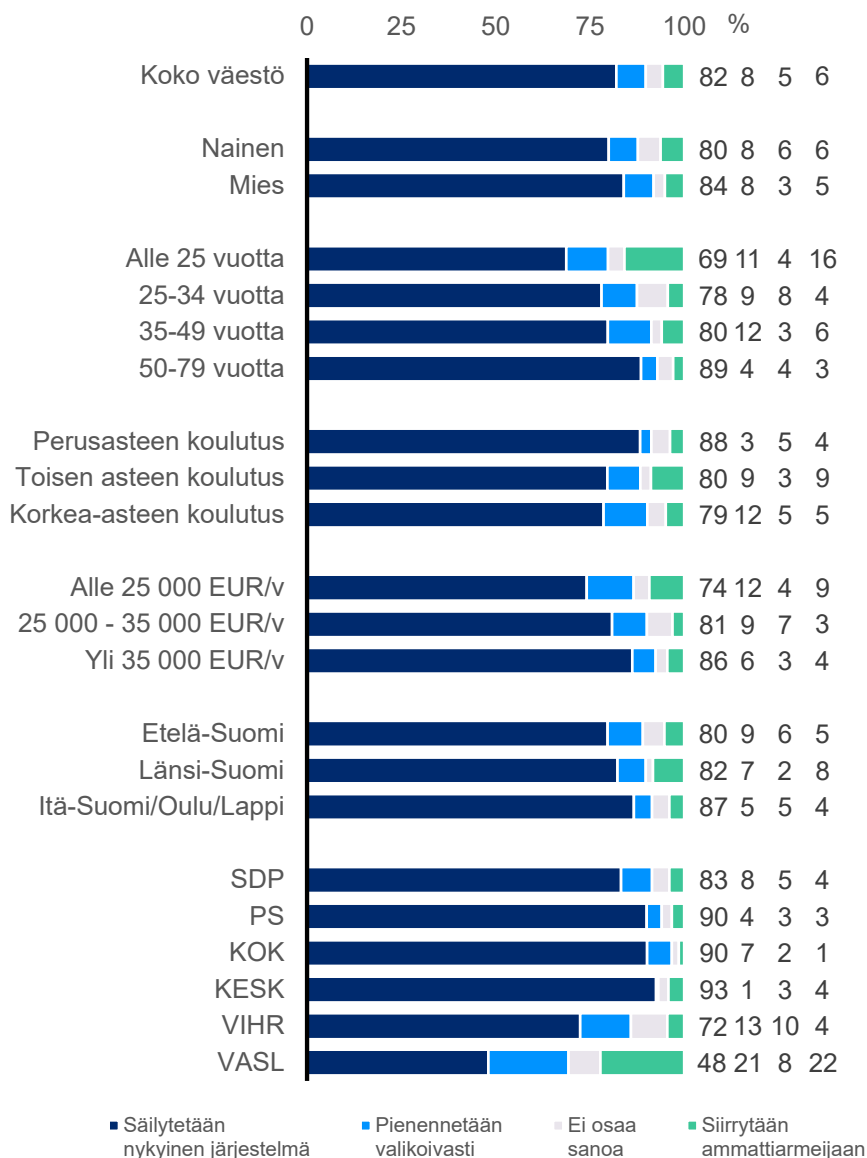
Kuvio 38. Ukrainan auttaminen aseellisesti. ”Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?”

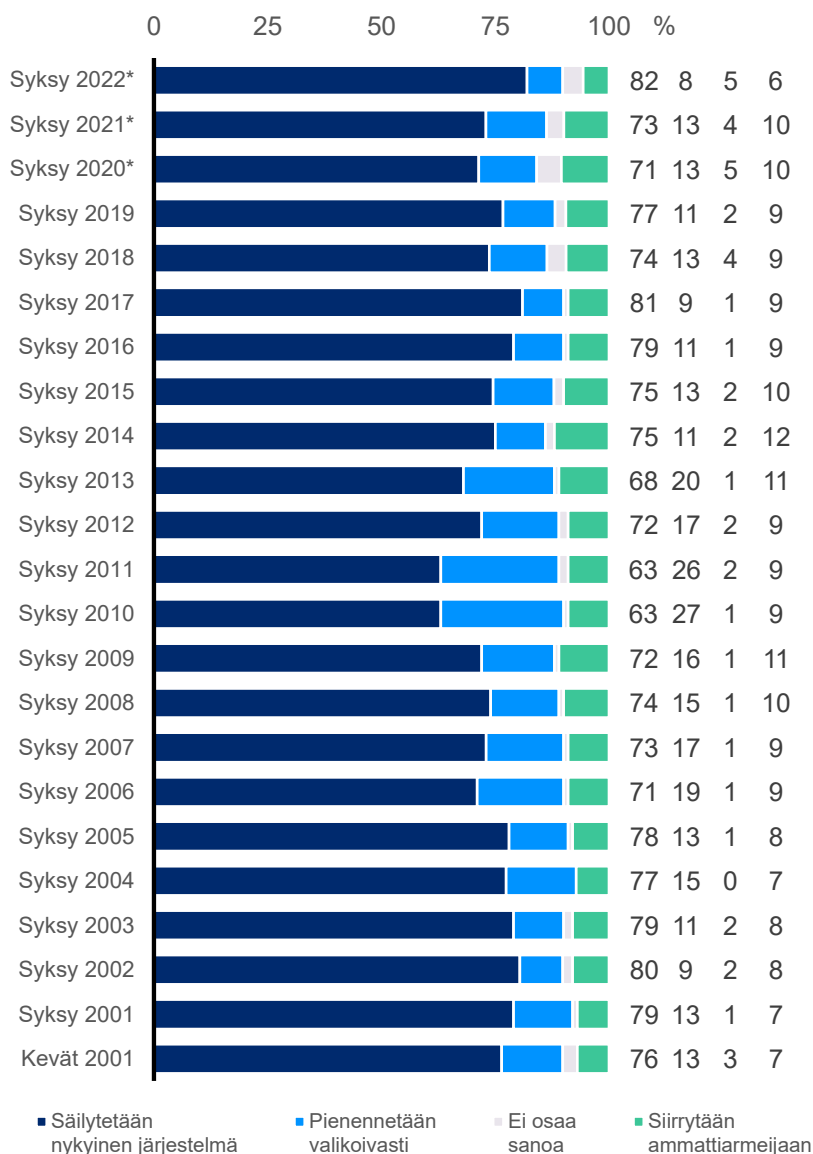
Kuvio 39. Ukrainan auttaminen taloudellisesti. ”Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?”

Kuvio 40. Yleinen asevelvollisuus. ”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

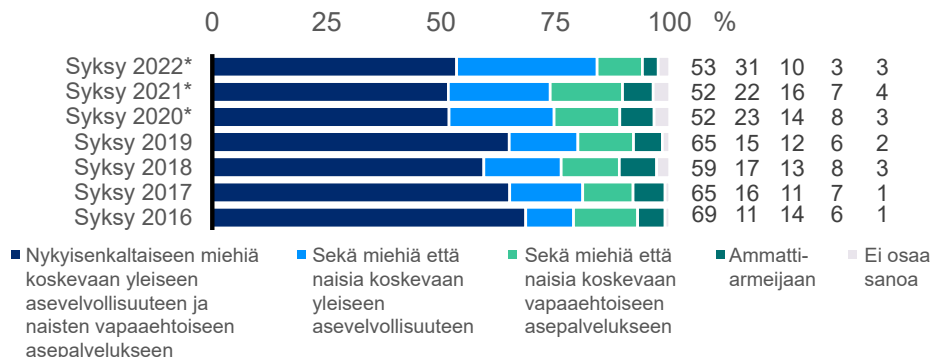

Kuvio 41. Yleinen asevelvollisuus. ”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

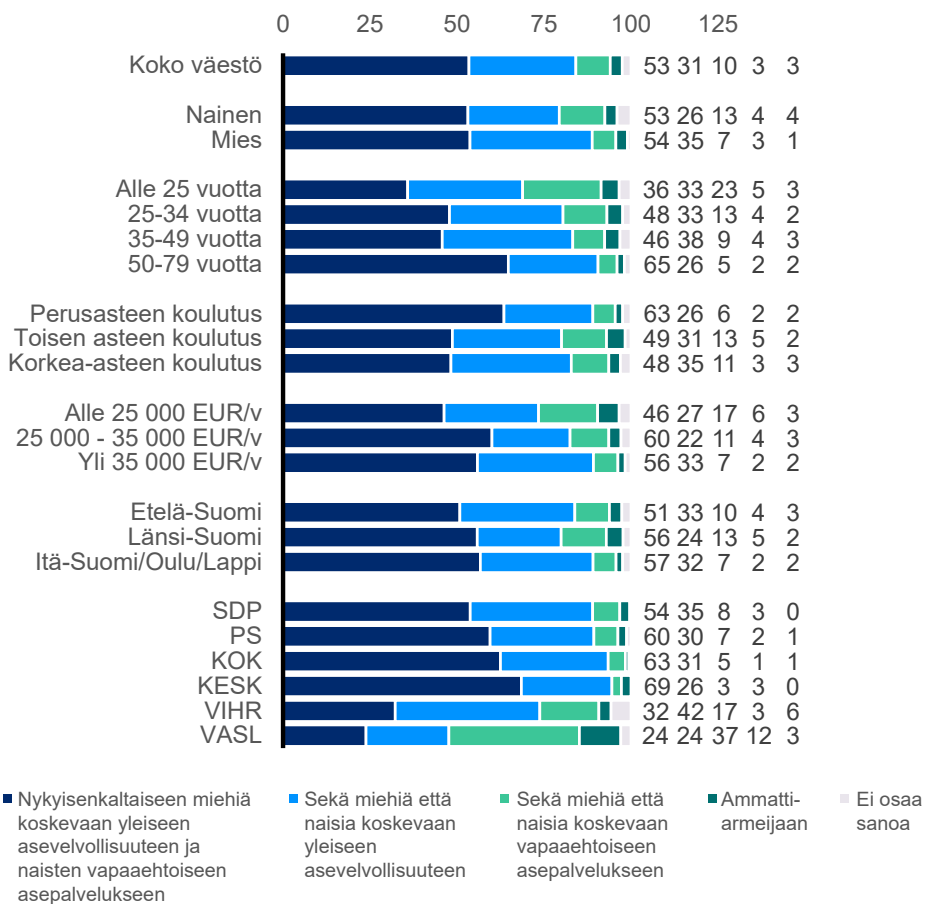

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

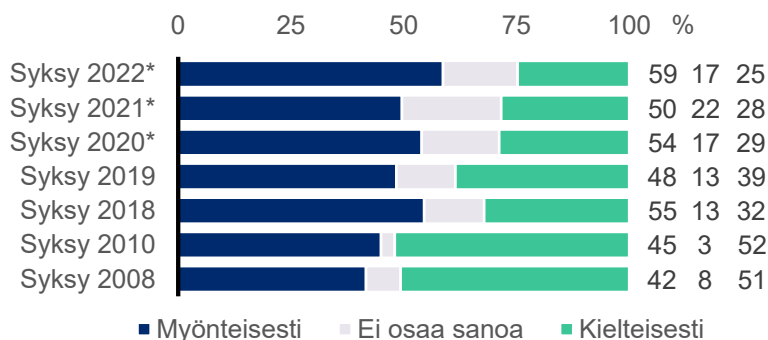
Kuvio 42. Suomen puolustusjärjestelmä. "Pitäisikö Suomen puolustusjärjestelmän mielestänne perustua..."

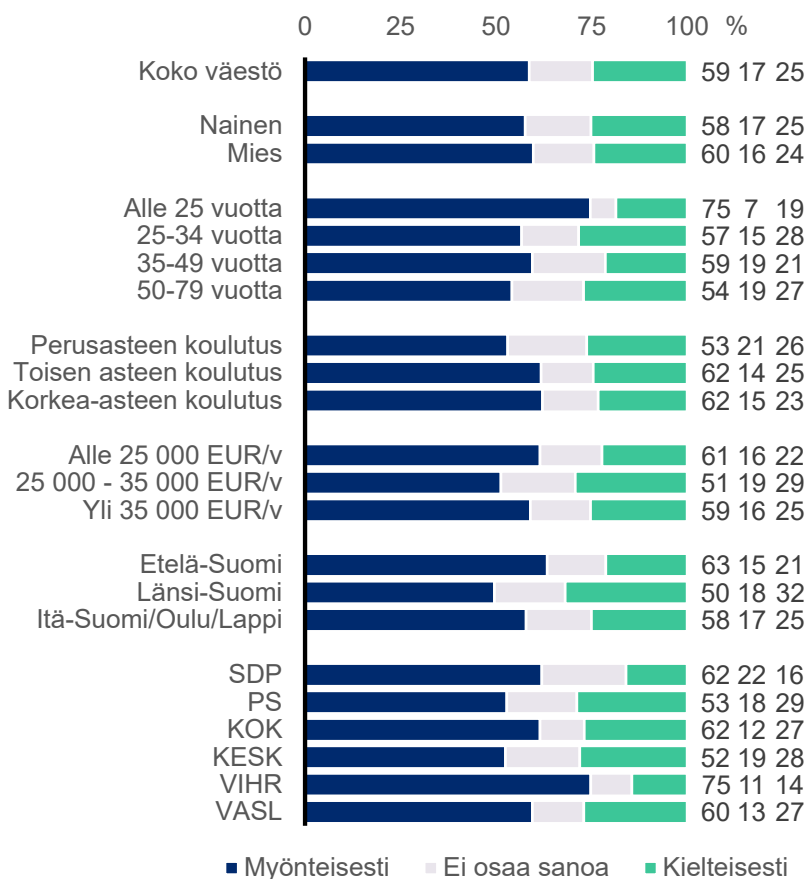
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

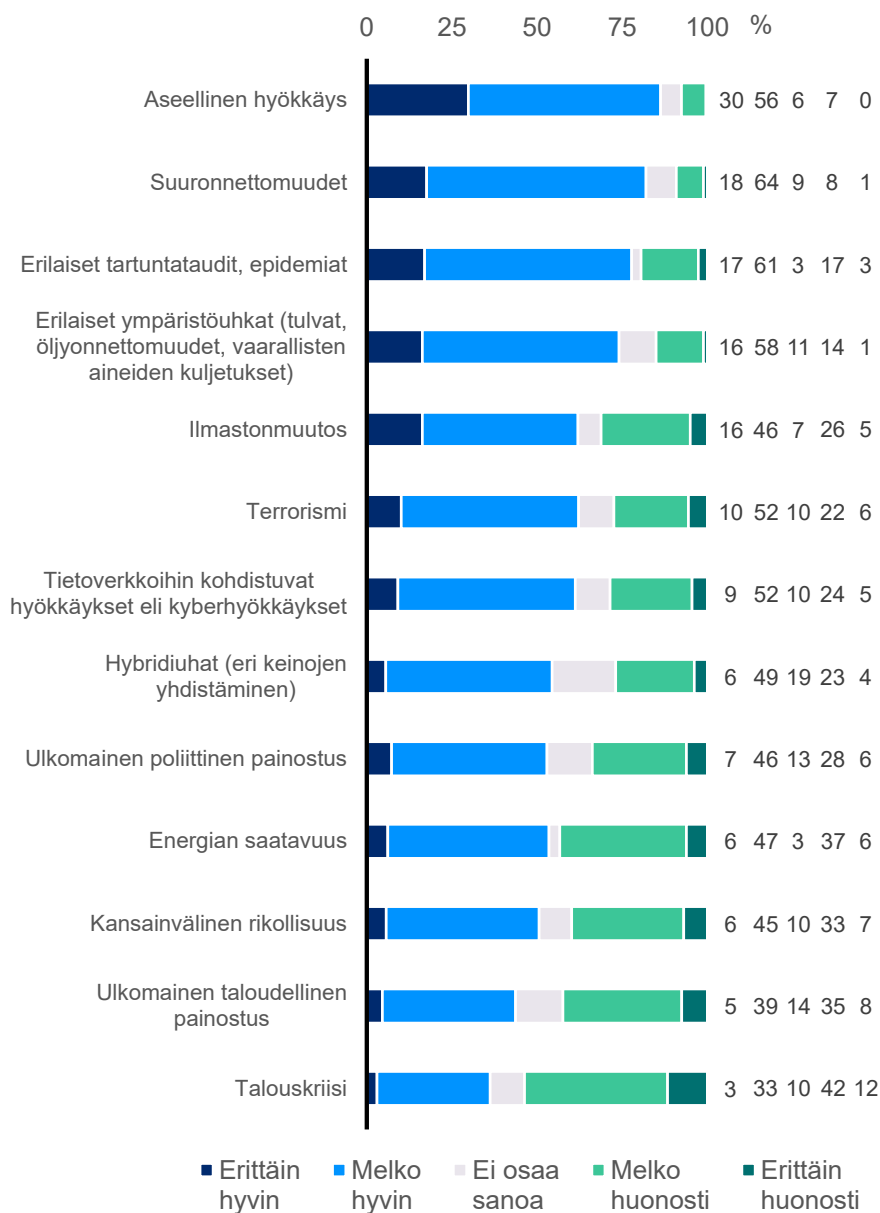
Kuvio 43. Yleinen kansalaispalvelus. "Miten suhtaudutte siihen, että Suomessa siirryttäisiin sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen kansalaispalvelukseen, joka voitaisiin suorittaa joko siviili- tai varusmiespalveluna?"

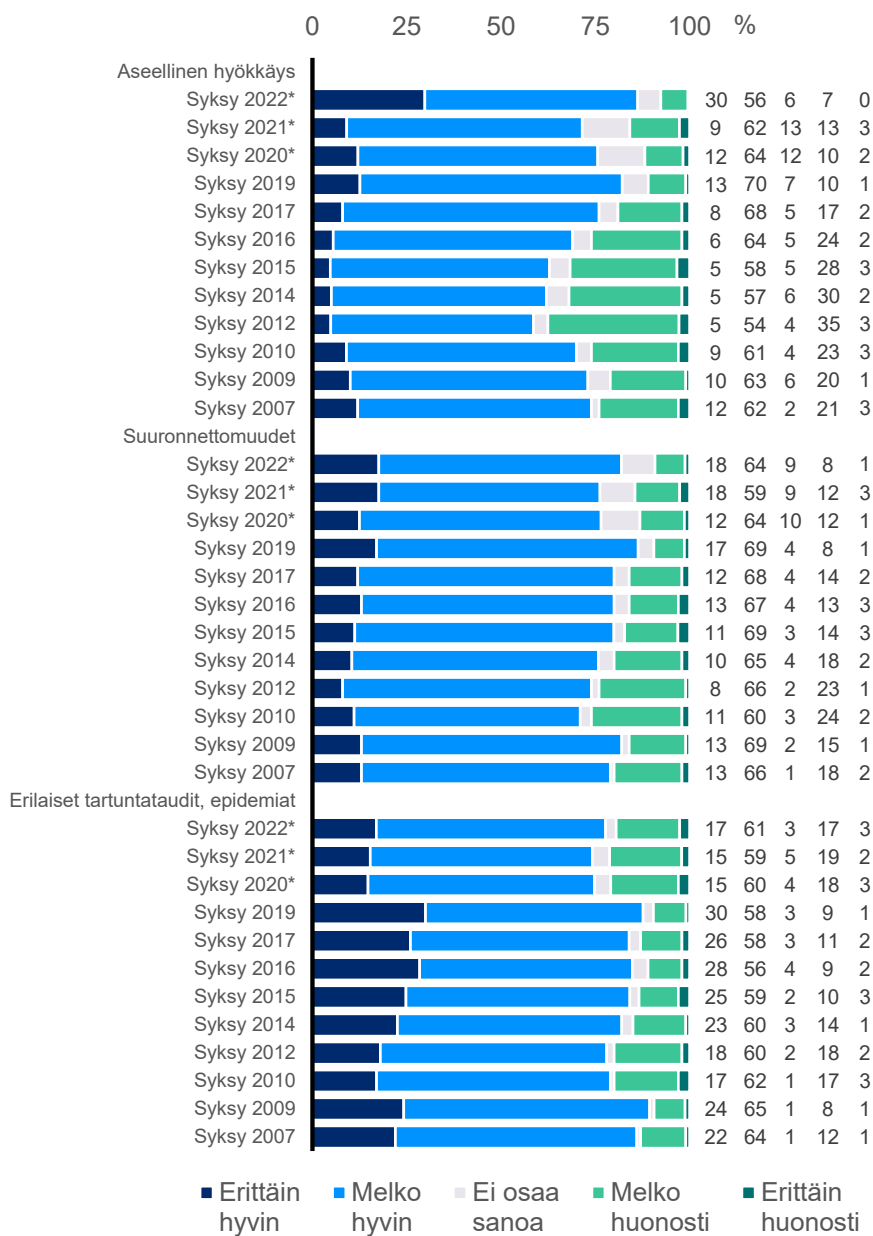
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 44. Varautuminen erilaisiin ughiin. "Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?"

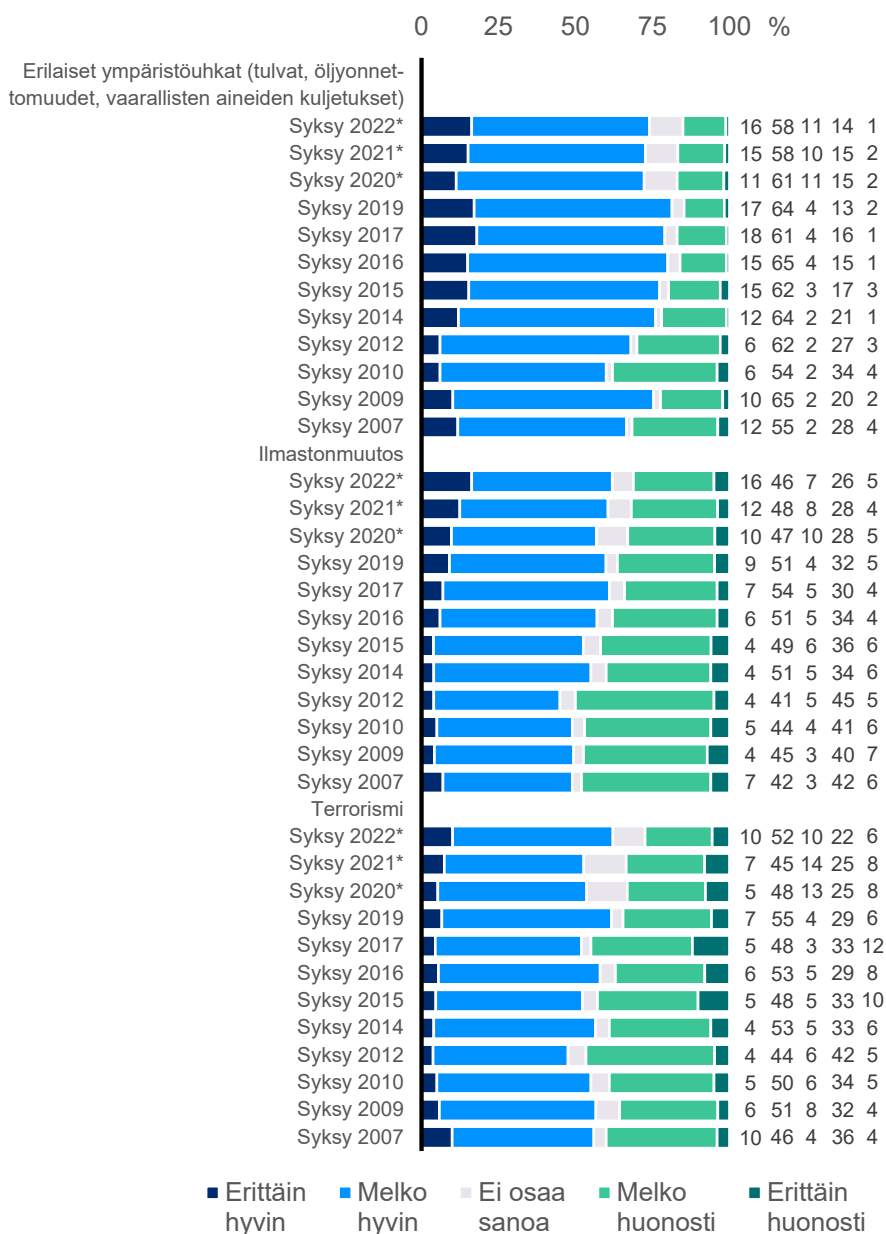

Kuvio 45. Varautuminen erilaisiin uhkiiin (I). ”Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?”

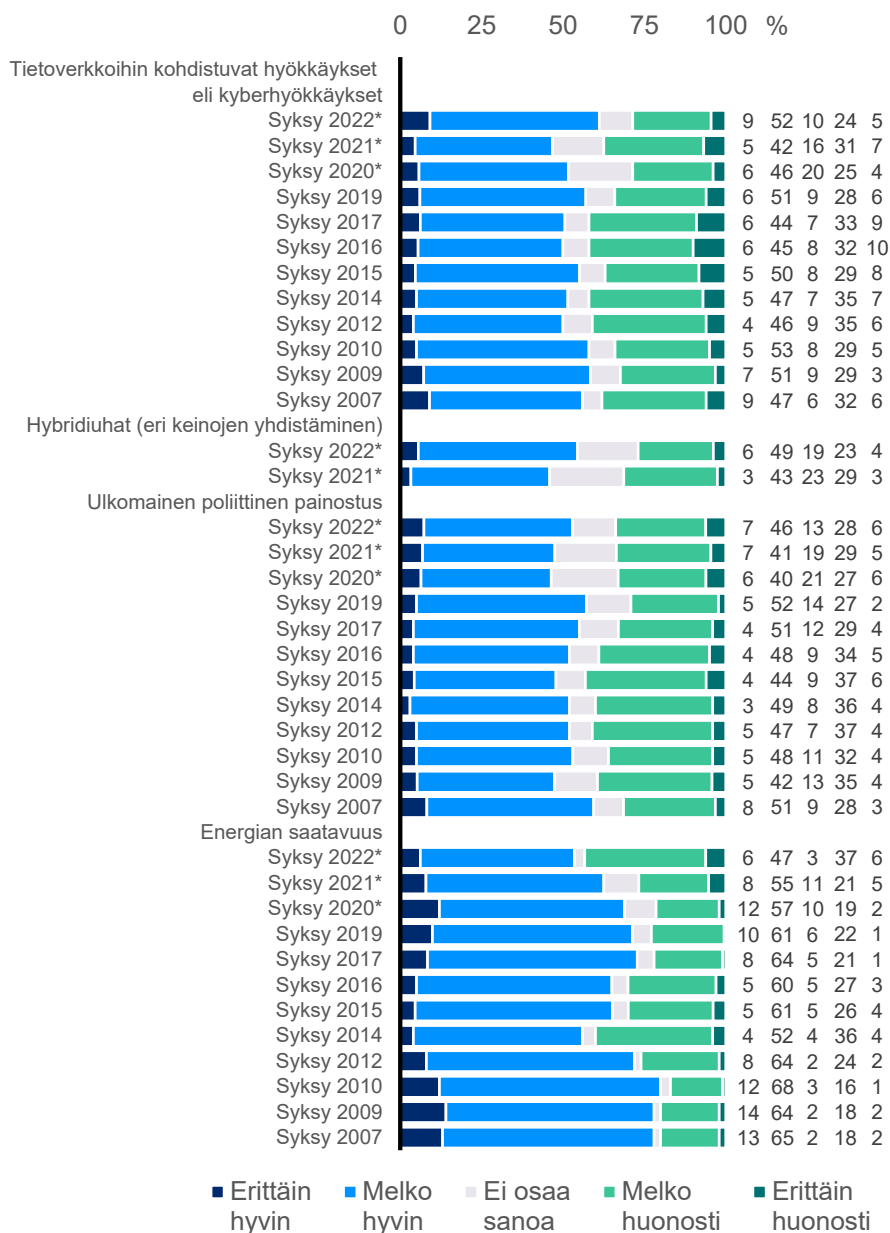
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 46. Varautuminen erilaisiin uhkiiin (II). ”Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?”

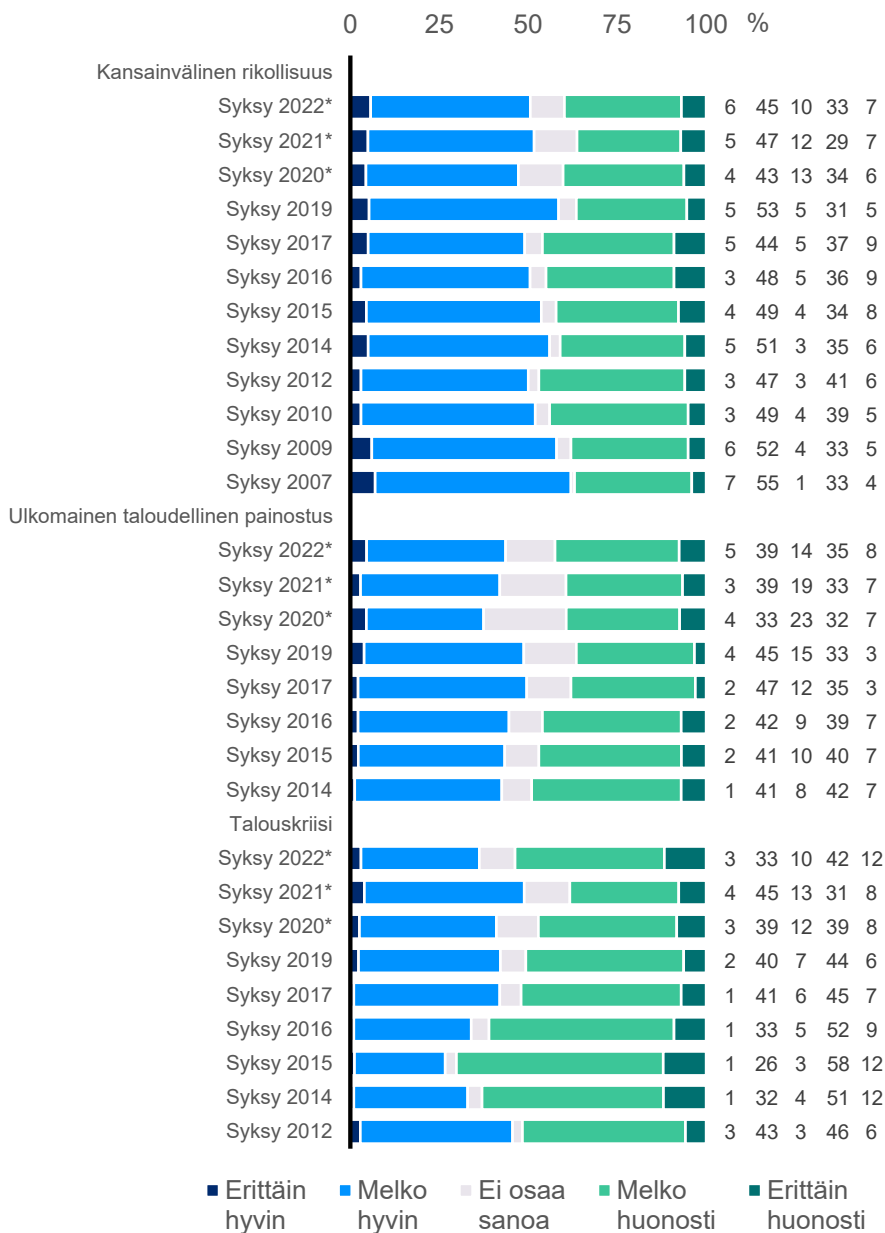
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 47. Varautuminen erilaisiin uhiin (III). ”Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?”

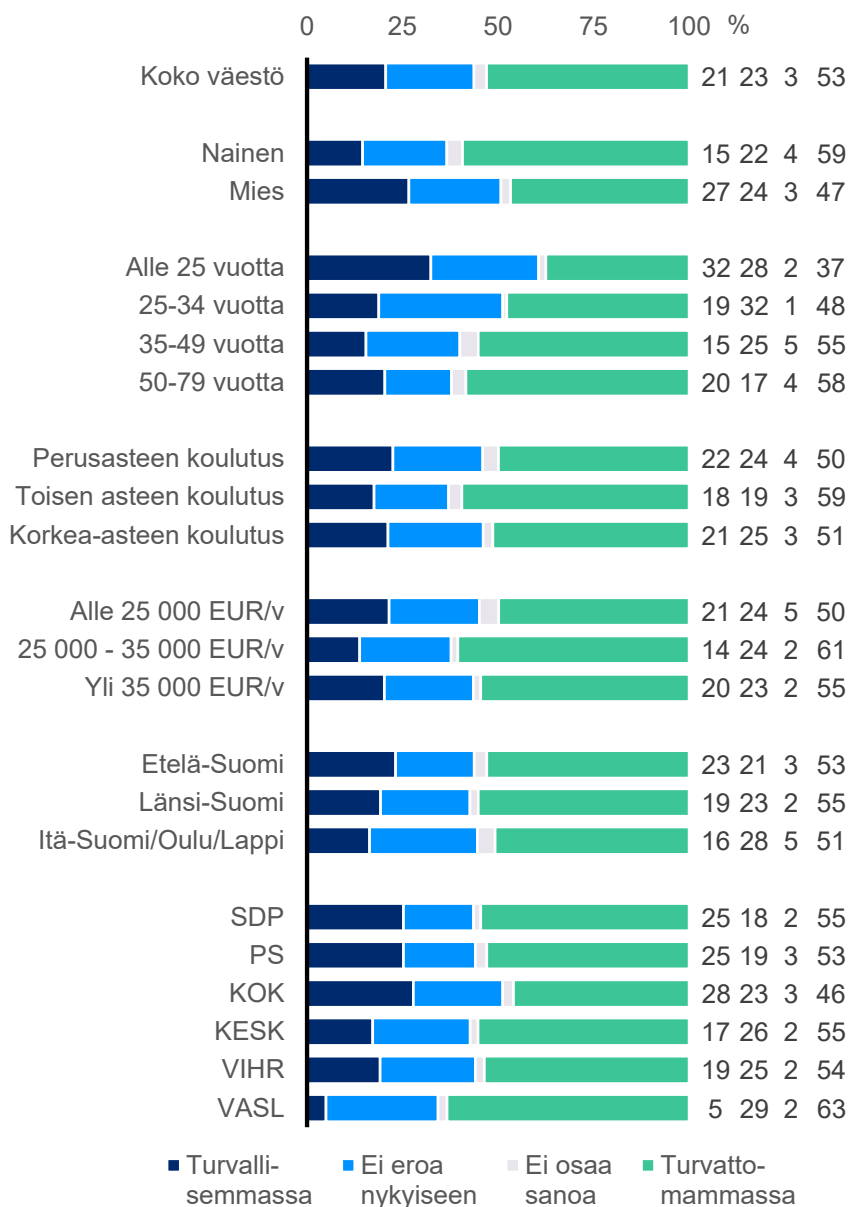
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 48. Varautuminen erilaisiin uhiin (IV). ”Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?”

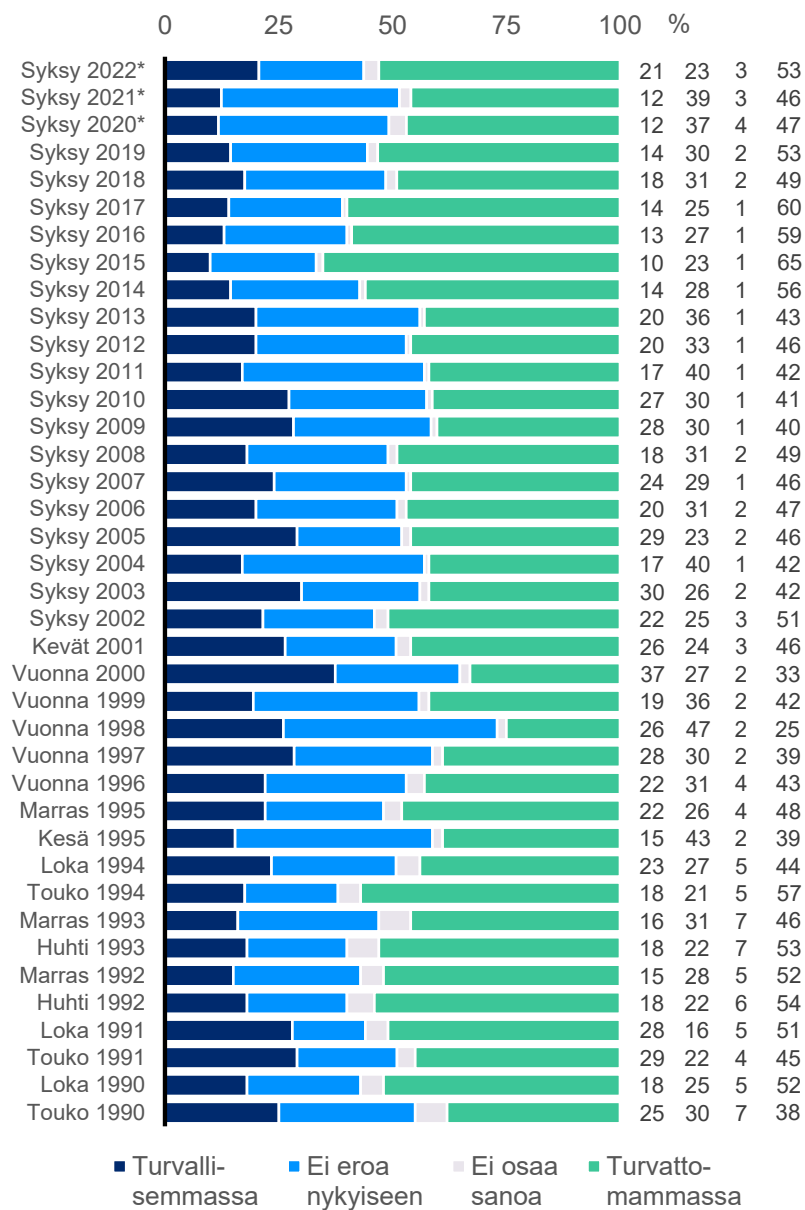

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 49. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus. ”Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?”

Kuvio 50. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus. ”Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS on valtioneuvoston eduskuntavaalikaudeksi asettama pysyvä parlamentaarinen komitea, joka hallinnollisesti toimii puolustusministeriössä. Parlamentaarisesti nimettyjen jäsenten lisäksi suunnittelukunnassa on jäsenet valtioneuvoston kansliasta, ulkoasiainministeriöstä, sisäministeriöstä, puolustusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Pääesikunnasta, Yleisradiosta, STT-Lehtikuvasta, Suomen Journalistiliitosta, Viestinnän keskusliitosta, Maanpuolustuskorkeakoulusta sekä Rauhan- ja konfliktintutkimuskeskuksesta.

MTS selvittää muun muassa suomalaisten turvallisuuspoliittisia mielipiteitä ja asenteita sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Vuosittain MTS tekee ainakin yhden laajan, koko Suomen aikuisväestön kattavan haastattelututkimuksen. Kysymykset liittyvät ulko- ja turvallisuuspolitiikan teemoihin sekä maanpuolustukseen. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan jo 1960-luvulta lähtien. MTS:n tekemät mielipidetutkimukset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä.

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

postiosoite:	PL 31, 00131 Helsinki
käyntiosoite:	Puolustusministeriö Eteläinen Makasiinikatu 8 00130 Helsinki
sihteeristö:	0295 140 620, 0295 140 621
valtioneuvoston vaihde:	0295 16001
www.defmin.fi/mts	